

Proleter DEVİRİMCİ DURUŞ

Devrimler tarihin lokomotifidir!

Aylık siyasal dergi

ISSN: 2147-4028

Mayıs-Haziran 2023 Sayı: 112

Fiyatı: 5 TL

Büyük bir merakla ve gerginlikle beklenen 14 Mayıs seçimleri geride kaldı. Bir kez daha seçim hileleri, manipülasyon, tehdit ve şantajla seçim sonuçlarının değiştirilmesine tanık olduk. Buna rağmen Erdoğan kazanamadı. Ama seçimi ikinci tura bırakmayı başardı.

Şimdi ikinci tur için seçim tırtanması devam edecek. Halkı yeniden sandığa çekebilmek için diller dökülecek... Bu seçimlere yüzde 90'lara varan bir katılım oldu. Fakat sonuç değişmedi. Çünkü “oyları kimin verdiği değil, kimin saydığı önemli”ydi!

Oyları kim sayıyor? Erdoğan'ın atadığı memurlardan oluşan Anadolu Ajansı (AA) ve Yüksek Seçim Kurumu (YSK)! Önceki seçimlerden sabıkalı bu iki kurum, 14 Mayıs seçimlerine de damga vurdu. Bunlarla mücadele etmeden, sandığa ne giriyorsa onun çıkması mümkün değildir. Dahası, seçim yasasından siyasi partiler yasasına, değiştirilmesi gereken pek çok anti-demokratik yasa ve uygulamayı ortadan kaldıracak bir mücadele hattı örülmeden, burjuva anlamda bile “demokratik seçimler”den bahsedilemez!

Ama ne yapılıyor? Fiziki saldırılar dahil her yolun mübah sayıldığı, seçim sonuçları üzerinde oynandığı, tehdit ve şantajın gırla gittiği bir ortama boyun eğiliyor. Üstelik bu koşullarda yapılan seçimlerde her şeyin değişeceğini vaaz ederek halkı aldatmayı sürdürüyorlar. “Aynı yolu deneyerek farklı sonuç elde etmeyi uman enayiliğe” tüm toplumu sürükliyor, büyük bir çaresizlik ve çürüme yaratıyorlar.

Ne acıdır ki, bu suça, kendilerine “sosyalist” diyen reformist partiler de ortak oluyor.

Sayfa 2’de sürüyor

Kavganın uzağında duran

ARTIK

AÇMALI GÖZÜNÜ!

Kavganın uzağında duran

ARTIK AÇMALI GÖZÜNÜ!

Varolan koşullara karşı mücadele etmeden, hak ve özgürlükler kavgası vermeden, sadece seçimle faşizmin yıkılacağı hayalini yayıyorlar. 1 Mayıs gibi “kavga günü” olan bir eylemi dahi, seçimlere alet ediyor, icazetle hareket ediyorlar.

2023 1 Mayıs, seçimin gölgesi altında geçti. Başını DİSK’in çektiği sendika ve meslek örgütleri, “bir daha gitmeyeceklerini” söyledikleri Maltepe’ye gittiler yine. Kürsüden işçiler değil, sendika bürokratları ve parti temsilcileri konuştu ve seçim propagandası yaptılar.

Bu arada polisler, İbrahim Kaypakkaya pankartını mitinge sokmuyor, kitlenin üzerine saldırıyordu. Bu saldırıları kürsüden duyurup kınamaya bile yanaşmadılar. Yoğun baskılar üzerine gecikmeli ve geçiştiren bir şekilde söylemek zorunda kaldılar. Keza tüm engellere rağmen 1 Mayıs’ı Taksim’de kutlamak isteyen devrimci kesimlere karşı yapılan polis terörünü ve gözaltıları, miting alanından dururmak istemediler.

Reformistlerin Taksim’in adını bile duymak istemedikleri bu 1 Mayıs’ta, komünist ve devrimciler yine Taksim hedefiyle sokağa çıktı. Barikatları aşıya aşıya Taksim’e ilerlediler. Yaklaşık 200 kişi dövülerek gözaltına alındı, saatlerce ters kelepçeyle bekletildi. Ama 1 Mayıs alanının Taksim olduğunu, Taksim’in işçi ve emekçilere kapatılamayacağını bir kez daha gösterdiler. Daha önemlisi 1 Mayıs’ın icazetle değil, kendi irademiz ve mücadelemizle kutlanacağını dosta-düşmana ilan ettiler.

1 Mayıs’ı icazetli Maltepe’de kutlayan sendika yöneticileri ise, “Maltepe’de kutladığımız son 1 Mayıs” duyurusunu yapıyordu. Kılıçdaroğlu’nun ve “Millet İttifakı”nın Taksim yasağını kaldıracağına güvenerek... Onların seçimleri kazanacağına ve vaad ettikleri sözleri tutacağına o kadar kapılmışlardı ki, “önümüzdeki yıl Taksim’deyiz” sözü verdiler.

“Millet İttifakı”nın kazanamadığı koşulda, DİSK ve diğer konfederasyonlar, sözlerinin arkasında duracak mı? Engellere rağmen Taksim’e çıkma kararlılığını gösterecekler mi?

“İkinci tur”da Kılıçdaroğlu kazansın ya da kazanmasın, bizleri zor bir dönem bekliyor. Ekonomik krizin daha da derinleşeceği aşikar. Zaten geçinemeyen işçi ve emekçileri, büyük

sıkıntılar bekliyor. “Açlık sınırı”nın altında “ölüm sınırı”nda yaşayan milyonlar var!

Diğer yandan baskı ve şiddet artıyor, artacak... Hapishaneler ağzına kadar dolu, yeni hapishaneler yapılıyor. En küçük hak arayışı polis zoruyla bastırılıyor, gözaltı ve tutuklama furası estiriliyor. Kadınlara dönük saldırılar yetmezmiş gibi, yeni hak gasplarına hazırlanıyorlar. Hüda-Par, Yeni Refah gibi partilerin mecliste olduğu bir ülkede, gericiğin azgınlaşmasına şaşmamak gerek.

Fakat madalyonun bir de diğer yüzü var. Ekonomik ve siyasi baskılar altında bunalan kitlelerin, bu saldırılara sessizce boyuneğmesi düşünülemez. Uzlaşmacı sendikalara rağmen işçiler direniş bayrağını çekecektir. Seçim öncesinde, grev yasağına rağmen fiili grevi başlatan metal işçileri, bunun işaret fişğini çıktılar. Onları diğer işçi bölükleri izleyecektir. Grev hakkının fiili grevlerle yeniden kazanılacağı bir döneme giriyoruz.

Her baskıcı dönemde olduğu gibi işçi sınıfı yine mücadelenin önünü açacak. Uzun süredir sessiz kalan öğrenci gençlik başta olmak üzere diğer halk kesimleri, gaspedilen hakları için sokağa çıkacak. Toplumsal hareket, parlamentarizmin batağına batan partileri aşarak, devrimci bir yükselişin zeminini yaratacaktır.

Son seçimler bir kez daha göstermiştir ki, icazetle, sadece seçimlerde oy kullanarak bir şeyleri değiştirmek mümkün değildir. Hayatta kalmak için bile mücadele gerekiyor. Yaşamın kendisi, kavganın uzağında duranları, bu ateşi harlamaya çağırıyor.

Ünlü ozan Berthold Brecht’in dediği gibi: “Kavganın uzağında duran / artık açmalı gözünü! / Başkası savunurken davasını / seyirci kalan kalan kişi / artık açmalı gözünü! / Katılmamış da olsa kavgaya / sonunda paylaşacak bozgunu. / Bir kenarda durmak falan boş / ne yapsa kaçamayacak kavgadan! / Kendi davası için dövüşmeyen / dövüşecek düşmanın davası için...”

Okurlara...

Merhaba,

Reformizm, sınıf mücadelesini kendi hegemonyasında tutmaya çalışıyor. 1 Mayıs coşkusu, icazetli ve sönük Maltepe mitingine sıkıştırıldı. Seçimlerde vaadedilen “bahar” ise, beklenti-dışı sonuçları ile “karakış”a dönüştürülüyor.

Oysa “bahar”ın gelmesinin tek yolu, işçi sınıfının eylem gücüdür. Bu her dönem böyle olmuştur. Mesela 12 Eylül karanlığını yırtan, 1986’daki Netaş grevidir. 1963’teki Kavel direnişi, ‘68 hareketinin ve ‘71 devrimciliğinin önünü açan eylemlerdendir. 1988-89’daki işçi direnişleri, “bahar eylemleri” olarak tanımlanmıştır.

Bugün de ihtiyacımız olan budur. İşçi sınıfının ve emekçi kitlelerin gücüne güvenmek ve bu gücü harekete geçirmek...

Faşizm seçimle yıkılmaz, “demokrasi” seçimle gelmez! Hak ve özgürlüklerin tamamı, önce büyük mücadeleler sonucunda kazanılır; sonrasında seçimle-parlamentoyla gereken değişiklikler yapılarak yasal hale gelir.

Bu bilinçle hareket etmeli ve öncelikle kendi gücümüze güvenmeliyiz! Egemenlerin iç çelişkilerine parlamentonun bileşimine, her tür oyunun çevrildiği seçimlere değil...

Gündemdeki konulara ilişkin yazıları dergimizin sayfalarında bulabilirsiniz.

Bir sonraki sayımızda görüşmek üzere...

112. Sayıda

3	Bu oyuna alet olmayalım!
4	Seçim hakkının gaspedilmesine izin verilemez
5	Kürt müzisyen Cihan Aymaz katledildi
6	Seçimlerin gölgesinde 1 Mayıs
7	Taksim’de 1 Mayıs gözaltıları
8	Taksim bir kez daha bizimdi
9	Fransa ve İsviçre’de 1 Mayıs
10	Hatay’da yaşamın kendisi mücadele
11	Hayvancılık çökertiliyor: Karantina uygulaması
12	Çandar ve Cemal de artık HDP bileşeni
13	AKP’nin yeni ortağı HÜDA PAR Hizbullah’tır
14	“Devrim Kartalı Remzi Basalak” kitabının tanıtımı
17	Sudan ve diktatörlerin savaşı
18	Lice’de 14 yaşında çocuğa işkence
19	Geleceğimizin köprüsü tarihimiz
21	“Parlamentodan yararlanmak” mı “Barışçıl devrim” hayalleri yaymak mı

Yayın Sahibi ve Sorumlu Yazı İşleri Müdürü: Çağdaş Büyükbaş

Adres: Mecidiyeköy mah. Ayfer sk. No: 10/5 Asım Bey Ap. Şişli/İst. Tel: 0538 777 99 01, devrimcidurus@gmail.com, proleterdevrimciduruş2.org

Baskı: Berdan Matbaacılık, Davutpaşa cad. Güven San. Sit. C Blok No: 215-216 Topkapı/İst.

Tel: (0212) 613 1211, ISSN: 2147-4028, Yayınevi sertifika no: 48918

YEDİVEREN YAYINLARI Yerel Süreli Yayın Sayı: 112 Mayıs-Haziran 2023, 5 TL(KDV %0)

Muhalefet partileri bir kere daha büyük vaatlerle kitleleri sandığa çağırdı; bir kere daha seçimi Erdoğan'a hediye etti. Üstelik öyle bir umut pompalanmıştı ki, seçime katılım yüzde 90'lara vardı.

Seçim akşamı yaşananlar

Kitleler aylardır, hatta yıllardır bu seçimle oyalandı, büyük bir beklentiye sokuldu. **Yaşadıkları tüm acılar, atacağı bir oyla son bulacak; "her şey çok güzel olacak", memlekete "bahar" gelecekti!** Üstelik bu kez sandığa sahip çıkacaklarını, hiç bir oyun boşa gitmeyeceğini söyleyerek güvenceler verdiler.

Peki öyle mi oldu?

Seçim akşamı saat 18.30'dan itibaren Anadolu Ajansı (AA), tıpkı önceki seçimler-

sözetmeleri boşuna değildi. Keza Bahçeli açıkça *"vücuda girecek kurşunlar"* diyerek ölümle tehdit etmişti. Sayım sürerken de büyük bir psikolojik savaş yürütülüyordu.

Muhalefet bloku ise, seçim öncesi tüm tehditleri, saldırıları, yasa-kural tanımaz uygulamaları sineye çekti. *"Kazanıyoruz"* diyerek kitleleri sakinleştirdi. Seçim akşamı da aynı tutumu sürdürdüler. İmamoğlu ve Yavaş önceki seçimlere atıf yaparak AA'ya güvenilmemesini istedi. Ama sözde muhalif Anka Ajansı'nın da verileri AA'dan farklı değildi. Yavaş ve İmamoğlu, kendilerine ulaşan "ıslak imzalı" pusulalarda önde olduklarını, Kılıçdaroğlu'nun açık fark yaptığı yerlerdeki verilerin YSK'ya akışının durdurulduğu söyleyip durdular. AA ve Anka Ajansı sandıkların yüzde 90'ının açıldığını söyleyip Erdoğan'ı yüzde 49.5 gösterdiği

Kılıçdaroğlu bu soruların hiçbirini yanıtlamadan, *"ikinci turda mutlaka kazanacağız"* diyerek açıklamasını noktaladı.

Halkı sürü yerine koymak

Her seçim, bir öncekini katlayan hilelerle dolu. Ve **bu akıl-dışı, bilim-dışı sonuçları kabullenmemiz, bir sonraki seçime de tıpış tıpış yine sandığa gitmemiz isteniyor.** Aklımızla alay ediyorlar. Kılıçdaroğlu öndeyken ve daha **CHP'nin en çok oy alacağı ilçelerde oyların yarısından fazlası sayılmamışken, Erdoğan nasıl oldu da 5 puan önde bitirdi?!** CHP, ittifak partilerini kendi listelerine aldığı halde, nasıl yüzde 25'te kaldı? Deva, Gelecek, Saadet hiç oy almadılar mı? Bunların oyu nereye gitti? Meydanlardaki coşkulu devasa mitinglere katılan CHP'liler AKP'ye mi oy verdi? MHP baraj altında kalıyor diye barajı yüzde 7'ye çekmişlerdi, tüm anketler MHP'nin eridiğini gösteriyordu, yüzde 10'a nasıl ulaştı? Daha pek soru havada asılı duruyor.

Açık ki, **bize "seçim sonucu" diye sunulan rakamlar gerçeği yansıtmıyor.** Hal böyleyken televizyon yorumcuları, köşe yazarları hiç sıkılmadan, bu sonuçları gerçekmiş gibi yorumluyor. Bir gün önce "Millet İttifakı"nı yere-göğe sıdıramayan, Kılıçdaroğlu'nun kesin kazanacağını söyleyen kendileri değilmiş gibi, şimdi onların hatalarını sıralıyorlar.

Dahası, **reformist partiler ve kimi devrimci yapılar bile, bu sonuçları gerçek kabul ederek, HDP'nin neden oy kaybettiğini, AKP'nin nasıl kazandığını, CHP'nin nerede hata yaptığını falan yorumlamaya çalışıyor.**

Bu arada kitlelerin AKP'ye ne kadar bağlı, ne kadar cahil olduğu, Kılıçdaroğlu'nun vaatlerinin kitlelerde karşılığı olmadığı gibi, kitlelere yabancı, gerçeklerden kopuk değerlendirmelerin de bini bir para...

Seçime katılan tüm partiler, seçim akşamına dair hiçbir açıklama yapmadan, 15 gün sonraki "ikinci tur"a çağırıyor! Halka sürü muamelesi yapıyorlar. İstedikleri gibi güdeceklerini düşünüyorlar. Her yanı tel tel dökülen sistemi, sözde demokratik seçimlerle aklayıp paklıyorlar. **Bu demokrasilik oyununda halk basit bir piyon!** Kendilerini ve sistemlerini korumak için, harcanması gereken bir piyon hem de!...

Bu oyuna artık kanmayalım! Piyon olmayı da, sürü olmayı da reddedelim! Biz bu oyuna dahil olmadığımız zaman, oyun bozulacaktır! Aksi halde aynı kısır döngü sürecek ve fillerin tepişmesinde hep ezilen biz olacağız!..

Muhalefet bugüne kadar kitleleri sokaktan uzak tutmak için uğraştı. Öyle ki, **seçimi kazandıklarında bile kutlama yapılmamasını istediler; önden uyardılar.** Ancak çok iyi biliyoruz ki, sokakta kazanmadan sandıkta kazanılmaz! Hak ve özgürlükler hükümet değişikliklerle değil, kitlelerin eylemli gücüyle elde edilir!

Bir kez daha manipülasyon, tehdit, şantaj... BU OYUNA ALET OLMAYALIM!

de yaptığı gibi, Erdoğan'ı açık ara önde gösterdi. Yüzde 60'larda başlattığı manipülasyonu, saatler ilerledikçe düşürdü ve yüzde 50'lerde dondurdu. Bu süre boyunca YSK hiç veri açıklamadı.

AA ile de yetinmediler. **Kılıçdaroğlu'nun önde olduğu bölgelerdeki oylar bilinçli bir biçimde sisteme sokulmadı.** AKP'liler tek kaleminden çıkmış dilekçelerle, Kılıçdaroğlu'nun kazandığı sandıklarda seçim sonuçlarına itiraz ettiler. Bu itirazlarla kimi sandıkların 11 kez tekrar sayıldığı söylendi. Böylece televizyon ekranlarından saatler boyunca Erdoğan'ın önde görülmesi sağlandı. **Amaç, Kılıçdaroğlu'na oy verenlerin moralini bozmak ve sandıkları terketmelerini sağlamaktı.** Buna rağmen sandık görevlileri, gece yarısına kadar oy torbalarının üzerine oturarak bekledi. Diyarbakır'da, İstanbul'un pek çok ilçesinde seçim kurullarının önünde uzun kuyruklar oluştu.

Bu sırada Şırnak, Siirt gibi bazı Kürt illerinde panzerler sokağa çıkmış, silah sesleri duyulmuş, insanlar korkudan evlerine çekilmişti. Ankara'da cumhurbaşkanı sarayının olduğu Beştepe'de kamyonlar caddeyi trafiğe kapamıştı, Flash Tv'nin Ankara temsilcisi *"Ankara'da neler olduğunu size anlatamıyorum, ama çok kötü şeyler oluyor"* diyordu bembeyaz bir suratla. **Erdoğan ve Soylu'nun seçim gününü 15 Temmuz'a benzetmeleri, "sandık darbesi"nden**

halde, YSK'dan bir açıklama gelmeyince, Kılıçdaroğlu YSK'yı uyaran ve "seçimleri oldu-bittiye getirmeyeceklerini" söyleyen kısa bir konuşma yaptı. Ancak titreyen sesi ve elindeki kağıdı bile okumakta güçlük çeken görüntüsü, perde arkasında farklı gelişmeler olduğunu gösteriyordu.

Bu süre boyunca Erdoğan ortada görünmemişti. İstanbul'da oy kullanmasının ardından Ankara'ya genel merkeze gitmiş, sonra yeniden İstanbul'a dönmüştü. **Onun başlangıçtaki bu sessizliği, seçim yenilgisini kabullendiğini düşündürdü. Ancak saatler ilerledikçe hava hızla değişti.**

Önceki seçimlerde de, egemenlerin seçim günü bile son ana kadar kendi aralarındaki pazarlıkları yürüttüklerine, belli bir anlaşmaya vardıklarında seçim sonucunu açıkladığına tanık olmuştuk. Bu kez de öyle oldu: **Erdoğan'ın amacı "seçimi 2. tura bırakmak"tı, saatler ilerledikçe bunu rakibine kabul ettirmeyi başardı.** Gece yarısına doğru YSK da AA ile aynı sonuçları bildirdi ve Erdoğan, ertelediği "balkon konuşması"nı gerçekleştirdi. Bu süre boyunca "millet ittifakı"ndan hiçbir açıklama gelmedi. Kılıçdaroğlu yüzde 49'larda görülürken ve fark attığı yerler henüz sayılmamışken, nasıl oluyordu da Erdoğan yaklaşık 5 puan öne geçmişti. **Sanki sayılmayan tüm oylar Erdoğan'a verilmişti!**

Gecenin ilerleyen saatlerinde nihayet Millet İttifak'ı liderleri göründüler ve

Açık ki, bize "seçim sonucu" diye sunulan rakamlar gerçeği yansıtmıyor. Hal böyleyken televizyon yorumcuları, köşe yazarları hiç sıkılmadan, bu sonuçları gerçekmiş gibi yorumluyor. Bir gün önce "Millet İttifakı"nı yere-göğe sıdıramayan, Kılıçdaroğlu'nun kesin kazanacağını söyleyen kendileri değilmiş gibi, şimdi onların hatalarını sıralıyorlar.

Yıllardır beklenen seçimlerin son üç gününe girmiş bulunuyoruz. Anketler ve genel kanı, Kılıçdaroğlu'nun kazanacağı şeklinde iken, AKP-MHP blokunun yine hile yapacağı, yenilse bile kabul etmeyeceği, sokakları kana boyayacağı korkusu artarak sürüyor. Bu korku yersiz de değil!

AKP'nin bugüne dek yaptıkları, özellikle son 10 yıldaki seçim ve referandumlarda oynadığı oyunlar, herkesin gözü önünde sahnelendi. Ama bu, **AKP'nin gücünden değil, muhalefetin güçsüzlüğünden kaynaklandı. Başını CHP'nin çektiği burjuva muhalefet, AKP'nin oyunlarına göz yumdu. Kendisi ciddi bir tepki göstermediği gibi, halkın öfkesini bastıran bir rol oynadı.**

Bu durum 2019 yerel seçimlerine kadar sürdü. Özellikle İstanbul'da kıran kırana bir süreç yaşandı. AKP bu seçimlerde önce kazandığını açıkladı; karşısında ilk kez bir direnç görünce, "yeniden seçim" yoluna başvurdu. İkinci seçim, AKP açısından tam bir hezimetti. Buna rağmen günlerce mazbatayı vermediler. **Halkın öfkesi stadyumlara taşınca vermek zorunda kaldılar.**

Böyle bir durumda bile CHP, halkın sokağa çıkmasını engelledi. AKP'nin işbaşında olduğu 21 yıllık sürenin her aşamasında halkı teskin etme, öfkesini yatıştırma, düzen-ıçi çözümlere yöneltme misyonunu oynadı. AKP'nin her tür keyfi, kural-kanun tanımaz tutumu için, "Anayasaya aykırı" demekle yetindi; ama yaptıklarını meşrulaştırdı, pervasızlaşmasının önünü açtı.

Ünlü Rus yazarı Tolstoy'un dediği gibi, **"kötüler kendilerine tahammül edildikçe, daha çok azarlar."** Bunu Dimitrov'un siyasal ve günümüze uygun düşen tümcesiyle söylersek; **"faşizm tavize doy-maz!"** Nitekim AKP ve Erdoğan da, taviz verildikçe fazlasını isteme ve yapma cüretini kendinde buldu.

Bu seçimlerde de bunu görüyoruz. Örneğin **Erdoğan'ın üçüncü kez cumhurbaşkanı olması "Anayasaya aykırı"! Bakanların istifa etmeden milletvekili olması "Anayasaya aykırı"! Devletin olanaklarıyla seçim çalışması yapmaları "Anayasaya aykırı"! Ama bunların hepsi gerçekleşiyor ve muhalefet yine AKP'nin bu yasa-dışılığına göz yumuyor.**

Daha önemlisi, kitlelerin tepkisini kontrol altında tutma çabasını sürüyor. Birçok yerde provokasyon ve saldırılara uğramalarına karşın, halkın sürece dahil olmasını engelliyor. Telkin ettikleri tek şey, halkın gidip oyunu kullanması, ötesine karışmaması. **Halk sadece "seçmen"! Üstelik pasif bir seçmen! Öyle ki, mitinglere gelenlerin AKP veya Erdoğan'a "yuh" çekmesini bile istemiyorlar.** Erzurum'da olduğu gibi taşlı saldırıya uğradıklarında dahi, **"sakın karşılık vermeyin, evlerinize gidin"** deniliyor. **"Yanağına bir tokat atıldıysa, diğer yanağını uzat"** diyen "İsa tavrı"na salık veriyorlar halka.

Özcesi AKP dönemi 21 yıl sürdüyse ve bu yıllar boyunca halk inim inim inletilip iliğine dek sömürüldüyse, bunda burjuva muhalefetin de dahli vardır. Esasında bu süreci birlikte ördüler. Krallıkla yönetilen

Seçim hakkının gaspedilmesine izin verilemez!

Ülkelerde bile bir "muhalefet"e ihtiyaç duyulur, ona da "majestelerin muhalefeti" denir. Düzen partileri de bugüne dek "majestelerin muhalefeti" görevini yerine getirdi.

Peki bugün değişen nedir?

AKP'nin işbaşına geldiği dönemden bu yana geçen 21 yılda, hem içte-hem dışta çok şey değişti. 2023 seçimlerine, değişen bu koşullarda giriyoruz.

Bilindiği gibi AKP, 2002 yılında işbaşına geldi. Tam da ABD'nin Ortadoğu'ya yönelik yeni saldırılara giriştiği bir dönemde... Adına "Büyük Ortadoğu Projesi" (BOP) dediği, Kuzey Afrika'dan Asya'ya kadar 21 ülkenin haritasının değişeceğini ilan ettiği bir sırada...

ABD'nin bunları yapabilmesi için, Türkiye'de her dediğini yerine getirecek bir hükümete ihtiyacı vardı. Bunu açık açık söylediler de. O sıra hükümette olan Ecevit'in başında olduğu DSP-MHP koalisyonuyla yapamayacaklarını anlayınca, DSP'yi bölüp "erken seçim"in koşullarını hazırladılar. Aynı anda Refah Partisi'nin içinden AKP diye bir partinin çıkmasını sağladılar. AKP'nin kurulmasıyla hükümet olması arasında geçen süre 6 aydır; bu kadar kısa sürede hükümet olan hiçbir parti yoktur! Keza **Erdoğan'ın resmi bir sıfatı yokken Beyaz Saray'da ağırlanması, dönemin ABD başkanı Bush ile görüşmesi de, o güne dek görülmemiş bir şeydir.**

Kısacası AKP'nin bir ABD projesi olduğu açık kanıtlarla ispatlıdır. Erdoğan, 2003'te başbakan olduktan sonra **"BOP'un eşbaşkanı"** olduğunu övünçle duyurmuştu. ABD'nin Irak işgali sırasında ABD askerlerinin Türkiye'de konuşlanması dahil her tür kolaylığın sağlanmasını amaçlayan "1 Mart tezkeresi"ni meclisten geçirebilmek için, AKP milletvekilleriyle tek tek görüştü. Buna rağmen tezkere meclisten geçmeyince, yeni yasalar çıkartarak ABD'nin isteklerini yerine getirmeye çalıştı, ardından başta ordu olmak üzere devlet kurumlarında ABD karşıtı asker ve bürokratların tasfiyesini amaçlayan operasyonlara girişti.

Bugün AKP'nin sahte ABD karşıtlığı kimseyi yanıltmasın! O, ABD ve AB'nin desteğiyle işbaşına geldi; adına "ılımlı İslam" denilen bir ideolojiyi Ortadoğu'ya yaymakla görevlendirildi. Bu ideolojik kılıf altında Ortadoğu'da hegemonya savaşına giriştiler. Dünyanın dört bir yanından topladıkları cihatçı çetelerle bölgeyi kan gölüne çevirdiler. Bu cihatçı çeteleri AKP eğitti, donattı, besledi... Halktan toplanan paraları bu çetelere ve savaşa akıttılar.

Fakat ABD'nin "ılımlı İslam" projesi çöktü! ABD işgal ettiği veya darbeye, iç savaşla ele geçirmek istediği tüm ülkelerde yenildi ve geri çekilmek zorunda kaldı. "ılımlı İslam" projesiyle Ortadoğu'ya "model" olarak sunduğu AKP'ye de artık ihtiyacı kalmadı. Yani AKP'nin miadı doldu, "at değiştirme" zamanı geldi...

Dünya ölçeğinde bu değişim yaşanırken, Türkiye'de AKP'li yıllar boyunca yoğun sömürü ve baskı altında yaşayan halkın tepkisi de büyüdükçe büyüdü. Gezi Direnişi, bu tepkinin halk ayaklanmasına dönüştüğü en önemli kavşaktır. Yanı sıra başta Tekel ve Metal olmak üzere çok büyük işçi direnişleri yaşandı. Keza doğanın talanına ve bunun yol açtığı sel, yangın, deprem gibi yıkımlara karşı büyük protestolar gerçekleşti.

Kitle desteğini yitiren bir hükümeti, hiç-bir emperyalist güç ayakta tutamaz! Nitekim Gezi'den bu yana AKP sürekli gerilemektedir. Gezi sonrası Gülen Cemaati ile yollarının ayrılması ve 15 Temmuz darbesine uzanan süreç, esasında ABD'nin AKP dönemine son verme, en azından rötüşlama girişimleridir. Bunlarda başarısız olması, ABD'nin güç kaybından dolayıdır. AKP bu durumu avantaja çevirip Rusya-Çin blokuna yanaşarak ABD ile pazarlık gücünü arttırmaya çalıştı. Dışta emperyalist bloklar arasındaki çatışmadan yararlandığı gibi, içte de ittifaklarını değiştirerek ömrünü uzatmayı başardı. Gülen Cemaati ve Kürt hareketiyle işbirliğini bitirip "ulusalci" Perinçek, faşist MHP ile bugünlere geldi.

Ne var ki, ekonomik kriz dayanılmaz boyutlara ulaştı. Hayat pahalılığı karşısında eriyen ücretler, halkı açlıkla yüz yüze bıraktı. İşsizlik had safhaya çıktı, geleceğe duyulan güvensizlik beyin göçünü hızlandırdı. Bütün bunlara 6 Şubat depreminde yaşananlar eklenince, AKP'nin kitle desteği iyice eridi. Bugüne dek kitleleri "erken seçim" beklentisiyle tutmayı başaran muhalefetin de işi zorlaştı. Zamanında seçimden bile kaçmak isteyen AKP'ye "yeter artık" dediler.

Baskı ve zor ile bir hükümetin ayakta kalma sınırı vardır. Halktan "rıza" almayı başaramadığında, yönetme krizi yaşanır. Ve halk, baskı ve şiddete rağmen ayaklanır. AKP bu sınıra dayandı, hatta aştı. Böyle bir hükümet, egemen sınıfların da artık işine gelmiyor. Çünkü onların çıkarlarını eskisi gibi koruyamıyor. Mesela Ocak ayında metal işkolunda grev yaşağına rağmen fiili grevler gerçekleşti ve patronlar işçilerin taleplerini kabul etmek zorunda kaldı.

Kısacası **hem dış, hem iç koşullardaki ciddi değişim, AKP'nin sonunu getirmiş durumda.** Ve düzen muhalefeti, artık

yönetime kendilerine geçeceğini gösteriyor, AKP'nin de bunu anlayıp usulünce çekilmesini istiyor. Ama AKP şimdilik buna yanaşmıyor, son ana kadar kozlarını oynamaya çalışıyor. En azından büyük bir hezimetini durdurmaya çalışıyor.

Bitmeyen seçim oyunları

Bir Hint atasözü vardır; *“eğer birileri oturduğu koltuktan kalkmak istemiyorsa, ya altına pislemiştir, ya da pislemek üzeredir.”* AKP'nin pislikleri o kadar çok ki, kalkmamak için büyük bir direnç gösteriyor gerçekten de. Her ne kadar muhalefet *“helalleşeceğiz”* diyerek, pisliklerinin üstünü örteceğine dair güvence veriyorsa da, halkın tepkisinin nereye varacağı ve onları neye zorlayacağı belli olmaz! AKP'yi ve Erdoğan'ı korkutan da bu!

Halk zaten *“helalleşmek”* değil, *“hesaplaşmak”* istiyor! Deprem sonrası kitle gösterilerinde en güçlü atılan sloganın *“helalleşmeyeceğiz”* olması da bunun göstergesi.

Buna karşın kapalı kapılar ardında ne gibi pazarlıklar yapılıyor, hangi dolaplar dönüyor bilmiyoruz. Kim bilir ne tür sözler, teminatlar veriliyor, ne şantajlar, tehditler yapılıyor... Bugüne dek özellikle seçim arifesinde kasetlerle birçok politikacının ayağını kaydırdılar veya yapmak istemediği şeyleri yaptırıldılar.

Bu seçimde de pek çok atraksiyon yapılıyor. Seçime üç gün kala Muharrem İnce'nin adaylıktan çekilmesi mesela. İnce, zaten bu işlere alışık. Geçen cumhurbaşkanlığı seçimlerinde neler döndüğünü hala bilmiyoruz. Ama İnce'nin *“seçim akşamı 50 bin kişilik avukat ordusuyla YSK'nın önünde olacağım”* dedikten sonra, ortadan kaybolduğunu, *“adam kazandı”* twiti atarak Erdoğan'ı rahatlatıldığını biliyoruz. **Böyle birinin siyaset sahnesinden silinmesi, insan içine çıkamaması gerekirken, bir kez daha benzer rollere soyunduğunu görüyoruz.** Bu durum burjuva siyasetindeki kirliliğin geldiği boyutu gösteriyor.

Hal böyleyken halka kendilerini *“temiz, dürüst, samimi”* olarak sunuyorlar. Her şey kapalı kapılar altında halledilirken, *“geleceğine sahip çık, oy kullan”* diyorlar. Oy kullanmayanları *“hain”* ilan ediyorlar!

Bunların halk nezdinde kabul görmesinde reformist partilerin rolü büyük. Onlar komünist, sosyalist sıfatlarıyla, halkın bu yalan ve demagojilere kanmasına katkı sunuyorlar. Oysa yukarıda özetlediğimiz iç ve dış dinamikler, AKP-MHP yönetiminin değişmesini sağlıyor. Yeni ve taze bir kana ihtiyaç duyulduğunu gösteriyor. Sandığa atılan oylar, bir formalitenin tamamlanmasından ibaret...

Bugüne dek pek çok seçimde sandığa giren oyla çıkanın aynı olmadığını defalarca gördük. Egemenler seçim sonuçları istediği gibi çıkmadığında, çok rahat değiştirebiliyor. Seçim hilelerinin, bilgisayar oyunlarının haddi-hesabı yok! Son yıllarda sadece Türkiye'de değil, birçok ülkede seçim hileleri arş-alaya çıktı. Ama kitlelere, kendi oylarıyla yönetimlerin işbaşına geldiği duygusunu verebilmek için, oy kullanma oranını yükseltmeye çalışıyorlar. Yoksa anketler dahil pek çok araçla kitlelerin nabzını tutabiliyor, neyi isteyip istemediğini tespit edebiliyorlar.

Seçimlerin giderek daha göstermelik bir hal

aldığı günümüz koşullarında, seçimlerdeki oy oranlarının artması, asıl olarak reformizmin başarısıdır. Üstelik halkı oy kullanmaya çağırırken gösterdikleri çabanın onda birini bu oylar çalındığında göstermiyorlar. Dahası seçim sonuçlarını beğenmeyen hükümetin “yeniden seçim” dayatmasını bile kabul ediyorlar. Seçilen kişiler “kayyum”la görevden alındığında dahi sessiz kalabiliyorlar. *“Bu seçimlerde de aynı durumla karşılaşsanız ne yapacaksınız”* sorusuna yanıt vermeden, halkı sandığa çağırmaya devam ederler. Devrimci hareket güçlenene kadar bu filmi tekrar tekrar izleyeceğiz ne yazık ki...

Sandıkta değil sokakta!

Cumhurbaşkanı seçimlerini ilkesel olarak reddediyoruz. Milletvekili seçimlerinde ise oy kullanmıyoruz. Bunun nedenlerini önceki yazılarımızda ayrıntılarıyla ortaya koyduk. Merak eden onlara bakabilir.

Fakat seçimler, burjuva demokratik haklardan biridir. Diğer haklar gibi “genel oy” hakkı da büyük mücadeleler sonucu kazanılmıştır. Önceleri sadece soylu ve zengin sınıflara ait olan bu hak, aşama aşama halk kesimlerini de kapsar hale geldi. 1800'lü yıllardan itibaren başını İngiltere'de Çartistlerin çektiği, oradan tüm dünyaya yayılan “genel oy” mücadelesiyle kapsamı genişledi.

Kadınlara oy hakkı ise, yaklaşık 100 yıllık bir geçmişe sahip. Onun da önünü 1917 Sovyet Devrimi açtı. İsviçre gibi birçok Avrupa ülkesinde kadınlar, ikinci emperyalist savaş sonrası, yani 1945'ten sonra oy kullanabildiler. Keza siyahi erkeklerin oy kullanması da yine büyük direnişlerle yüzelli yıl kadar önce gerçekleşti.

Ne var ki, “seçme ve seçilme hakkı” bu sistemde göstermelik haklardan biri oldu. Parlamentoda kaç işçinin, memurun yer aldığına bakmak bile, bunu görmek için yeterli. **“Seçilme hakkı” yok denecek düzeyde. “Seçme hakkı” ise bir dolu manipülasyonla gölgelenmiş durumda.**

Bütün bunlara rağmen diğer haklar gibi “seçme-seçilme hakkı”nı da korumak ve geliştirmek için mücadele etmek gerekiyor. **Bugünkü seçimlerde oy kullanmayı doğru bulmamak başkadır; kullanılan oyların iç edilmesine, bu hakkın gaspedilmesine sessiz kalmak başka...**

Ayrıca güçlü olduğumuz yerelerde muhtarlardan belediye başkanlığına kadar seçimlerde aday gösteriyor veya devrimci bir adayı destekliyoruz. Genel seçimlerde ise, gücümüz arttığı oranda milletvekili adayı çıkarmayı, parlamentodan yararlanmayı savunuyoruz. Kısacası **bu hakkın kullanılmasını ve genişletilmesini, demokratik hak ve özgürlükler mücadelesinin bir parçası olarak görüyor, devrim perspektifini yitirmeden kavgasının verilmesine inanıyoruz.**

AKP'li yıllarda seçim sonuçlarıyla oynamak had safhaya vardığından, sandığa gitmediğimiz koşulda bile sokakta

olmayı savunduk. 2023 seçimlerinde de seçim günü sokaktayız! **Oyların çalınması veya bir biçimde değiştirilmesi durumunda, halkla birlikte protesto hakkımızı kullanacağız!** AKP'nin tüm çabasına rağmen kaybettiği durumda ise, halkın sevinç gösterilerinde yanında olacağız. **Halka karşı yapılacak olası saldırılara birlikte direneceğiz!**

Her ne kadar muhalefet, kazandığı durumda bile halka evinde beklemesini telkin ediyorsa da, her durumda sokağa çıkılmalıdır! Halk, seçme hakkının gaspedilmesine izin vermediği gibi, kutlamasını da yapabilmelidir. **“Kutlayamadığın zafer, senin değildir!”**

Yanısıra **provokasyon umacısıyla korkup eve kapanarak, saldırıların önü kesilmez.** Faşist ve gerici çeteler, önceden işaretlediği evlere girip çok daha rahat katliamlar gerçekleştirebiliyor. Maraş'ta, Çorum'da, Sivas'ta bunu görmedik mi?

Faşist saldırılara karşı durmanın en etkili yolu, onlara anladıkları dilden cevap vermektir. Unutmayalım, çivi çiviye söker! Korkarak sinerek hiçbir şey elde edemeyiz. Aksine daha büyük kayıplar yaşarız! Bir kez daha diyoruz ki, **sokakta kazanılmadan sandıkta kazanılmaz! Öyleyse seçim akşamı, sokağa, eyleme, hesap sormaya!**

12 Mayıs 2023 tarihinde internet sitemizde yayınlandı.

Kürt müzisyen Cihan Aymaz katledildi

Kadıköy Rıhtım'da sokak müziği yapan Kürt sanatçı Cihan Aymaz katledildi.

3 Mayıs günü Cihan Aymaz Kadıköy sahilinde türkü söylerken yanına yaklaşan bir faşist, “Ölürüm Türkiyem” şarkısını söylemesini istedi. Aymaz, açıkça provokasyon amaçlı yapılan bu dayatmayı reddetti. Bunun üzerine saldırgan faşist, Aymaz'ı göğsünden bıçaklayarak denize itti. Aymaz hayatını kaybetti.

Saldırının ardından protesto eylemleri yapıldı. Protestoya katılan iki genci takip eden polisler, gözaltına aldıkları gençlere Kadıköy Rıhtım Karakolu'nda işkence yaptılar. İki polis hakkında suç duyurusunda bulunuldu.

Genel olarak Kürtçe türküler söyleyen, bir sokak röportajında Erdoğan'ı eleştiren Aymaz, faşist saldırganlığın özel olarak hedefi haline getirilmiştir. Daha önce de muhalif müzik yapan sanatçılar faşistlerin bilinçli saldırısına maruz kalmış, birçok müzisyen darp edilmiş; Ankara'da Onur Şener böyle bir saldırıda katledilmişti. Bu saldırılar, “cezasızlık politikası”nın sonucunda artıyor. Cihan Aymaz'ı öldürdükten sonra tutuklanan katil ve diğer saldırganlar hakettikleri cezayı almalıdır.

Seçimlerin gölgesinde 1 Mayıs

Bu 1 Mayıs'ın seçimlerden iki hafta öncesine denk gelmesi, 1 Mayıs kutlamasının seçimlerin gölgesinde kalacağı kaygısını artırmıştı. Öyle de oldu. **1 Mayıs'a sayılı günler kaldığı zaman da bile, seçimleri aşarak gündemin başına oturamadı. 1 Mayıs faaliyetleri de önceki yıllara göre sönük kaldı.**

Böyle olunca İstanbul başta olmak üzere ülkenin dört bir yanında gerçekleşen **1 Mayıs kutlamaları, seçimlere endekslenmiş reformist parti ve kurumların dayatmalarıyla geçti.** Son yıllarda 1 Mayıs'ın örgütleyicisi olarak ortaya çıkan DİSK, KESK, TMMOB, TTB, TDB, (5'li olarak tanınan kurumlar) bu yıl çok daha rahat biçimde 1 Mayıs'ın nerede, nasıl kutlanacağını belirledi. 1 Mayıs öncesi toplantıda DİSK Genel Sekreteri Adnan Serdaroğlu, *"Bu yıl kimse Taksim'in adını anmasın"* diyecek kadar ileri gitti.

Elbette onlara bu rahatlığı veren, birçok devrimci-demokrat kurumun 5'liyle birlikte hareket etmesiydi. Geçen yıl DİSK göstermelik de olsa "Taksim" dediğinde, yasal miting alanının bir an önce belirlenmesini isteyen reformist partiler, DİSK başta olmak üzere 5'linin elini rahatlatan bir rol oynadılar. **Bu yıl Taksim Meydanı'nın konuşulmasını bile yasaklayacak hale getirdiler.**

1 Mayısarlarda 5'linin belirleyici olmasından, dayatmalarından yakınmanın bir kıymeti harbiyesi yoktur. Önemli olan, onlara bu zemini vermemektir. Başta devrimci örgütler olmak üzere, yönetimlerinde devrimcilerin olduğu sendika ve dernekler, 1 Mayıs'ın gerçek sahipleri olduğunu ortaya koymadıkça, bu durumu değiştirmek mümkün değildir. **Bu yapılar, "kitlesellik" adına 5'linin belirlediği alanlara gitmeye, onların programlarına boyun eğmeye devam ettiği sürece, bu tablo değişmeyecektir.** Bir başka ifadeyle, birileri "kiracı" gibi davranırsa, birileri de "ev sahibi" olmaya, kendinde bu hakkı görmeye devam eder. Onun için **şikayetlenmekten, yakınmaktan çıkıp pratikte net tavırlar alınmalıdır.**

Şurasından-burasından düzeltme çabalarıyla bu tablonun değişmeyeceği, 2023 1 Mayıs'ında bir kez daha görüldü. Kimi kurumların 5'liye dönük eleştirileri, 1 Mayıs kutlamalarına ilişkin önerileri, hiç bir işe yaramadı. Onlar yine bildiklerini yapmaya devam ettiler. Çünkü önceki yıllarda yaptıklarının karşılığını almadılar. **DİSK'in pandemi döneminde tüm kurumları hiçe sayarak kendi başına davranmasına bile gereken tavır gösterilmedi.** O yüzden DİSK artık 1 Mayısarlarda Taksim Meydanı'na diğer sendikalar gibi çelenk bırakmak için çıkıyor.

Bu durum, devletin saldırılarının artmasına da

zemin hazırlıyor. Örneğin her yıl, 1 Mayıs öncesi Kazancılar Yokuşu'nda katledilen 1 Mayıs şehitleri anıldıktan sonra, Şişhane'ye kadar topluca yürünür ve Mehmet Akif Dalcı'nın anması yapılır. Fakat **bu yıl topluca Şişhane'ye yürünmesi, polis tarafından engellendi. Bu duruma ciddi bir tavır bile almadılar.** Dağınık bir şekilde gitmeyi kabul ettiler.

Başını DİSK'in çektiği 5'li konfederasyon sürekli geri adım atarken, üst perdeden konuşmaya, yaptıklarına kılıflar uydurmaya da devam ediyorlar. Seçimleri "millet ittifakı"nın kazanacağına ve bu ittifakın 1 Mayıs'ın Taksim'de kutlanmasına izin vereceğine o kadar eminler ki, *"bu yıl, Taksim'in dışında yapacağımız son 1 Mayıs olacak"* diyerek, bugüne dek attıkları geri adımları meşrulaştırmaya çalışıyorlar. (Geçen yıl da erken seçim beklentisiyle *"2023 1 Mayıs'ı Taksim'de kutlayacağız"* demişlerdi.) İcazeticilik ruhlarına işlemiş! **İzin verilmeden Taksim'e çıkmayacaklarını itiraf ediyorlar.**

Taksim yasaklara sığmaz

Devlet ne kadar yasak ve engel koyarsa koysun, reformistler ve onların etkisine giren kurumlar, devletin icazetiyle hareket etsin; **1 Mayıs'ı Taksim'de kutlamak isteyenleri durduramadılar, durduramayacaklar...**

Bu yıl da 1 Mayıs sabahının erken saatlerinden itibaren Taksim hedefiyle sokağa çıkan onlarca grup oldu. **Aralarında PDD'nin olduğu bu gruplar, yasakları, engelleri, yalan ve demagojileri aşarak Taksim'e doğru yürüdüler.** Taksim'in işçi ve emekçilere, 1 Mayısarlara kapatılmasını protesto ettiklerini, bu yasağı tanımadıklarını haykırdılar. Etraflarına toplanan kitlenin desteğini ve alkışını alarak ilerlediler. Polisler üzerlerine çullanıp arkadan ters kelepçe taktığında bile sloganları devam etti.

Bu eylemlerde yaklaşık 200 kişi gözaltına alındı. Gözaltına alınırken yapılan işkenceler, polis arabalarında da devam etti. 2 Mayıs sabahına kadar gözaltında tutuldular. **Devrimci Parti'den bir kişi, serbest bırakıldıktan sonra yasadışı bir şekilde yeniden alınarak kaybedilmek istendi.** Erken farkına varılması ve üzerine gidilmesi sonucu, gözaltını kabul etmek zorunda kaldılar.

Bütün bu saldırılara rağmen 1 Mayıs'ı Taksim'de kutlamak isteyenleri yıldıramayacakları bir kez daha görüldü. **1 Mayıs ve Taksim'in yasalara-yasaklara sığmayacağını ve bunun için kimseden icazet almayacaklarını gösterdiler.**

Sözlü olarak *"1 Mayıs alanı Taksim'dir"* demekle olmuyor! Kimileri artık bunu söylemekten bile kaçınıyorlar. Kimisi de sadece lafzını ediyor. Ama eğer hala

"1 Mayıs alanı Taksim'dir" deniliyorsa, her 1 Mayıs'ta Taksim gündeme geliyor, devletin yasaklarını, reformizmin demagojisini aşmayı başaran bir avuç komünist ve devrimci sayesinde. Bu ısrar ve irade olmasaydı, ne DİSK

"önümüzdeki yıl Taksim'deyiz" açıklamasını yapmak zorunda hissederdi; ne de CHP *"Taksim'i 1 Mayıs kutlamalarına açacağız"* vaadini yapardı.

İcazetli 1 Mayısların sonuçları

Devrimci kurumların karşı çıkmalarına rağmen İstanbul başta olmak üzere çeşitli illerde gerçekleşen 1 Mayıs mitinglerinde, kürsü yine işçi ve emekçilerin değil sendika bürokratların, parti temsilcilerinin kürsüsü oldu. **Bu yıl öncekilerden farklı olarak gerek kürsüdeki konuşmalarda, gerekse miting alanında seçimler ana gündemdi. Bir çok ilde CHP ya da HDP'den milletvekili adayları kürsüye çıktı, 1 Mayıs mitinglerini seçim çalışmasının bir parçası haline getirdiler.**

İstanbul Maltepe'de gerçekleşen 1 Mayıs mitinginde bile, konuşmacılar seçimleri ön plana çıkardı. *"14 Mayıs'ta yan yana omuz omuza olacağız", "kazanmak için herkesi seçim çalışması yürütmeye davet ediyoruz", "Bu son yasaklı 1 Mayıs olacak"* sözleriyle, kürsüden seçim propagandası yaptılar. Keza mitinge katılan reformist partilerin sloganları ve pankartları doğrultusunda seçimlerle ilişkiliydi.

İşçi ve emekçilerin sorunları, talepleri, daha önemlisi mücadeleleri yok sayıldı. 1 Mayıs'ın işçi sınıfının birlik, dayanışma ve mücadele günü olduğu unutuldu. 1 Mayısların ve 8 saatlik işgünü başta olmak üzere temel hakların direne direne kazanıldığı bilindiği halde, her şey seçimlere endeksledi; seçimle hakların elde edileceği *"baharın geleceği"* müjdelendi!..

Kürsüden böyle bir hava estirilirken, devrimci kurumların pankartları mitinge alınmıyor, polis saldırısı yaşıyor ve gözaltılar yapılıyordu. Devrimci önderlere duydukları kinle, onların resimlerini alana sokmamaya çalıştılar. **Partizan kortejindeki İbrahim Kaypakkaya'nın pankartına, Kaldıraç kortejindeki Deniz, Mahir, Kaypakkaya posterlerine saldırıya geçtiler.** Bu saldırıya direnenleri gözaltına aldılar. Bütün bunlar olurken "tertip komitesi" tavırsız kalıyordu. Devrimci kurumların, yaşananları kürsüden duyurma talebi karşılanmadı, bu yöndeki baskılar sonucu gecikmeli olarak ve kısa bir açıklamayla geçiştirdiler.

Daha baştan her şeyi uzlaşmacı sendikacılar belirlediğinde, bu sonuçlarla karşılaşmak kaçınılmaz oluyor. Öyle ki, **mitinge katılan tüm kurumların "ortak**

açıklaması”nın içeriğini, kimin okuyacağını bile, sendikacılar saptıyor. İnisiyatifin uzlaşmacı sendikacılara kaptırıldığı mitinglerde devlet de son derece rahat, pervasız hareket edebiliyor. Kiminin sloganını, kiminin sopasını, kiminin karikatürünü bahane edip alana sokmayabiliyor. **Sendikacıların oluşturduğu “tertıp komitesi” de bütün bunlara sessiz kalarak onaylamış oluyor.**

İcazetli mitinglerin doğal sonuçlarıdır bunlar! Elbette her izinli-yasal miting icazetli değildir! Ama Maltepe, Yenikapı gibi yerlerde 1 Mayıs kutlamalarının kabul edilmesi, baştan bu icazetin ilanır. Çünkü bu miting alanlarının Taksim Meydanı’nın işçi ve emekçilere, özellikle de 1 Mayıs’a kapatmak için yapıldığını herkes biliyor. Bilindiği halde kabul ediliyor ve gidiliyorsa, bu duruma boyuneğiliyor demektir. Üstelik bu boyuneğilişin tek gerekçesi “kitlelilik”tir!

Ama görüyoruz ki, ne o “büyük” konfederasyonlar ne o “büyük” partiler, kitleleri bu mitinglere taşıyorlar. Hem genel katılım, hem de bunların içinde işçilerin oranı son derece düşüktür. **Bu yıl Maltepe’nin çok kitlesele geçeceği umuduyla gidenler, bir kez daha hüsrana uğradılar.** 30-40 bin civarında bir katılım sözkonusudur. (Ki bazı partiler, 1 Mayıs öncesi sadece kendilerinin 30 bin kişiyle geleceğini söylemişlerdi.) **Seçim öncesi politizasyonun arttığı bir dönemde katılımın bu kadar düşük kalması, bu mitinglere “kitlelilik” adına gidenlerin argümanlarını da boşa düşürüyor.** Türkiye’de en kitlesele 1 Mayıs’ların Taksim’de yaşandığı gerçeğini bir kez daha yüzle-re çarpıyor.

PDD olarak 2023 1 Mayıs’ında Taksim’de olacağımızı günler öncesinden duyurduk, öyle de yaptık. Yanı sıra **Maltepe miting alanının girişine “1 Mayıs Alanı TAKSİM’dir” yazan büyük bir pankart asıldı. Ayrıca arama noktasında bir grup PDD okuru “1 Mayıs alanı Taksim’dir! Yasaklanamaz” yazan bir pankart açıp sloganlar atarak, 1 Mayıs’ın Maltepe’de kutlanmasını protesto ettiler ve oradan ayrıldılar.**

Sonuç olarak

Ne yazık ki, 2023 1 Mayıs, seçimlerin gölgesinde kaldı ve sönük geçti. Her şeye rağmen 1 Mayıs Taksim’de kutlama ısrarını gösterenler, devrimci bir hava estirdiler. İcazetli 1 Mayıs’la devrimci 1 Mayıs’ın farkını ortaya koydular.

Bu 1 Mayıs’ın üç ay önce yaşanan büyük depremin ardından gerçekleşiyor olması, çok daha kitlesele ve militan geçmesini gerektirirdi. Depremin yaşandığı bölgelerde bile, reformizmin geriye çeken tutumu, seçimleri önplana almaları, kitlesele katılıma, daha coşkulu ve militan geçmesine ket vurdu.

2023 1 Mayıs bir kez daha gösterdi ki, **uzlaşmacı sendikaların-reformist partilerin belirleyici olduğu 1 Mayıs kutlamaları, asla amacına uygun olmuyor!** 1 Mayıs’ın gerçek sahipleri işçi sınıfı ve onun öncüleri, 1 Mayıs kutlamalarını kendi belirlemediği sürece bu durum değişmiyor!

1 Mayıs devrimcidir! Komünist ve devrimcilerin önderliğinde ancak, tarihsel anlamına uygun şekilde kutlanacaktır.

Taksim’de 200’e yakın devrimci gözaltına alındı

Bu yıl bir kere daha Taksim Meydanı polis kuşatması altındaydı. Taksim’e açılan yollar bariyerlerle kapatılırken, ara sokaklara ve ana caddelere TOMA’lar, gözaltı araçları ve polis araçları konumlandırılmıştı. Taksim Meydanı’na çıkan hemen her sokak, polis tarafından işgal edilmişti.

Tüm bu baskı ve gözdağı çabaları da, devrimci-demokratların Taksim hedefini engellemeye yetmedi. Çok sayıda devrimci-demokrat, Taksim’i hedefleyen sloganlarla yürüyüşe geçti; polis saldırısına maruz kaldı, darp edilerek gözaltına alındı. **Proleter Devrimci Duruş, Mücadele Birliği, Halkevleri, Devrimci Hareket, Devrimci Gençlik Dernekleri, Öğrenci Kolektifleri, Üniversiteli Feminist Kolektif, Halk Cephesi, Umut-sen, İnşaat-ış, DİSK Enerji-Sen, TÖP ve HKP üyeleri Taksim, Osmanbey ve Beşiktaş’tan yürüyüşe başlayarak Taksim hedeflerini ortaya koydular.** Yaklaşık 200 kişinin bu eylemlerde gözaltına alındığı belirtiliyor.

Ayrıca Sarıgazi’de Sancaktepe Yerel Demokrasi Meclisi’nin çağrısıyla yapılan eyleme polis saldırı, 2 kişi gözaltına alındı.

Maltepe miting alanında da Kaldıraç ve Partizan okurlarının taşıdığı Kaypakaya flamalarına polis müdahale etti; çok sayıda kişi gözaltına alındı.

Sadece eylemciler değil, eylemleri görüntülemeye çalışan gazeteciler de polisin saldırısına maruz kaldı. Taksim eylemlerini görüntülemeye çalışan gazeteciler

Sultan Eylem Keleş, Gencer Ketten, Bülent Kılıç ve Hazar Dost polis tarafından darp edildi; Zeynep Kuray ise gözaltına alındı. Gözaltına alınanlar, 2 Mayıs günü sabaha karşı serbest bırakıldılar.

PDD’liler de Taksim’de gözaltına alındı

1 Mayıs’ı Taksim’de kutlamak isteyen PDD’liler, “1 Mayıs Alanı Taksim’dir! Yasaklanamaz!” yazılı PDD imzalı pankart açarak, Şişli yönünden Taksim’e doğru yürümeye başladılar. Uzun bir süre sloganlar atarak, ajitasyon konuşmaları yaparak yürüyen PDD’liler, Osmanbey metro durağı önünde polis saldırısına maruz kaldı.

Polisin engelleme çabalarına ve darp ederek gözaltına almasına rağmen, polis aracına bininceye kadar sloganları susmadı.

Eylemde PDD temsilcisi Zeynel Sarar ve PDD yazı işleri müdürü Çağdaş Büyükbay gözaltına alındı. Sarar ve Büyükbay, 2 Mayıs günü sabaha karşı saat 3’de serbest bırakıldı.

1 Mayıs Alanı Taksim’dir! Bu nedenle 1 Mayıs’ı Taksim’de kutlama kararlılığı gösteren ve gözaltına alınan tüm devrimci-demokratlar serbest bırakılmalıdır!

Taksim 1 Mayıs alanıdır; yasaklanamaz! Bu nedenle Taksim için yapılan bütün eylemler meşrudur.

“Onlar yoksul eti yerler, içtikleri kandır”

Katliamı ve bu katliamı yaratan sermaye sınıfını ve kullandığı devlet aygıtını ne kadar anlatsak azdır, ancak öncelikli konumuz insanlarımızdır. Yaralarımızı nasıl saracağız, bu zor günleri nasıl atlatacağız, hayatımıza nasıl devam edeceğiz... Bunlar üzerine düşünmeliyiz

Mücadele etmediğimiz takdirde, devlet bize iki yol sunuyor: Ya benim sana layık gördüğüm koşullarda yaşa (ki bu koşullar en temel insani ihtiyaçları bile içermiyor) ya da çek git!..

Kimse büyüdüğü, yaşadığı yeri, evini terk etmek istemiyor, ama buralarda bir yaşam imkanı da sunulmuyor. Kadınların iş yükü daha da artıyor ve çocuklar katliamın yıkıcı etkilerini üzerlerinden atamıyorlar, kaygıları giderek artıyor. Pandemiden beri sürekli sekteye uğrayan eğitim hayatı yine ulaşılamaz bir hedef olarak önümüzde duruyor. Oysa **çocukların bu kaygıyı atlatmaları için ilk yapılması gereken, çocukları çadır yaşamından uzaklaştırıp dersleri ve arkadaşlarıyla meşgul etmek-tir.** Çocuklar kaygılarını oyuna dönüştürerek atlatırlar, belki yaşadıklarını hiçbir zaman unutamazlar, ama yıkıcı etkilerini üzerlerinden atabilirler.

Başka bir şehre taşınmak, bir diğer seçenek olarak sunuluyor. İlk aşamada baş-

ka şehirlerde yaşayan akrabaları olanlar onların yanlarına gittiler, ancak bu da bir

çözüm olmuyor. **Evini, yaşamını geride bıraktığı için özlem ve pişmanlık duyguları ağır basıyor, yeni bir şehre, yeni bir ortama adaptasyon sorunu yaşıyor.** Adaptasyon sorunu özellikle çocuklarda görülüyor.

İstanbul’a akrabalarının yanına gelen bir aileyle ve çocuklarıyla iletişim kurma fırsatım oldu. Bir özel okul, depremde çocuklar için kontenjan açmış ve çocuklar o okula devam ediyorlar. Çocuklar okuldaki herkesin onlara çok iyi davrandığından bahsediyorlar, ama bunun nedenini de çok iyi kavrayabiliyorlar: *“Biz depremi yaşadık, biz onlar gibi değiliz, o yüzden iyi davranıyorlar, bize acıyorlar”* diyebiliyor 12 yaşında bir çocuk. Özel okuldaki çocukların seviyesinde olmadığını da ekliyor: *“Derslerde zorlanıyorum, özellikle İngilizce dersinde onlarla aynı seviyede değilim.”* Bu sözler, devletin yarattığı fırsat eşitsizliğini tokat gibi yüzümüze çarpıyor.

Peki nasıl yaralarımızı saracağız? **Yaşadığımız acılardan doğan öfkemizi eyleme dönüştürmemiz, sorumlulardan hesap sormamız gerekiyor.** Bu acılar sermaye sınıfından ve devlet aygıtından hesap soracak bir silaha dönüşmedikçe bizi yiyip bitirir.

Kapitalist sömürü düzeni altında iyi olmanın tek koşulu, mücadele ederek kendimizi ve düzeni değiştirmektir. Sermaye düzeninin kalıplarıyla düşünmemek, kapitalist boyunduruktan çıkmaktır. Bize bu acıları yaşatanlar bellidir; onlar var olduğu sürece bizim insan onuruna yakışır bir şekilde yaşamamız mümkün değildir. Şair Enver Gökçe’nin dediği gibi: Onlar yoksul eti yerler ve içtikleri kandır!

PDD okuru

Taksim bir kez daha bizimdi!

Bu yıl bahar kışa göre oldukça soğuk geçti. Kavganın baharını müjdeleyen 1 Mayıs günü ise, oldukça sıcaktı.

Bizim eylemi yapacağımız saat, insanların caddede yoğunlaştığı ve eylemimizi görebileceği bir saatte olacaktı. Her türlü engele rağmen pankartımızı açıp yürüyecektik. Saat 11.30'da "Taksim 1 Mayıs Alanıdır! Yasaklanamaz!" yazan pankartı açarak Halaskargazi Caddesi'ne çıkıyoruz. Ve peş peşe attığımız sloganlarla başlıyoruz yürüyüşe...

Her ne kadar uzlaşmacı sendikacılar, 2013'ten sonra "son kez" diyerek Bakırköy'de, Maltepe'de mitingler yapsa da "1 Mayıs alanı" Taksim'di. Bu yıl "beşli" olarak anılan sendika konfederasyonları, seçime endekslenerek "son kez Maltepe'deyiz" dediler. Ardından "önümüzdeki yıl Taksim'de olacağız" diyerek. Sanki mücadele edilmeden, birileri lütfediyormuş gibi... **Bir yandan devletin yasaklarını, bir yandan da sendikaların, reformistlerin bariyerini aşmak gerekiyordu. Bu şekilde çıkıyorduk Taksim'e...**

Eylem öncesi "acaba kaç dakika yürüyebileceğiz" sorusu vardı kafamda. Yürüyeceğimiz güzergah, her yıl olduğu gibi polis kuşatması altındaydı. Yürüyüşümüzü başlattığımız yer, eski DİSK binasının hizasıydı, Taksim çatışmalarının başlangıç noktalarından biriydi. "1 Mayıs kızıldır kızıl kalacak", "Yaşasın proletarya enternasyonalizmi", "Yaşasın devrim ve sosyalizm" sloganlarıyla yürüyoruz, yürüyoruz... Etrafta resmi ve sivil polisler var ama henüz müdahale yok. Biz trafiği keserek, yolun ortasından Taksim'e doğru gidiyoruz. Etrafımızdan geçenler alkışlıyorlar, fotoğraflarımızı çekiyorlar. Kitleyi görünce yüksek sesle konuşmaya başladım: "Taksim 1 Mayıs Alanı'dır! İşçilere, emekçilere kapatılmasını kabul etmiyoruz. Bu keyfi ve gayrimuşru yasağı tanımıyoruz! 1 Mayıslar tüm dünyada şehirlerin en merkezi yerlerinde yapılır. Türkiye'de bu meydan Taksim'dir!"

100 metre yürüdükten sonra iki sivil polis geliyor ve bizi kaldırıma doğru iterek kimliklerimizi istiyor. "Kimliklerimizi vermeyeceğiz, eylem yapıyoruz, çekilin önümüzden" diyerek itiyoruz. Tekrar caddeye çıkıyoruz ve artık **önümüzde Taksim, arkamızda kilitlenmiş bir trafik, yüreğimizde milyonlarca işçi ve emekçinin özlemi ve talepleriyle daha gür atıyoruz sloganlarımızı.** Şehitlerimizin anılarıyla, Taksim çatışmalarında yaralanan, gözaltına alınanların öfkesiyle ve milyonların umuduyla yürüyoruz. Bu arada etrafımızda müdahale eden sivil polis sayısı artıyor. Önümüze geçiyorlar, engelleyemiyorlar, arkadan çekmeye çalışıyorlar, ama biz kararlılıkla yürüyoruz.

Yunus polisleri ve resmi polisler geçiyor, caddenin Şişli'ye giden tarafında çevik kuvvet otobüsleri var, ama yolumuz açık. Ajitasyonlarımız gürleşiyor, sloganlarımız yankılanıyor caddede. Osmanbey Metrosu'nu geçiyoruz. Düşündüğümüzden çok daha uzun bir mesafeyi arkamızda bıraktık. Taksim'e doğru yürümeye devam ediyoruz.

Pangaltı tarafında kafede oturan onlarca polis

önümüze atlıyor. Biz de onları itiyoruz. Yere yatırıyorlar ve üzerlerimize basıyorlar. "İnsanlık onuru işkenceyi yenecek", "Baskılar bizi yıldıramaz", "1 Mayıs kızıldır, kızıl kalacak" sloganlarını yerdeyken ve arabaya götürülürken de atıyoruz. Bizi yerdeyken kelepçeliyorlar. Küfürler ederek bir doblo arabaya koyuyorlar. Kimliklerimizi istiyorlar. "Vermeyeceğiz, hem bize işkence yapıyor, küfür ediyorsunuz, hem de kimlik istiyorsunuz" diyoruz. Küfür edip yumruklamaya devam ediyorlar. İçlerinden biri "niye Maltepe'ye gitmiyorsunuz, orada izinli, buraya niye geliyorsunuz?" diye soruyor. Ben de "Taksim 1 Mayıs alanıdır, size mi soracağız nereye gideceğimizi" diyorum, yine vuruyor. Trafik allak-bullak ve insanlar eylemi seyrediyorlar. Polis de trafiğin kilitlenmiş olmasından rahatsız, bir an önce bizi oradan uzaklaştırmak istiyorlar. Kimliklerimizi cebimizden zorla alıyorlar. 10 dakika sonra siyah bir minibüs getirip oraya koyuyorlar. Kelepçeler çok aşırı sıkılmış durumda. Gevşetmelerini istiyoruz. Sonrasında 25 kişilik bir çevik kuvvet otobüsü getiriyorlar ve bizi oraya alıyorlar. Yoldaşın kelepçesi çok sıkı, itirazlarımız üzerine onu çıkartıp demir kelepçe takıyorlar. Yarım saat sonra başka bir gözaltı aracı geliyor, ona bindiriyorlar. Bu araçta Devrimci Parti ve Halk Cephesi'nden gözaltına alınmış arkadaşlar var. Onlarla selamlaşıyoruz.

Saat 14'te Eyüpsultan Hastanesi'ne götürülüyoruz, orada muayeneye kelepçeyle almak istiyor polisler. İtiraz ediyoruz ve kelepçeleri söküyorlar. Tabi doktorun tavrı da burada önemliydi. "Ben bu şekilde muayene edemem" diyerek tepki gösteriyor doktor ve bizlerin söylediği her şeyi yazıyor. İlk etapta kelepçeleri kesmek için makas-bıçak sorunu olsa da kelepçeleri kesiyorlar. Ama polislerin yedek kelepçesi olmadığı için, bizi kelepçesiz bir şekilde otobüse bindiriyorlar. Bizden önce de gözaltı araçları gelmişti. Hastalar oradaki görevlilere tepki gösteriyor; "bugün 1 Mayıs olduğunu bilmiyor musunuz, yedek doktor çağırıyor musunuz" diye. Otobüsün içindeyken engelli biri geliyor ve polislerle bağırıyor: "Sizin devriniz bitti, gidin, gidin" diye. Komiser sinirleniyor, "şunu buradan uzaklaştırın, kafasını-gözünü yarıracak şimdi" diyor. Aynı

komiser Vatan'dayken otobüsün içinde küfür ve fiili saldırılar gerçekleştirecekti.

Hastaneden sonra Vatan Emniyet'e gelmemiz saat 3'ü buldu. Bir müddet sonra Halk Cephesi'nden arkadaşlara üst araması yapmadıklarını iddia ederek küfürlerle saldırdılar. Üstelik bir arkadaş da görme engelli. Bu saldırıya karşı "İnsanlık onuru işkenceye yenecek", "Kahrolsun faşizm yaşasın mücadelemiz" sloganlarını hep birlikte atıyoruz. İki kadın arkadaşı otobüsten indirerek ters kelepçe yapıyorlar. "Burası bizim yerimiz, biz istediğimizi yaparız" diyorlar. Bizler de polisler suç duyurusunda bulunacağımızı söylüyoruz.

Her zamanki 1 Mayıs gözaltılarında farklı olarak işlemler çok yavaş ilerliyor, bilinçli bir yavaşlatma olabilir. **Bizim otobüstekilerle ifade verilmemesi üzerine konuşuyoruz. Bir müddet sonra otobüste marş da söylemeye başladık.** İfadeye çıkartılırken Halk Cephesi'nden arkadaşlar otobüsten inmedikleri için saldııyorlar. Slogan atıyoruz yeniden. Emniyet amiri, "slogan atanları kameraya çekin, sabaha kadar beklesinler de görsünler" diye tehdit ediyor aklınca...

İfade işlemlerine çıktığımız yerde avukatlar bizi karşıladı, saldırılarla ilgili tutanak tutuyorlar. Bizim otobüstekilerin hiçbirisi ifade vermiyorlar nihayetinde. Gecenin 2'sinde Bahçelievler Devlet Hastanesi'ne getiriliyor. Buradaki işlemler de çok yavaş yürüyor, tek tek alıyorlar muayeneye. Bizimle aynı zamanda, acile gelen ağır hastalara da baktıkları için, sıramızı onlara veriyoruz. Muayene işleminin ardından telefonu ve kimliği veriyorlar. **Benden önce serbest bırakılan yoldaş, hastane kapısında bizi bekliyor. Polisler orada beklememesini söylemiş, o yüzünden tartışmışlar.** Ama birbirimizi beklemek çok önemli. Aksi halde "kaybetmek" istediklerini farketmemiz mümkün olmaz. **Kapıda Devrimci Parti'den serbest bırakılan bir arkadaşla karşılaşılıyor. O da muayeneye götürülen yoldaşını bulamadığını söylüyor, "kaçırılmış olabilir" diyor. Gerçekten de adı Erkin Barkın olan arkadaş, içeriden çıkar çıkmaz "terörle mücadele" ekipleri yeniden gözaltına almış.**

Şirinevler Meydanı'na kadar birlikte yürüyüp eylemle ilgili sohbet ettik. Öğrendiğimiz kadarıyla zaman ve yol olarak en uzun eylemi biz yapmışız. Üstelik kitlelerin en kalabalık olduğu saatte. Ve bir kez daha Taksim'i yasaklayamayacaklarını, tüm engellere rağmen Taksim'e çıkmayı hedefleyen devrimcileri durduramayacaklarını göstermiş olduk.

Bu yıl ki 1 Mayıs'ı da kazanmış olmanın mutluluğuyla ve rahatlığıyla söyleyebilirim ki, kendilerini hükümet değişikliğine kanallandırmış ve oradan gelebilecek kırıntılara teslim etmiş sendikalar, reformistler ve buna yedeklenen devrimciler istedikleri kadar hesap yapsınlar; **Taksim icazetle değil, mücadeleyle kazanıldı, yine öyle kazanılacak.**

Gözaltına resmi olarak alınan 182 kişiydi (Taksim civarı) ama yüreği burada olan milyonlardı. Biz onların taleplerini, özlemlerini haykırdık bir kez daha. Tarihimizden aldığımız mirası biraz daha büyütmenin ve geleceğe taşımanın güveni ve coşkusuyla yürüdük, yürüyoruz, yürüyeceğiz...

Fransa'da "emeklilik" eylemlerinin coşkusuyla 1 Mayıs

Dünya proletaryasının yüreği Paris'te kitleler sokakları tutuşturdu.

Sömürücü barbar burjuva sınıfı ile proletarya ve ezilen-sömürülen halklar, varlıklarıyla birlikte uzlaşmaz iki sınıf olduklarını 2023 1 Mayıs'ında bir kez daha gözler önüne serdiler. Paris'te 500 bin, tüm Fransa genelinde 2,5 milyona yakın insan, toplumun her kesiminden genç-yaşlı-çoluk-çocuk, 1 Mayıs'ta sokaklara çıktılar. 1 Mayıs "Emeklilik Reform Yasası"na karşı yapılan eylemlerin gücü ile donanmış olarak büyük bir coşkuyla kutlandı.

Sadece emeklilikleri gelmiş olanları değil, gelecek kuşakları da ilgilendiren, toplumun her kesimini etkileyen "Emeklilik Reform Yasası", toplumun aylardır süren tepkisine rağmen Macron tarafından meclisten geçirildi. Üstelik mecliste azınlık olmasına rağmen, özel yetkisini kullanarak yaptı bunu. Sendikalar, kitle örgütleri, anti-kapitalistler, gençlik örgütleri, göçmenler, bir bütün olarak bu yasanın geri çekilmesi için eylemler organize ettiler.

Polisin aşırı şiddet uygulayıp zor kullanarak eylemleri bitirme, hareketi bastırma yönündeki tutumuna karşı kararlı bir duruş sergileyip, yeni araç ve yöntemlerle, polis şiddetine karşı koydular. Son eylemlerde, gözaltılara direnirken havai fişekler ve molotof kullanarak polisin saldırılarını püskürtmeyi başardılar. Hükümet bu yasa konusunda ne kadar çaba harcarsa harcasın, son sözü hep direnenler söyler çünkü.

Önceki yıllarda da yer yer çatışmalar yaşansa da, Paris 1 Mayıs'ları genelde karnaval havasında geçirdi. Bu 1 Mayıs'ta ise, adeta bir gövde gösterisi yaşandı; sokaklar molotoflarla tutuşturuldu. Yapılan miting ve yürüyüş, Fransız burjuvalarının yüreklerine korku salarken, dünya proletaryasına moral ve motivasyon oldu. Şiddetli yağışa rağmen yapılan miting ve yürüyüş sırasında atılan sloganlarla, yasanın geri çekilmesi ve Macron'un istifası istendi. Yasa üzerindeki tartışmalar sürdürülürken, bugün artık yasanın referandum ile halkın onayına sunulması konuşuluyor.

Ülkemizde yaşanan deprem ve sonrası yürütülen dayanışma çalışmaları ve girilmiş olan seçim sürecinin etkisiyle, diğer yıllara oranla Türkiye ve Kürdistanlı kurumlar 1 Mayıs'a daha güçlü katıldılar. Üstelik öncesinde ciddi bir çalışma yürütmemiş olmalarına rağmen.

1 Mayıs günü sabahın ilk saatlerinden itibaren, içinde Proleter Devrimci Duruş çalışanlarının da bulunduğu devrimci-demokrat kurumlar, pankart ve flamalarıyla alanda yerlerini aldılar. Alınan ortak kararları hayata geçirdiler. Saygı duruşu ve konuşmalarla süren etkinlik, davul-zurna eşliğinde canlı biçimde sürerken, yağın şiddetli yağmur nedeniyle erken bitirmek zorunlu oldu. Yaklaşık 1 saat kadar yağın yağmurunun şiddeti azalınca, dağılan kitle yeniden toplanarak iki koldan saatlerce süren yürüyüşe geçtiler. Alınan tüm polisiye önlemlere, polisin provokatif girişimlerine, 200'ün üzerinde gözaltıya rağmen, yürüyüş geç saatlere kadar çatışmalarla sürdü.

Eylemciler geçmişte polisle karşı karşıya kaldıklarında pasif bir eylem ve direniş çizgisi izlerdi; artık daha güçlü araçlarla polise karşı koydular. Atılan molotoflar, polislerin de yaralanmasına neden oldu, yakılan polis araçları kitlelerin moralini yükseltti; yürüyüş daha canlı geçti.

Bu anlamda 2023 Paris 1 Mayıs eylemi, 1 Mayıs'ların sadece karnaval ve bayram olarak kutlanan bir gün değil, aynı zamanda dünya proletaryasının birlik, mücadele ve kavga günü olduğunu bir kere daha hatırlattı.

Yaşasın 1 Mayıs! Biji 1 Gulan! Vive 1'er Mai!

Fransa PDD

İsviçre'de 1 Mayıs'ta engellemelere gözaltılara karşı direniş

İsviçre'nin Basel kentinde 29 Nisan günü 1 Mayıs'a çağrı etkinliği gerçekleştirildi. Etkinlik Klaramatte Parkı'nda, içinde PDD'nin de bulunduğu devrimci kurumlar ve Anti-kapitalist Blok'un çağrısıyla yapıldı.

Etkinlikte 1 Mayıs'a dönük olarak hazırlanmış standlar kuruldu. Ayrıca yiyecek-içecek standları da vardı. Konuşmalar yapıldı, müzik dinletisi gerçekleştirildi. İran'daki halk hareketinin konuşulduğu panel büyük bir ilgi gördü.

Genel olarak etkinliğe gençlerin katılımı göz doldurdu. Öğlen 12'de başlayan etkinlik, akşam 8'e kadar coşkulu biçimde devam etti. 1 Mayıs'a daha güçlü katılım çağrısıyla etkinlik sonlandırıldı.

Ayrıca son 15 gün boyunca şehrin her yanına 1 Mayıs'a çağıran afişler yapıldı, bildiriler dağıtıldı.

Yaşasın 1 Mayıs!

Yaşasın Proletarya Enternasyonalizmi!

1 Mayıs'ta polis kuşatması ve gözaltı

Basel'de 1 Mayıs polis işgali altında başladı. Tüm cadde ve sokaklar polis tarafından tutulmuştu. Basel tren istasyonu yakınında başlayan yürüyüş, Thater Plats civarında yüzlerce polis tarafından durduruldu.

Polis blokajıyla kitle kuşatıldı; antifaşist grup, sendika ve partilerden ayrıldı. Kuşatılan antifaşist blok oturma eylemine başladı. İçinde PDD'lilerin de olduğu kitle, polisin baskısına karşı sloganlarla direnişe geçti. Zaman zaman polis biber gazı sıktı, gözaltına aldı. Alanda göğüs göğüse bir direniş yaşandı.

Sabah başlayan kuşatmanın üzerinden 7 saat geçti. 7 saat boyunca polisin ablukası kalkmadı, bizim sloganlarımız da susmadı. Biz caddelerin açılması için direndik, oturma eylemini sürdürdük. Bu arada marşlarımızla, sloganlarımızla, polisin baskısına rağmen 1 Mayıs kutlamamızı gerçekleştirdik.

7 saatin ardından kitle azalmaya başladı. Polis yoğun baskısını gruptan uzaklaşanlara uygulamaya devam etti. Gitmek isteyenlerin tek tek resimleri çekildi, kimlik kontrolleri yapıldı. Çok sayıda kişi gözaltına alındı.

Abluka sonrasında kitle yeniden toplanma alanına geri döndü; burada biraraya gelerek polis şiddetini teşhir eden, günün anlam ve önemini belirten konuşmalar yapıldı. Müzik dinletisi ve halaylarla, 1 Mayıs kutlamaları coşkuyla tamamlandı.

Gözaltılar konusunda içimiz buruk olsa da, eylemin militan geçmesi önemliydi.

Sadece Basel'de değil, Zürih kentinde de 1 Mayıs günü saatler süren çatışmalar yaşandı. Polis tıpkı Basel'de olduğu gibi biber gazı sıktı, ayrıca plastik mermi kullandı. Çok sayıda kişi yaralandı ve gözaltına alındı.

"Avrupa demokrasisi"nin "örnek" ülkesi sayılan İsviçre, yoğun polis baskısı altında bir 1 Mayıs yaşadı.

Gözaltılar bizi yıldırılmaz!
Yaşasın 1 Mayıs!
Direneceğiz, kazanacağız!

İsviçre PDD

Gülsuyu'nda 1 Mayıs yürüyüşü

Gülsuyu-Gülensu mahallesinde işçi ve emekçiler, 1 Mayıs sabahı mahalle içinde bir yürüyüş yaptılar. Yürüyüş Heykel'den başladı, Cemevi'nden devam ederek Maltepe'ye kadar sürdü. Gülsuyu-Gülensu Halkı imzalı, "Haramilerin saltanatını yıkacağız! Yaşasın 1 Mayıs!" yazılı pankartın açıldığı yürüyüşe kitlelerin katılımı yoğun oldu.

PDD okurları yürüyüş sırasında 1 Mayıs Alanı'nın Taksim olduğunu vurgulayan çağrı yaptılar. Ardından miting alanın girişinde "1 Mayıs Alanı Taksim'dir! Yasaklanamaz" sloganı yazan PDD imzalı pankartını açtılar, konuşmalar yapıp sloganlar atıldılar.

1 Mayıs öncesinde de PDD, Partizan ve Köz tarafından, "Yaşasın 1 Mayıs! Biji Yek Gulan!" yazılı ortak afişler yapıldı, ortak bildiriler dağıtıldı ve kitle 1 Mayıs günü Gülsuyu'nda yapılacak yürüyüşe çağrıldı.

Gülsuyu PDD

Hatay'da yaşamın kendisi mücadele

Hatay'da depremde hayatta kalmayı başaranlar için, artık yaşamının kendisi kesintisiz ve her alanda bir mücadele gerektiriyor. Sıradan bir insanın günlük yaşamında rutin olan her şey, Hatay'da günlük olarak yeniden yeniden kazanılıyor. Sadece başını sokacak bir alan (çadır-konteyner vb) bulmak için değil, karnı-nı doyurmak için, su içmek için, banyo-tuvalet ihtiyacı için sürekli ve sürekli mücadele etmek gerekiyor.

Bunlar ilk elde ihtiyaç duyulan şeyler. Ama bitmiyor. Mesela eğitim sorunu, sadece çocukların değil, ailelerin, öğretmenlerin, öğretmen ailelerinin de sorunu. Güvensiz okullarda çocukların ve öğretmenlerin, hiçbir şey olmamış gibi eğitimi yeniden kurmasını dayatıyor devlet. Öğretmenleri göreve çağırıyor telefon mesajıyla; sormuyor, o öğretmen depremde enkaz altında kaldı mı, yaralı mı, kalacak bir evi, okula ulaşacak bir olanağı var mı diye? Samandağ Eğitim-Sen mücadele ediyor bakanlığın bu dayatmasına karşı.

Depremi ilk haftalarında üzerimize yıkılacakmış gibi duran enkazlar sorundu; şimdi molozlar. Molozların tümü yaşam-alanlarına dökülüyor. Ekilebilir alanlara, su kaynaklarına, otoban kenarına, çadır kentlerin yanına... Yerleşim bölgelerinin dört bir yanı moloz yığını halinde. Eşyalar, arabalar sürekli toz kaplanıyor. Molozun tozunu, asbestini soluyor 24 saat boyunca bütün Hataylılar... Ve yaşamlarına karşı bu pervasız saldırıya karşı direniyor depremzedeler. Deprem sırasında en küçük bir faydası dokunmayan devlet, eylem yapan halka saldırmak üzere askerini-polisini seferber ediyor.

Hatay'da ilk eylem 18 Mart günü, depremin 40. gününde bir anma yürüyüşü olarak gerçekleşmişti.

Samandağ'da toplanan binlerce kişi, kaybettiğimiz canlarımız için yürüdü. Elleri bahnurlar ve rihenlerle (Hatay'da geleneksel olarak cenazelerde tutsu olarak kullanılan bitkiler) kaybettiğimizin acısını haykırdılar. Ama bir ağıt olarak değil, bir direniş çığlığı olarak... "Unutmuyoruz, affetmiyoruz, helalleşmiyoruz" sloganlarıyla... Devletin depremzedeleri yıldırma ve Hatay'ı terketmeye zorlama politikası, "Gitmiyoruz, Hatay'ı terk etmiyoruz" haykırılarına çarptı. Depremi ilk gününden itibaren yaşadıkları ilgisizlik ve devletin duyarsızlığının ötesinde, dayanışma çalışmaları-nın engellenmesi, kendilerine gelen yardımların gaspedilmesi de, kitlelerin büyük öfkesine neden oluyordu. Bu öfke, "Unutmak yok, affetmek yok, helalleşmek yok" sloganıyla ifade edildi. Yürüyüş boyunca sloganlar, adeta yürekten koparcasına güçlü biçimde atıldı.

Şimdi yeni bir mücadele daha söz konusu. "Acele kamulaştırma" kararlarıyla zeytinlikler, tarım alanları, köylülerin toprakları gaspediliyor. "Konut yapacağız" diyorlar, çadıra yaşam savaşı veren depremzedeleri kandırmak için. "İki gün içinde boşaltın burayı!" Peki konutlar neden tek tek insanların, tek tek köylülerin özel mülkü üzerine yapılıyor? O köyün hemen yanında çok geniş hazine arazileri varken, neden insanların zaten hasarlı olan yaşamları gaspediliyor? Hem de "iki gün içinde!" Neyin telaşı bu, tam da seçim öncesinde?

1 Mayıs'ta direniş çağrısı

Tam da bu kadar büyüyen sorunların içinde hazırlandık 1 Mayıs'a. Gezi Anneleri, Gülderen köylüleri, moloz, enkaz, deprem, çadır, su sıkıntısı, kavuran sıcaklıklar ve OHAL... Gündem de sıcak, havalar da...

Çadırlarından, dayanışma merkezlerinden çıkan binlerce kişi, Samandağ ve Antakya'da "Deprem değil katliam", "Kamu yararına el koyma değil, depremin yıkamadığı hayatların devlet eliyle yıkılması" sloganları, pankartları ve dövizleriyle 1 Mayıs alanlarını doldurdu.

Deprem sonrası yeni bir yıkım fırsatına çeviren devletin ilk hedeflerinden olan Gülderen köylüleri de miting alanındaydı. Hukuksuz kamulaştırmaların hedefinde olan Gülderen'liler adına konuşan bir direnişçi, topraklarına, tarım arazilerine, zeytinliklerine el koymalarına izin vermeyeceklerini, yaşam-alanlarını ve evlerini yıktırmayacaklarını, gelen kepçe ve kamyonları topraklarına sokmayacaklarını; ancak bu direnişte bugüne kadar yanlarında durmayan siyasi partilerin, kitle örgütlerinin yanlarında durup onlara destek olmalarını beklediklerini söyledi.

Gezi Annelerinden Gülsüm Elvan ve Emsal Atakan da kürsüde konuşarak deprem sonrası sorunlara dikkat çekti. Siyasi partilerin propaganda yapmasına izin verilmeyen kürsüde, direnişlere dair konuşmalar vardı.

Belki de ilk defa DİSK, KESK, TTB, TMMOB örgütlerinin pasif bırakıldığı ve enkazlarda, molozlarda, halkın yaralarını sarmada en önde koşan devrimci-demokrat ve aydınların ilmek ilmek ördüğü bir 1 Mayıs oldu.

Hatay PDD

Artvin'de 1 Mayıs

Artvin-Atapark'ta kitle toplanmaya başlayınca, biz de pankartımız ve flamalarımızla yürüyüş kolundaki yerimizi aldık. Bütün kortejlerde seçim gündemi etkisini gösteriyordu.

Biz yine Mark-Engels-Lenin-Stalin'in bulunduğu pankartımızla ve devrimci sloganlarımızla yürüdük. "Yaşasın Devrim ve Sosyalizm!" "Kurtuluş Devrimde Sosyalizmde!" sloganlarını sıklıkla attık. Kortejimiz alana girerken, tertip komitesine önden verdiğimiz şu mesaj okundu:

"Önümüze tek umut diye seçimlerin sunulduğu günümüzde, biz biliyoruz ki işçi sınıfı ve emekçiler üretimden gelen gücünü ortaya koymadıkça hiç bir kazanım elde edilemez. O yüzden diyoruz ki, SANDIKTA DEĞİL SOKAKTA KAZANACAĞIZ!"

Artvin PDD

Rize-Fındıklı'da 1 Mayıs

Kavga günümüz olan 1 Mayıs, Fındıklı'da coşkulu bir şekilde kutlandı.

PDD, EMEP, ESP, Halkevleri, CHP, Sol Parti, TİP, Genel-iş ve Eğitim-Sen'den oluşan platformla 10 gün önce 1 Mayıs çalışmaları-nı başlattık. Fındıklı Belediyesi Kadın Korosu ve Çocuk Korosu'nun da katkılarıyla 1 Mayıs marşlarıyla, horonlarla, sloganlarla toplanma alanında taleplerimizi haykırdık.

Tahiroğlu Köprüsü'nde başlayan yürüyüşümüz boyunca, "Yaşasın Devrim ve Sosyalizm!" "Kurtuluş Devrimde, Sosyalizmde!" "Çayda Sömürüye Son!" "Dereler Özgürdür, Özgür Akacak!" sloganlarıyla Fındıklı meydanına geldik. Burada 1 Mayıs'a ilişkin konuşmalar yapıldı. Ardından devrim ve sosyalizm şehitleri için 1 dakikalık saygı duruşu yapıldı. Sloganlarımızla, 1 Mayıs marşlarımızla, müzikli programla coşkulu bir biçimde kutladık. Yaklaşık bin kişilik bir katılım vardı.

Kürsünün kurulduğu alana, PDD imzalı "Kurtuluş Devrimde Kurtuluş Sosyalizmde" pankartı asıldı.

Fındıklı PDD

Partizan dergisine operasyon: 12 gözaltı

Dersim, İstanbul ve Hatay'da polis, 6 Mayıs günü birçok eve baskın düzenledi ve 12 kişiyi gözaltına aldı. Yeni Demokrasi Gazetesi'nin Dersim bürosuna da baskın düzenlenerek bürodaki arşiv ve kitaplara el kondu.

Gözaltına alınanlar arasında Yeni Demokrasi muhabiri Ertan Çita ve Hıdır Güler de bulunuyor. Gözaltındaki kişilerin İstanbul'a götürüleceği belirtildi.

Hayvancılık nasıl çökertiliyor: Karantina uygulaması

Mart başında görülen Şap hastalığına istinaden ülke genelinde 28 Nisan tarihine kadar geçerli olacak şekilde karantina ilan edildi!

Şap hastalığı yaklaşık 10 yıllık periyodlarla ortaya çıkan salgın bir hastalıktır. Hastalık hızla yayılır ve hayvanların ayak ve ağızlarında yaralar açılmasına yol açar. Hayvanlar yürüyemez, beslenemez; ciddi bir tedavi uygulanmaz ise toplu ölümlere yol açabilir.

Normal koşullarda Tarım Orman Bakanlığı'nın bu hastalıklara ilişkin düzenli tarama-aşılama faaliyetlerinin olması gerekirken, maliyet ve yeterli personel olmaması bahane edilerek aşı yapılmamakta, tüm risk üreticiye bırakılmaktadır. Karantina en son uygulanabilecek tedbirdir. **Karantina aşamasına gelmeden önce, sadece şap değil, şarbon, brusella, çiçek vb. hastalıklara karşı düzenli aşılarda yapılması gerekir.** Hayvan nakillerinde sıkı denetimler yapılmalı, sevk edilen hayvanların aşılardının yapılmış ve sağlıklı olduklarının denetlenmesiyle olası hastalıkların başka bölgelere yayılmasına karşı tedbirler alınmalıdır. Hayvancılık yapılan yerleşimlerin giriş ve çıkışlarında sterilizasyon havuzları kurarak büyük oranda hastalıkların yayılması engellenebilir.

Gerçekten de on yıl kadar önce bu hastalık tüm ülkede olduğu gibi bölgemizde de görülmüştü ve pek çok büyük ve küçükbaş hayvan telef olmuştu. Yine tedavisi için çok ciddi paralar harcanmıştı. Bu periyodun yaklaşması durumu var iken aşı hazırlığı yapılmadı, ancak hastalık kendini gösterince karantinaya başvuruldu.

Karantinanın bölge ayrımı göstermeden; hastalığın başgösterdiği yer ve çevresinden başlayarak uygulanmaması oldukça dikkat çekicidir. Bu akla ilk etapta "ya hastalığın yaygınlığı açıklanandan fazla, ya da ithal et meselesi var..." düşüncesini getirmektedir.

Öncelikle söylemek gerekir ki, **karantinanın bu biçimde uygulanması, nerede ise hastalığı aratmayacak şekilde hayvancılığa zarar verir.** Karantina batıda kapalı sistem endüstriyel hayvancılığa has işletme bazlı uygulanmaktadır. Öyle ki, hayvanların meraya salınması tamamen yasaklanmaktadır. Oysa geleneksel hayvancılık yapılan yerlerde özellikle küçükbaş hayvanlar meraya mart-nisan aylarında çıkmak zorundadırlar. Bunun iki ana sebebi var: Birincisi, hayvanlar ot girdisi azalsın diye meraya erken bırakılır; ikincisi, sıcaklık ve buna bağlı olarak koku, sinek gibi faktörlerden dolayı hayvanları dışarı çıkarmak gerekir. Bölge-rakım gibi değişkenlere göre tarihler değişse bile üç aşağı-beş yukarı bu böyledir. Büyükbaş içinse bu tarih bölgemizde Mayıs başlarıdır. **Üretici ot-yem bittiği sırada ve tam meraya çıkma beklentisindeyken, hem de hava sıcaklıkları beklenenden yüksek seyretmekteyken böyle bir uygulamayla karşı karşıya kalmıştır.**

Devlet mutlaka karantina uygulamak istiyorsa, öncelikle ot-yem desteği yapmalıdır. Ama tek başına bu da yetmez; beraberinde her işletmeye bir de klima taktırmalıdır!!! Diğer türlü **mera ağırlıklı hayvancılıkta bu tarz bir karantina uygulanması, yukarıda sözünü ettiğimiz gibi hastalıktan daha çok zarar verir.**

Karantina köy bazlı uygulanabilir! Köyde otlak alanları sürü sahiplerince paylaşarak otlatma yapılabilir. Köy giriş-çıkışları kontrol altına alınabilir. Ama hepsinden önce, düzenli aşılama yapılmalıdır.

Bölgemizde yanlış karantina uygulamasının cenderesinden kurtulabilmek açısından öncelikle Damızlık Keçi ve Koyun Yetiştiricileri Birliği Ve Damızlık Sığır Yetiştiricileri Birliği'ni aradık ve toplantı talep ettik. DKKYB (Damızlık Keçi ve Koyun Yetiştiricileri Birliği)

çağrımıza olumlu yanıt verdi ve 3 Nisan Pazartesi günü Şavşat'ta yaklaşık 40 kişilik bir katılımı toplantı yaptık. Birlik başkanı Azem Demirci, hastalığın seyrini, konuya istinaden İl Mera Komisyonu, valilik ve bakanlıkla yaptıkları görüşmeleri anlattı. Üreticiler söz alarak hayvancılığın sıkıntılarından yanı sıra karantinanın kendilerini nasıl bir çıkmaza soktuğunu anlattılar. Gelen öneriler heyetler oluşturup yetkili kurumlara gitmek yönündeydi. Biz karantinanın uygulamadaki yanlışlarına değindikten sonra, bunun devletin ve mevcut yönetimin hayvancılıkla ilgili politikalarına dayandığını, bir bütün olarak buna karşı çıkmak gerektiğini söyledik. Birçok bilim insanı deprem tehlikesine işaret ederken devletin imar affı çıkarmaktan başka birşey yapmadığını, kafaların asıl olarak rant elde etmeye çalıştığını, hayvancılıkla ilgili sorunlara da ithal et kafasıyla yaklaşıtlarını belirttik. Bu uygulamaya karşı tek yolun, diğer ilçelerdeki üretici arkadaşlarla da toplantılar yaparak hayvanları hep birlikte meraya çıkararak karantina kararını tanımamak olduğunu, ceza yazacaklarsa tüm üreticiye yazmayı göze almak zorunda kalacaklarını vurguladık. Bunun üzerine bütün üyeler "yarından tezi yok hayvanları dışarı salacağız" dediler.

Diğer ilçelerdeki arkadaşlara da fikrimizi bildirdik. Yaptıkları toplantılarda bu fikri dile getirdiler. Ertesi gün hayvanlarımızı fiilen dışarı çıkardık.

Artvin PDD

Artvin'de Hanlı HES direnişi sürüyor

Şavşat'a bağlı Hanlı Köyü'nde HES (Hidro-Elektrik Santral) yapımına karşı direniş, Danıştay kararıyla yeni bir evreye geçti.

HES yapmak için yıllardır uğraşan şirket kaybedince yeni bir ÇED süreciyle hukukun arkasından dolanıyorlar. Bu defa da öyle oldu. Danıştay 2. kez "HES İptal" kararını onaylayınca, apar-topar lisans Hanlı Enerji adlı şirkete satıldı ve yeni şirket 07.04.2023 de Şavşat'a bağlı Hanlı Köyü'nde ÇED toplantısı yapacağını duyurdu.

HES'in adı derenin doğduğu Hanlı Köyü ile anılsa da HES daha aşağıdaki Kireçli Köyü'nde kuruluyor ve kaynağından itibaren içinde Ardanuç köylerinin de bulunduğu toplam 28 köyün içme ve sulama sularını gasp ediyordu. Şavşat ve Ardanuç köylüleri 2018'den bu yana,

buna karşı mücadele ediyorlar.

7 Nisan günü ÇED toplantısının yapılacağı yerin karşısında mevzilendik. Ramazan ve mevsimsel koşullar nedeniyle katılımın az olacağı düşünülmesine rağmen 300'ün üzerinde insan pankart ve dövizleriyle oradaydı. Köyün sağıkevi toplantı için seçilmişti. On kişinin zor sığabileceği bir odada 28 köyü ilgilendirecek bir toplantı... Zaten şirketin amacı katılım değil ama yine de 3-4 çalışanı, şirket temsilcisi ve Çevre Şehircilik İl Müdürlüğü'nden gelen yetkililer sıkış tıktık bir halde...

Asıl toplantı dışarıda yapılıyor. Coşkulu sloganlar eşliğinde "HES'lere Geçit Vermedik Vermeyeceğiz!!!" Bir arkadaşımız içeriye müdahale ediyor; "Yağma yok beyler, işte böyle üç çalışanınızla yaparsınız ancak toplantınızı. Siz de şu dereden bir yudum su içmişliğiniz varsa derhal terkediniz burayı. Karşınızda biz varız. Ne sığdığınız gizli beyler ne sırtınızı yasladığınız vali hiç biri kar etmez. Size burada HES yaptırmayacağız..."

Dışarıdaki kararlı kitleyi gören yetkililer, "toplantıya dışarıda toplanan kalabalık itibar etmemiş, katılım olmaması sebebiyle toplantı yapılamamıştır..." şeklinde tutanak tutarak ayrılmak zorunda kaldılar.

Artvin PDD

Gülhanım Yiğit'i kaybettik

PDD okuru Veysel Yiğit'in annesi Gülhanım Yiğit'i 19 Nisan akşamı kaybettik. Devrimci dostu Gülhanım Yiğit, kanser tedavisi görüyordu. Cenazesi 20 Nisan 2023 günü Gülsuyu Cemevi'nden saat 13.00'de kaldırıldı. Ailesinin ve tüm sevenlerinin başı sağolsun.

“Emek ve Özgürlük İttifakı”nı oluşturan parti ve kurumlar, bu seçimlere Yeşil Sol Parti (YSP) çatısı altında giriyorlar. (İttifak bileşeni olan TİP 52 bölgede kendi adayını çıkarıyor.)

YSP’nin milletvekili aday listesinde Cengiz Çandar ve Hasan Cemal’in bulunması bir şaşkınlık ve tepki yarattı. Hem de Diyarbakır ve İstanbul gibi HDP’nin güçlü olduğu bölgelere ve seçilecek yerlere yerleştirilmişlerdi.

Fakat bu duruma HDP içinden veya bileşenlerinden doğru düzgün bir tepki gelmedi. Örneğin **TİP’in kendi ismiyle seçimlere katılmasına itiraz ederek günlerce tartışanlar, C. Çandar ve H. Cemal’le ilgili bir tartışma başlatmadılar.** HDP’nin adaylarını önceden biliyorlar mıydı, yoksa herkes gibi açıklandığı zaman mı haberdar oldular, bilemiyoruz. Ama herhangi bir karşı çıkışları olmadığını biliyoruz. Ki bunlar arasında kendilerini “sosyalist”, “devrimci” görenler de vardı.

Onlar böylesine sus-pus kesilmişken, **Cengiz Çandar daha ilk demecinde Türkiye devrimci hareketine olan düşmanlığını kustu.** Gazeteci Ruşen Çakır’ın “medyascope” adlı internet yayınında, HDP’yi Kürtlerin partisi olarak tanımladıktan sonra, HDP içinde yeralan diğer kurumları “dekorasyon” olarak niteledi. *“Türkler yok mu bu partide, birtakım sol kuruluşlar da var. Bunlar biraz dekorasyon gibi. Partiye nereden bakarsanız oy potansiyeli olarak da, söylemi olarak da, geçmiş olarak da, kimliği olarak da Kürt partisi tabii ki. Türk dekoratif unsurlar da var bu partide.”*

Cengiz Çandar’ın HDP’den milletvekili adayı olmasına sessiz kalanlar, onunla aynı partide milletvekili adayı olmayı içine sindirenler için bile, “dekorasyon” sözü rahatsız ediciydi. Bunun üzerine Çandar geri adım atıyormuş gibi davrandı: *“Kurumsal olarak kastetmedim, bireylerden sözettim; kendimi ve Hasan Cemal’i dahil ederek konuştum. Dekorasyon malzemesi olmayı da kötü anlamda kullanmadım”* gibi kıvırtmalar yaptı. **HDP bileşenlerinden özür bile dilemedi.** Sadece Figen Yüksekdağ üzerinden ESP’nin katkısından söz etti.

Oysa demecinde Çandar, HDP bileşenlerini açıkça aşağılıyor, kendisini ve H. Cemal’i bu bileşenlerden ayırıyordu. *“Türk dekoratif unsurlar da var bu partide”* dedikten sonra, *“ama biz, Hasan Cemal ve ben, dekorasyon unsurları olmaktan öteye, bu sorunla çok yakın ilişki kurmuş, hem siyasi aktörleriyle hem sahadaki insanlarla, bölgenin insanlarıyla çok kalbi ilişkiler kurmuş insanlarız”* diyordu.

Yani kendisini ve Hasan Cemal’i “Türk etnik kökenden” olmasına rağmen, “dekorasyon” olarak görmüyordu. Zaten “ama” bağlacıyla devam etmesi, bunun içindi. “Dekorasyon unsurları olmaktan öte” diyerek, “fark”larını, niteliklerini sıralamıştı.

“Farkları” neymiş? *“Bu sorunla (Kürt sorunuyla – nba) çok yakın ilişki kurmuş, hem siyasi aktörleriyle hem sahadaki insanlarla, bölgenin insanlarıyla çok kalbi ilişkiler kurmuş”*lar mı? Bir başka ifadeyle **Çandar’a göre “diğer bileşenler” Kürt sorunuyla, Kürt halkı ve siyasetçileriyle kendileri gibi yakın ve “çok kalbi” ilişkiler kuramamışlar!**

“Kaş yapayım derken göz çıkarıyor.” Ya da *“özrü kabahatinden büyük”* laflar ediyor. Hem HDP’yi hem bileşenlerini zor duruma sokacak nitelermeler yapıyor. **HDP’nin kurucuları yıllardır kendilerinin “Kürt partisi” değil, “Türkiye partisi” olduğunu iddia ettiler, bunun mücadelesini verdiler.** Keza HDP içinde

Çandar ve Cemal de artık “HDP bileşeni”

yeralan diğer kurumların kendilerini “Türk etnik kökenli” olarak gördüklerini, “fark”larını buradan koyduklarını düşünmüyoruz. Ama HDP bileşenlerinden buna bile bir itiraz duymadık.

Sadece HDP eşbaşkanı Mithat Sancar, bir televizyon kanalındaki söyleşide Cengiz Çandar’ın sözleri sorulduğunda, *“HDP seçmeninin büyük kısmını Kürt halkı oluşturuyor ama HDP’yi HDP yapan, buna bileşenlerinin katılmış olmasıdır”* diyerek, HDP’nin “Kürt partisi” olarak gösterilmesine karşı çıktı. HDP bileşenlerini de *“esas olan sayı değil niteliktir”* sözleriyle savundu.

Cengiz Çandar ve Hasan Cemal’in siyasal geçmişleri, siyasetle ilgilenen hemen herkesin az-çok bilgisi dahilindedir. Uzun yıllar AKP’yi ve Fettullah Gülen Cemaati’ni destekledikleri, 2010 yılındaki Anayasa referandumunda “yetmez ama evet” ciliğin başını çektikleri en çok bilinen yönleridir. Bunlar yakın tarihte yaşandığı için akıllarda kalandır. Bu yönleriyle C. Çandar ve H. Cemal’e bir kısım CHP’lilerden Vatan Partisi’ne kadar uzanan “şoven-ulusalcı” kesimler de tepki gösterirler.

Bu iki ismin, Türkiye siyaset tarihinde bugüne kadar oynadığı rolü iyi bilen devrimci kesimlerin karşı çıkışı ise çok daha köklüdür. Her ikisi de “dönellik” denildiğinde, ilk akla gelen isimlerdir çünkü.

Cengiz Çandar, orta ve lise eğitimini Amerikan kolejlerinde bitirdikten sonra üniversite yıllarında Doğu Perinçek’in başını çektiği TİİKP içinde yeralıyor. Yani anti-Amerikacı! Sonrasında aslına dönüyor, Turgut Özal’a “danışman”lık yapıyor; Hürriyet, Sabah, Yeni Şafak gibi gazetelerde yazıyor. Dahası, Amerikan Dışişleri’nin ve NATO’nun değişmez seminercilerinden oluyor, ABD’nin Ortadoğu politikalarının sözcülüğünü üstleniyor, Pentagon ve CIA ajanlarıyla yakın ilişkiler kuruyor ve bununla övünüyor.

Hasan Cemal’in de ondan farkı yoktur. 60’lı yıllarda askeri darbe ile düzeni değiştirme yanlısı Doğan Avcıoğlu’nun yanında yer alıyor. “Sol cunta” hayalleri yıkılınca liberal solculuğa evriliyor. 12 Eylül’ün mimarları Evren ve Özal’ın yağcılığını yapıyor. “Demokrasi” adına AB savunuculuğunu üstleniyor. Erdoğan’ın “Hasan abi”si oluyor, ona akıldanelik yapıyor. ABD’nin Ortadoğu’ya biçtiği “ılımlı İslam”ın ve onun Türkiye ayağı olan AKP’nin gelişip büyümesinde önemli bir rol üstleniyor.

Her ikisi de, bir ABD darbesi olan 15 Temmuz darbesi öncesinde Türkiye’yi terk ediyorlar. Darbenin başarısız olması halinde başlarına gelecekleri bildiklerinden, kendilerini sağlama alıyorlar yani. (Ahmet ve Mehmet Altan kardeşlerden Nazlı Ilıcak’a kadar FETÖ’cü olarak bilinen gazetecilerin yıllarca hapis yattıkları düşünülürse, öngörülü davrandıkları anlaşılır.

ABD’nin 15 Temmuz öncesi yurtdışına çıkardıkları arasında yeralmaları ise, onlara verilen önemi gösterir.)

Cengiz Çandar ve Hasan Cemal’in ABD-AB emperyalistlerinin çıkarları doğrultusunda hareket eden, ülke içinde onların sözcülüğünü üstlenen gazeteciler oldukları herkesin bildiği

bir gerçektir. Başlangıçta AKP’yi desteklemeleri, “çözüm süreci”nde aktif bir rol oynamaları da, bunların arkasında ABD’nin olmasındandır. ABD’nin AKP ile arasının açıldığı noktada, bu kişilerin de AKP ile arası açılmıştır. Dolayısıyla **bu kişiler, örtük ya da dolaylı değil, açık-tan emperyalizmin uşaklarıdır.**

Onlar kendilerini “liberal” hatta “demokrat” olarak tanımlayabilirler, ama kimse, bu kişileri halka ve sol kesimlere bu şekilde pazarlayamaz!

Gerçekler apaçık ortadayken, HDP neden bunları -hem de en üst sıralara koyarak- milletvekili adayı yaptı? Dahası, gelen tepkilere rağmen -zamanı olduğu halde- niye geri çekmedi?

AKP sonrası “millet ittifakı” döneminde yeniden “çözüm süreci”nin başlayacağı, bu kez İmralı ile değil, HDP üzerinden ve TBMM’de bu sürecin götürüleceği söyleniyor. **Belli ki, Çandar ve Cemal gibilerine yeni görevler düşecek! Ve belli ki, ABD-AB, bu döneme kendisine bağlılığını kanıtlamış kişilerle başlamak istiyor.**

HDP’nin dün olduğu gibi bugün de bu kişilerle hareket etmesinde esasında şaşılacak bir durum yok. Suriye’deki gelişmeler başta olmak üzere son dönemki politikalarına uygun hareket ediyorlar.

Peki ya **kendilerine “sosyalist”, “Marksist-Lenist”** diyen HDP bileşenleri? **Asıl sorumuz onlara. ABD ve AB’yi açıktan savunan, CIA ve Pentagon’la ilişkileriyle övünen bu kişilerle aynı listede yeralmak hiç birini rahatsız etmiyor mu?** Anti-emperyalizm ilkesi bu kadar mı ayaklar altına alındı? HDP’nin bileşeni olmak, en ilkesel konularda bile ona boyuneğmeyi mi gerektiriyor?

Bir çift sözümüz de, Cengiz Çandar ve Hasan Cemal’e verip veriştiren, onların şeceresini ortaya döken ama HDP’ye ve bileşenlerine tek söz söylemeyenlere olacak. Bu kişilerin kimlikleri zaten ortada! Onlar “takiyye” yapmadılar, farklı görünmeye çalışmadılar, değiştiklerini iddia etmediler. Yıllardır yurtdışında, Türkiye halklarından kopuk biçimde yaşamlarını sürdürdüler.

HDP bütün bunları bilerek listesine aldı. Bu nedenle asıl eleştiri, onları kendi listesinde milletvekili adayı gösteren HDP’ye ve bu duruma açık bir tutum almayan bileşenlere yapılmalıdır. Devrimci-demokrat olma iddiasındaki her kişi ve kurumu asıl ilgilendiren yön burası olmalıdır.

Sonuç olarak HDP bileşenleri ve HDP’ye oy verecek herkes, Çandar ve Cemal’in milletvekili adaylığına karşı çıkmalıdır. Hem de **sadece kinamakla kalmamalı, bir tavır ortaya koyabilmelidir.** Onlarla aynı partiden aday olmayı reddederek milletvekili adayı olmaktan çekilebilirler. **En azından Çandar ve Cemal’in aday oldukları yerlerde oy kullanmayacaklarını ilan edebilirler.** Aksi halde HDP politikalarına eklenme ve kendi kimliğini kaybetme konusunda gerçekten çok vahim bir noktaya geldikleri sonucu çıkar. Bu da onların tarihlerine “kara leke” olarak düşecektir.

21 Nisan 2023 tarihinde internet sitemizde yayınlandı.

AKP'nin yeni ortağı HÜDA PAR Hizbullahtır!

Bir sokak röportajında konuşan kişi, “Biz Hizbullahçımız” diyor açık açık ve muhalefet partilerinin liderlerine hakaret ve küfürler yağdırarak, “kafalarını keseriz” diye ekliyor. İşte AKP'nin ortağı ve meclise sokmaya çalıştığı HÜDA PAR'ın gerçek yüzü; Hizbullah!

Hizbullah-devlet ilişkisi

Hizbullah 1979-80 yıllarında Diyarbakır'da Vahdet Kitabevi'nde örgütlenmeye başladı. Adı ilk olarak İstanbul'da 1984 yılında bir kuyumcu soygunu ile duyuldu. Bu soygun sonrasında yakalanan İrfan Çağrı, sonrasında Çetin Emeç başta olmak üzere aydınlara dönük cinayetlerden yargılanacaktı.

Hüseyin Velioğlu, 1987'de örgütten koparak, (ama Hizbullah adına sahip çıkarak) Batman'a yerleşti ve yeni bir dönem başlattı. Silahlı mücadelenin yeni hedefi artık PKK'ydi.

1984'te PKK'nin gerçekleştirdiği Eruh ve Şemdinli baskınları, Kürt hareketinde yükseliş döneminin başlangıcıydı. Bu tarihten sonra PKK'nin kitle desteği giderek arttı. 1980'lerin sonu, artık PKK'nin eylem gücünün de kitle gücünün de büyüdüğü yıllardı ve ardından kitlesel serhildanlar başlayacaktı. Tam da **bu dönemde devlet, PKK'ye karşı bir kontra gücü olarak Hizbullah'ı büyütüp palazlandırıyordu. PKK'nin estirdiği laik-devrimci-ulusalcı rüzgara karşı “Kürt-İslam sentezi” söylemini yükseltiyor, böylelikle Kürt gericiliğini örgütlüyordu.** Şubat 1992'de “2000'e Doğru” dergisinin kapağında “*Hizbullah, Çevik Kuvvet merkezinde eğitiliyor*” başlıklı bir haber yayınlanmış; haberi yapan gazeteci Halit Güngen, iki gün sonra “faili meçhul” biçimde katledilmişti. Hizbullah vahşetinin en yoğun olduğu dönemde, dönemin Jandarma Genel Komutanı Teoman Koman, “*PKK'nin baskınlarına karşı kendini koruyan, dini inançları kuvvetli vatandaşlar*” olarak kutsamıştı Hizbullahçıları. 2000 yılında Hizbullah davası için Diyarbakır DGM Başsavcılığı'nın hazırladığı iddianamede ise “*Hizbullah PKK terör örgütünün Güneydoğu Anadolu Bölgesi'ndeki hakim olduğu dönemlerde yaygın olan şiddet ve terör olaylarına bir tepki olarak ortaya çıkan fiildir*” deniyordu. JİTEM'in kurucusu olarak bilinen Albay Arif Doğan, 17 Ocak 2011'de Ergenekon davasında ifade verirken, Hizbullah'ı PKK ile savaşması için “Hizbul-Kontr” ismiyle kendisinin kurduğunu söylemişti.

Bütün bunlar PKK'ye karşı bir kontra güç olarak palazlandırılan Hizbullah ile devlet arasındaki ilişkiyi ortaya koyuyor.

Hizbullah “1992 konsepti” olarak literatüre geçen vahşi-pervasız katliamlar döneminin önemli unsurlarından biri oldu. Öyle ki, “**Hizbullah**” ismi, “**Hizbul-kontra**” ve “**Hizbul-vahşet**” olarak kullanılıyordu. 1992 yılından itibaren Hizbullah çeteleri Batman'da HEP (Halkın Emek Partisi) tarafından yapılan sokak eylemlerine taşı-sopalı saldırılar gerçekleştiriyor, Kürt önderleri geceleri kaçırılıp kaybediliyordu. 1992-1995 yılları arasında Batman'da kaçırılıp kaybedilenlerin önemli bir bölümü din adamıydı ve HEP ile bağları vardı.

Hizbullah güçlendikçe, HEP taraftarlarından

yöneticilerine, Kürt kitle örgütlerinin temsilcilerine yönelmeye başladı. Mesela HEP Mardin Milletvekili Mehmet Sincar'ın 1993'teki ölümünün arkasında Hizbullah ve JİTEM olduğu biliniyordu. Keza aynı yıllarda Özgür Gündem ve Yeni Ülke gazetelerinin bölgedeki bazı muhabirleri Hizbullah tarafından katledildi.

Hizbullah saldırılarının artışı, PKK'nin de Hizbullah'ı hedef alan kimi eylemler yapmasını getirdi. Ancak bu eşit bir savaş değildi. Hizbullah askeri sorumlusu olarak yargılanan Cemal Tutar, mahkemedeki savunmasında “*PKK bizden birini vurunca biz 15 vurup anladığı dilden yanıt verdik*” diyerek, yaptıkları katliamın büyüklüğünü itiraf etmiştir. Hizbullah tarafından öldürülen Kürt muhaliflerin sayısının binlerce olduğu düşünülüyor.

Hizbullah ayrıca, kendisine rakip olarak gördüğü Menzil tarikatı ile de çatışmaya girdi; özellikle Diyarbakır'da yaşanan çatışmalarda, çoğu Menzili olmak üzere 200'den fazla kişinin öldüğü biliniyor.

Hizbullah'ın şiddet eylemlerini eleştiren İslamcı-feminist yazar Konca Kuriş'ten Hizbullah'a dönük operasyonları ile öne çıkan Diyarbakır Emniyet Müdürü Gaffar Okkan'a kadar birçok kişi, Hizbullah'ın katlettiği listede yer aldı.

Hizbullah'ın insanları katletme yöntemleri de korku salmayı hedefleyen vahşi yöntemlerdi. Hedeflerindeki insanları kaçırıyor, kendi örgüt evlerinin altında kurdukları toprak sığınaklarda zincirliyor, aylar boyunca sorguluyor, işkence yapıyor, sorgu ve işkenceyi kaydediyor; ağır işkencelerde ölmeyenler “domuz bağı” yöntemiyle öldürülerek bu evlerin bahçesine gömülüyordu.

HÜDA PAR Hizbullah'tır

Susurluk skandalının ardından, devlet Hizbullah'ı tasfiye etmeye başladı. Bunun çeşitli nedenleri vardı.

Birincisi kitlelerin yükselen tepkisi oldu.

Hizbullah ve kullandığı vahşet yöntemleri, kitleler nezdinde çok hızlı teşhir oldu ve ona karşı tepkiler yükseldi. 1990'ların ilk yarısı içinde gerek Kürt kentlerinde, gerekse sınıf hareketinde yaşanan yükseliş, Hizbullah'a dönük tepki de büyük oldu. PKK'nin direnişi, Hizbullah'ın teşhir edilmesinde ve kitle öfkesinin büyümesinde önemli bir rol oynadı.

İkincisi, 3 Kasım 1996'da yaşanan Susurluk kazası, egemen klikler arasındaki çatışmada yeni bir evreyi temsil ediyordu ve bir kesimin tasfiye sürecinin başlangıç vuruşuydu. O güne kadar Kürt hareketine pervasız saldırganlığın simgesi olan

JİTEM ile birlikte Hizbullah da bu tasfiye sürecinin bir parçası olarak etkisizleştirildi.

1996-99 yılları arasında Diyarbakır, Batman ve Mardin'de 1000'e yakın Hizbullahçı gözaltına alındı. Ancak **Hizbullah bu defa da Mersin, Antep ve Konya'ya, ardından İstanbul, Bursa, Düzce ve Kocaeli kentlerine yayıldı. Artık bu kentlerde insanlar kaçırılıyor, ağır işkenceyle katlediliyordu.** Bu bölgelerde de operasyonlar yapıldı. Operasyonlarda cephanelikler, öldürülen insanların gömüldüğü mezar-evler ortaya çıkarıldıkça, Hizbullah'a karşı tepki ve öfke de büyüdü.

17 Ocak 2000'de İstanbul-Beykoz'da bir villaya yapılan baskında Hizbullah lideri Hüseyin Velioğlu'nun öldürülmesinin ardından Hizbullah büyük güç kaybetti.

Ancak **tutuklananlar bırakılıp davalar etkisizleştirildikçe, Hizbullah da yeniden kendine alanlar açmaya başladı. 2004'te Kürt kentlerinde kurulan Mustazaf- Der bunlardan biriydi ve “Kutlu Doğum” etkinlikleri düzenleyerek kendilerini yeniden göstermeye başladılar.** Bu dernek kapatıldıktan sonra 2012'de Hür Dava Partisi (HÜDA PAR) ismiyle yeniden siyaset sahnesinde göründüler.

Hizbullah hakkında açılan davaların çoğu sonuçsuz kaldı. HÜDA PAR kurulmadan bir yıl önce tutukluların çoğu tahliye edilmişti. 16 Mayıs 2022 tarihinde ise, Hizbullahçı bir tutuklu kalmadı. Hizbullah “askeri kanat sorumlusu” olarak ceza alan, kendi evinde işkence yapıp öldürdüğü insanların görüntülerini çeken Mehmet Emin Alpsoy ise, seçim ortaklığı kapsamında “kocamışlık nedeniyle” tahliye edildi.

Gericiliğin tescili; AKP-HÜDA PAR ittifakı

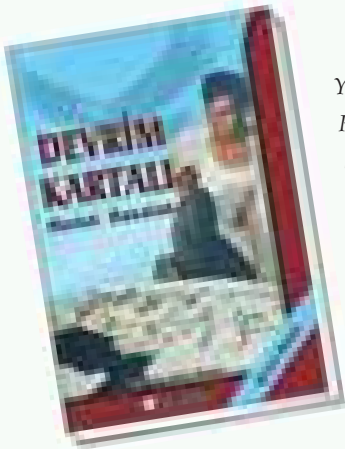
Domuz-bağlı işkenceleriyle, mezar evleriyle, laiklik karşıtı söylemleriyle tanınan Hizbullah'ın devamcısı HÜDA PAR'ın programı, kökenine uygundur. **Bu program kadın düşmanı, laiklik karşıtı, şeriatçı, radikal İslamcı söylemlerle doludur. Özünde, Afganistan'daki Taliban'dan, Ortadoğu'daki İŞİD'den farksızdır.** Onlar gibi şeriat devleti (Kürdistan'da bir şeriat devleti) kurmayı hedefler; onlar gibi muhalifleri en vahşi yöntemlerle katleder; onlar gibi doğrudan egemen sınıflarla kurduğu bağlar sayesinde büyüyüp palazlanır.

HÜDA PAR ile kurduğu seçim ittifakı, AKP'nin gerçek yüzünün açığa çıkması, özüne dönmesidir. ABD tarafından Ortadoğu'da “ılımlı İslam”ın merkezi olması hedeflenen **AKP, “ılımlı İslam”ın yetmediği noktada “radikal İslam”ın sembolüne dönüştü.**

Ortadoğu savaşında İŞİD, Taliban, ÖSO çetelerinin koruyucusu olan AKP, ülke içinde de radikal İslamcı çetelerin barındığı, beslendiği, palazlandırıldığı yataktır. Bugün kitle desteğini kaybettiği koşullarda, kendisine “ittifak” gücü olarak HÜDA PAR ve Yeniden Refah Partisi'ni seçmiş olması, onun “aslına dönüş” belgesidir.

Ancak AKP'yi ve Erdoğan'ı bu ittifak da kurtarmayacak. Tersine, insanlık düşmanı bu Hizbullahçı, şeriatçı katillerle kurduğu bağlar, kitlelerin AKP'den uzaklaşmasını hızlandıracaktır.

30 Mart 2023 tarihinde internet sitemizde yayınlandı.

7 Mayıs günü Kadıköy’de bulunan YAYKOOP’ta (Antika Kafe’de) “DEV-RİM KARTALI Remzi Basalak” kitabının 2. baskısının tanıtımı ve imza günü düzenlendi.

Etkinlik 6 Mayıs’ta idam edilen Denizler ve Remzi Basalak şahsında tüm devrim şehitleri için saygı duruşuyla başladı. Kitabın editörü Zeynep Berktaş ve Yediveren Yayınları çalışanı Gülümser Seyitcemaloğlu, kitap hakkında konuşular. Ardından katılımcıların soruları ve değerlendirmeleri ile konuşma derinleşti.

Kısa bir aradan sonra müzik dinletisi gerçekleştirildi. Sözleri Adnan Yücel’e bestesi Kutup Yıldızı’na ait “Remzi’nin türküsi” ilk kez seslendirildi. “Non Passaran” ve “Çav Bella” hep birlikte söylendi.

Aşağıdaki yazılar Berktaş ve Seyitcemaloğlu’nun konuşmalarının düzenlenmiş haliydi.

“Devrim Kartalı” kitabının amacı

Merhaba dostlar, hepiniz hoşgeldiniz!

Bugün burada Remzi Basalak ve onu anlatan “Devrim Kartalı” adlı kitap hakkında konuşmak için toplandık.

Kitabın birinci baskısı Ekim 2022 tarihinde yapıldı ve iki ay gibi kısa sürede tükendi. Devrimci kitaplarda pek rastlanmayan bir durumdu bu. Bir kez daha şunu gösterdi; direnişe, direnen devrimcilere duyulan hayranlık ve sahiplenme hala çok güçlü. Böyle bir durumu “Adressiz Sorgular” kitabı çıktığı zaman yaşamıştık. **“Devrim Kartalı” da tıpkı “Adressiz Sorgular” gibi büyük bir ilgi gördü ve hızla tükendi.** Şubat ayında ikinci baskısını yapmaya hazırlanıyorduk. Keza kitabı tanıtmayı amaçlayan bu etkinliği de Şubat ayında yapacaktık. Ancak 6 Şubat’ta gerçekleşen depremle birlikte yaptığımız planları ertelemek zorunda kaldık. O dönem depreme kilitlenmek gerekiyordu, öyle de yapıldı.

Şimdi kitabın ikinci baskısıyla karşınızdayız. Birinci baskıdan farklı olarak, Remzi hakkında yazılar yazan kimi aydınların ve yazarların yazılarından da bir bölüm ekledik. Varolan yazılarda tekrarları kaldıran küçük düzeltmeler yaptık.

Yayınevi olarak her kitabı bir devrim şehidi-ne adıyoruz. Bu kitabı da Remzi ile aynı eylemde ölümsüzleşen Şaban Budak’a adadık. İkinci baskıda Şaban Budak’ın yaşamına dair daha ayrıntılı bir yazı da ekledik. Şaban, saatlerce çatışarak ve sloganlar atarak yaşamını yitirdi. Vücudunda 30 kurşun yarası vardı. Öldürdükten sonra bile üzerine kurşun yağdırmışlardı. Ayrıca vücudunda morluklar görülüyordu. Ölüsüne bile işkence yapmışlardı. Remzi ve Şaban’ı aynı eylemde sonsuzluğa uğurladık. İkisini birbirinden ayırmak olmazdı, öyle de yaptık.

“Devrim Kartalı” kitabını neden yazdık, hangi amaçla yayınladık, etkileri ne oldu gibi sorularla ilerleyelim. Bu kitabı hazırlamakta geç bile kaldığımızı belirtmiştik zaten. Remzi’yi kaybetmemiz üzerinden tam 30 yıl geçtikten sonra yayınlayabildik ne yazık ki. Elbette her ölüm yıldönümünde Remzi’ye dair yazılar yazdık, onun niteliklerini, temel özelliklerini anlattık, anmalarını gerçekleştirdik. Ama bir kitap haline getirmek, ancak 30 yıl sonra olabildi.

Remzi gibi direnişleyle çığır açan devrimcileri

DEVİRİM KARTALI

Remzi Basalak

kitabının tanıtım ve imza günü yapıldı

anlatmak, kitlelere mal etmek, yeni kuşaklara taşımak, geride kalan bizlerin en önemli görevi, hatta borcudur. Sadece kitap da değil, belgesel, film, tiyatro, resim vb. sanatın çeşitli branşlarıyla onları yaşatmak gerekir. İşin şöyle bir yanı da var; **o dönemi yaşayan kişiler giderek azalıyor, kimisi yaşamını yitiriyor, kimisi hatırlamakta güçlük çekiyor. Ayrıca belge bulmakta zorluk çekiyoruz.** Bir çoğu polis baskınlarında gidiyor, bir kısmı yokedilmiş oluyor... Onun için fazla zaman kaybetmeden devrim şehitlerimizi, özellikle de Remzi gibi öncü bir rol oynayan şehitlerimizi kalıcı ürünlerle tarihe bırakmalıyız.

Biz materyalist insanlarız. Tarihin, sınıf mücadeleleri tarihi olduğunu, devrimin kitlelerin eseri olduğunu biliriz. Ama **her tarihsel dönemeçte öncülerin, önderlerin çok önemli bir rol oynadığını da yadsımayız. Onlar buzkıran olurlar, yolu açarlar. Remzi de onlardan biridir.**

Marks şöyle diyor: *“İnsanlar kendi tarihlerini kendileri yaparlar, ama kendi keyiflerine göre değil. Geçmişten devralınan verili koşullar içinde bunu gerçekleştirebilir.”*

Remzi’nin direnişini ve tarihe geçen son eylemini daha iyi anlayabilmek için, onun yaşadığı koşulları iyi bilmek gerekiyor. Onun mücadeleye atıldığı tarih 1979’dur. Yani ‘80 öncesi halk hareketinin, devrimci hareketlerin en gelişkin olduğu bir dönemde, devrim saflarına katıldı. O dönem devrimci olmak kolaydı, hatta “moda” halini almıştı. Fakat yaklaşık bir yıl sonra 12 Eylül faşist cuntası işbaşına geldi. Başta komünist ve devrimciler olmak üzere tüm halk üzerinde büyük bir terör estirdiler. Hak ve özgürlükler gaspedildi. İşkenceler, cezaevleri, idamlar... Ne yazık ki devrimci örgütlerin büyük çoğunluğu bu saldırılara teslim oldular. Örgüt olarak direnen, sadece ihtilalci komünistlerdi, farklı örgütlerden de bir avuç devrimci vardı.

Remzi de onlardan biriydi. Henüz 17 yaşında olmasına rağmen işkencede ve cezaevlerinde direndi. İlk alınışında direnmesine rağmen kabul niteliğinde ifade verdiği için, kendisini affetmedi. Bulunduğu cezaevlerinde direnişin başını çekti. 1986 yılında tahliye edildiğinde cezaevi kapısından askere aldılar, ama o askerden kaçıp yeniden mücadeleye atıldı.

’80’in ortalarından itibaren toplumsal hareket yeniden dirilmeye başladı. İşçiler fiili grevlerle yolu açtı. Gençler derneklerde örgütlenip mücadeleyi yükseltti. Devrimci örgütler toparlanmaya girişti. **Remzi, örgütün toparlanmasında ve mücadelenin yükselmesinde önemli görevler üstlendi.** Dönemin zorluklarını da kendini sürekli yenileyerek aşmasını bildi.

’90 yıllarda işçi sınıfı ve gençlik hareketinin yanı sıra emekçi memurlar ve Kürt hareketi de yükselişe geçti. Bunun üzerine egemenler, tarihe “92 konsepti” olarak geçen bir saldırı dönemi başlattılar. Başta Kürt hareketi olmak üzere komünist ve devrimcilere dönük yasal, yasa-dışı saldırılara başvurdular. “Gözcaltında kayıplar”, “yerinde infazlar”la kontrgerilla eylemleri hız

kazandı. Demirel’in, Çiller’in, Mehmet Ağar’ın işbaşında olduğu bir dönemdi bu.

Remzi’yi de ‘92 Ekim’inde işkencede katlettiler. Zaten yaralı olarak yakalanmıştı. O haldeyken masaya tekmeyi indirdi. Ve basının önünde polisler üzerine cullandılar. İşkenceye orada başladılar. Aynı gece katledildiğini öğrendik sonradan. Doktor raporlarıyla da resmileşti.

Kısacası Remzi, devrimci mücadeleye atıldığı 1979’dan, katledildiği 1992 yılına dek geçen yaklaşık 14 yıllık sürede, yenilgiyi de gördü zaferleri de, ateşi de gördü, ihaneti de... Ama kendini sürekli geliştiren yapıyla bütün bu dönemleri başarıyla göğüslemesini bildi, örgütün ve devrimin önünü açtı.

O, 15 yaşında bir “çocuk işçi” iken mücadeleye atılmıştı. 29 yaşında komünist bir militan, askeri bir komutan olarak yaşama veda etti. Çok değil 14 yıl içinde “çocuk işçi”den, “Devrim Kartalı” mertebesine ulaştı. Çünkü Remzi her zaman daha iyisini yapmaya, daha mükemmel ulaşmaya kilitlenmişti, sürekli kendisiyle yarış halindeydi.

Devrimci kesimler onu masaya inen tekmesiyle tanıyor. O bir zirveydi. Biz bu kitapta o “zirve”ye nasıl ulaştığını anlatıyoruz.

Zirve metaforundan ilerlersek, Nazi vahşetine direnen bir direnişçi “zirve”ye tırmanışı şöyle anlatıyor:

“Zirveye ulaşmanın en zor anı nedir bilir misiniz? Dağın eteklerinde iken yukarıya bakıldığı sırada değil. Tam ortasına varıldığında, her dönemecin ne zor olduğu öğrenildiğinde yaşanır en güç an. (Zirveye doğru bu zorlukların çok daha artacağı öğrenilmişti artık, onu göze alabilmek hiç kolay değildir. -bn) Koşarak aşağıya inilebilir (ki böylelerinin çok olduğunu biliyoruz. -bn) Ya da çıkmak için güç toplanır ve yürünür. Bu yol korkunçtur, taşlarla, çamurlarla, kanla kaplıdır. Ama yoldur işte...”

Mahir Çayan’ın “Adalılar” şiirinde söylediği gibi *“devrim yolu sarptır, engebelidir...”* Oraya bütün bu zorluklar, engebeler, aşıla aşıla gidiliyor. **Remzi o yolları aşip zirveye ulaşan ve orada tarih yazan ender insanlardan biri oldu.**

Kitapta da belirttiğimiz gibi “masaya inen tekme”si bir anlık öfke patlaması, kendiliğinden gelişen bir şey değildi. O dışarda iken *“bir daha yakalanırsam o masanın arkasında durmayacağım”* demişti. Devrimcilerin “teşhir masası”nın arkasına bir “suçlu” gibi dizilmesine oldukça tepkiliydi. *“İşkenceye direniyoruz, bu materyallerin bize ait olmadığını söylüyoruz, ama sonrasında önümüze dizilen bu materyallerle fotoğraflarımızın çekilmesine, ‘suçlu’ymuş gibi gösterilmeye göz yumuyoruz”* diyerek tepkisini ortaya koymuştu.

Ayrıca çok sevdiği ve her yönden kendine örnek aldığı yoldaşı Mehmet Fatih Öktülmüş’ün direnişini hatırlatıyor, *“Fatih’i ileri taşımak gerek, ama biz halen onu aşabilmiş değiliz”* diyordu. **Her işkenceye alınışında öncekinden daha ileri bir direniş**

sergilemesi, Fatihleşme çabasıydı aynı zamanda. Örneğin 1988’de gözaltına alındığında, işkencede direnişini “savunma”dan “saldırı”ya dönüştürdü. “Bilmiyorum, tanımıyorum”dan çıkarak “biliyorum söylemiyorum”a vardırı. “Örgütün evlerinin bütün anahtarları bende, gel al alabiliyorsan; hepsinin adını biliyorum, gel söylet söyletebiliyorsan” demesi, bunun en açık ilanıydı. Keza yoldaşlarına işkence yapılmasına karşı işkencecinin üzerine yürümesi, tekme-tokat girişmesi, fiziken de saldırıya geçişiydi. Sadece mahkeme salonlarında değil, daha işkencede “ben komünistim” diye bağırması, siyasi bir meydan okumaydı. İşkenceciyi “erkeksen adını söyle” diyerek sıkıştırması, korkudan sinen işkencecinin “ne yapacaksın beni öldürecek misin” sorusuna “sana harcayacağım mermiye yazık, o mermiye vereceğim paraya yazık” yanıtı, işkencecileri kendi evlerinde mahkum etmekti. Direnen hemen her devrimci, o teşhir masasının arkasında durmaktan rahatsız olmuştur. Başını dik tutarak, yumruğunu kaldırarak, zafer işareti yaparak tepkilerini ortaya koyan da oldu. Ama hiçbir o masaya tekme atıp dağıtmayı düşünmedi, düşünse bile cesaret edemedi. Remzi’yi farklı kılan budur.

O tekme, faşizme atıldı. 12 Eylül’den bu yana sürdürülen bir uygulamaya son verdi. Bir eşiği daha aştı. **İşkencede direnişin çitasını yükseltti. Yoldaşlarının ve tüm devrimcilerin önünü açtı.** Onun bu eyleminden sonra hiçbir yoldaşı masanın arkasına geçmedi ve bu uygulamaya son vermek zorunda kaldılar.

Bir gün önce, (6 Mayıs günü) Denizleri andık. Deniz Gezmiş, Yusuf Aslan ve Hüseyin İnan, bundan 51 yıl önce darağacında katledildiler. Deniz, Mahir, Kaypakkaya, bir bütün olarak ‘71 devrimcileri, Türkiye devrimci hareketinin önderleridir. Onlar pasifizmi, parlamentarizmi aşarak devrimci bir süreci başlattılar.

Şimdi yeniden parlamentarizmin şaha kalktığı bir dönemi yaşıyoruz. Bu partiler utanmadan Denizlere sahip çıkıyor görünüyor. Geçenlerde AKP ile işbirliği yapan DSP’nin başkanı bile *“Denizler yaşasaydı, AKP’ye oy verirdi, çünkü AKP, Amerika’ya karşı çıkan tek parti”* diyebildi. İşi bu raddeye vardırıdılar.

Daha önce de “onlar yaşasaydı, bizim gibi olurdu” türünden sözler duyduk. Denizlere ihanet edenler, onları kendi seviyesine çekerek, durumlarını meşrulaştırmaya çalışıyorlar. Onların mertebesine ulaşmak bir yana, eteklerinden tutarak aşağıya çekme çabasına girişiyorlar. Ama boşuna! Onlar zirvede ölümsüzleşti ve hep zirvede kalacaklar. Şehitlerimizi anmak, sadece onları yad etmek değil, mücadelelerine sahip çıkmakla olur. Uğrunda can verdikleri davalarını sürdürmekle olur. Faşizme karşı olduğu kadar teslimiyete, pasifizme, parlamentarizme karşı da devrimci bir duruş ortaya koymakla olur. Denizleri, Remzi’yi, Şaban’ı, tüm devrim şehitlerini bu bakış açısıyla anıyoruz.

“Yeni Remzi’ler yaratmak” için...

Kitabın ardından en çok konuşulan konulardan biri de “eski devrimciler”e duyulan özlem ve “Yeni Remzi Basalak’lar yaratmak” üzerine oldu.

12 Eylül’ün üzerinden 42 yıl geçti; Remzi’nin şehit düşmesinin üzerinden ise 31 yıl... 12 Eylül öncesi,

gürül gürül bir yükseliş dönemiydi. Sonrasında ağır bir yenilgi ve tasfiyecilik süreci başladı. ‘90’ların başında yeni bir yükseliş başlamışken yeniden ve bu kez daha ağır bir tasfiyecilik sürecine girildi... Kendi içinde inişleri-çıkışları, yükselişleri-yenilgileri olan bir süreç bu.

Tarihte hiçbir şey tekrerr etmez. 12 Eylül öncesi koşulların bugün aynı biçimde yaşanması mümkün olmadığı gibi, 12 Eylül öncesinde yetişen kadroların da aynı özelliklere sahip

olması beklenemez. Her yeni dönem, yeni kadro şekillenişini yaratır, yeni mücadele biçimleri oluşturur, yeni örgüt modelleri çıkarır. Teknoloji kullanımından, siyasal değişimlere kadar pek çok unsur, yeni dönemin yeni koşullarını oluşturur. Zaman değişiyor...

Ancak **değişen zaman içinde, değişmeyen, değişmemesi gereken bazı temel unsurlar da var.** Sınıflı-sömürücü bir toplumda, ezen-ezilen ilişkisini değiştirmenin tek yolunun “evrim” değil “devrim” olduğu, “egemen sınıfı” ve “egemen sınıfın devletini” “devir”meden yeni bir düzen kurulamayacağı gerçeği de değişmez mesela. Bu **“devrim”i yapacak kişilerin, bu müthiş zorlu görevi gerçekleştirecek bir kararlılığa, adanmışlığa sahip olması gerektiği de.** Bu kararlılık ve adanmışlık olmadan devrim yapılamayacağı da bir gerçektir. Ve kadroların, kuracaklarını söyledikleri “sosyalizm”ın özelliklerini kendi kişiliklerinde göstermeleri, kendi nitelikleriyle “sosyalizmin günümüzdeki temsilcileri” olması gerekir; bu da değişmez bir durumdur.

Oysa **bugün en çok bu temeller bozulmuş, değişmemesi gereken şeyler değişmiş durumda.** İdeolojik-siyasi bozulma, beraberinde örgütsel bozulmayı, bununla bağlantılı olarak kadrosal bozulmayı beraberinde getirdi. 12 Eylül döneminde tasfiyeciliğe düşen devrimci yapılar, bunun sonuçlarını doğrudan yaşamaya başladılar, adım adım değişip-dönüştüler.

Devrimci yapıların önemli bir kısmı “devrim” fikrinden uzaklaştılar ne yazık ki. 12 Eylül öncesi devrimcilerde, devrimin çok yakın olduğu duygusu hakimdi. Bugün ise “devrim”, bilinmez-çok uzak bir tarihe erteleniyor. Söylem bile değişiyor, “devrim ideali” gibi somut bir kavram, “ütopyamız” gibi “hayali” ve gerçekleşmesi olanaksız bir kavrama yerini bırakıyor. Kimileri ise, “devrim günceldir” tespitini yapmakla birlikte ona uygun bir konumlanış içinde olmuyor.

“Devrim” fikrinde netlik, sınıfsal çatışmanın, devrim-karşıdevrim kavramlarının net olmasını getirir. Devrim fikri uzaklaşınca, her alanda ve her konuda vicık vicık bir “uzlaşmacılık” yaygınlaşıyor. Bu topraklarda sömürü mekanizmasının tepesinde oturan, işçilerin alınteri üzerinden kar rekorları kıran Koç Holding, “Gezi direnişinin bir parçası” zannediliyor

mesela. AKP döneminde hukuk sisteminin altüst olmasının sembol isimlerinden Sadullah Ergin’in CHP’den seçime girmesi “ittifak kültürü” olarak açıklanıyor mesela. Kadın hakları konusunda en gerici çizgide duran Saadet Partisi’nin CHP ile aynı masada olması “AKP’yi yenmek için” diye meşrulaştırılıyor. Tescilli ABD uşağı Cengiz Çandar’ın HDP’den seçime girmesine dönük eleştirilere açıklama bile yapılmıyor.

Kitapta devrim-karşıdevrim çatışması çok nettir. İşkencehanede, cezaevlerinde direnişlerde en çarpıcı haliye gösteriyor. Ancak bununla sınırlı değil. **Yaşamın her alanında karşıdevrimin “gözünden uzak” olma çabası, bu çatışmayı, bu uzlaşmazlığı, düzen-dışılığı açıkça ortaya koyuyor.** İlgelal yayın organına verilen önem, takip kontrolleri, kalınan evlerdeki konumlanış... Her yönüyle insanların iliklerine kadar sinmiş bir devrimcilik var. “Devleti devirme” he-definin ifadesi olan “devrimci” kelimesi, kitapta gerçek anlamını buluyor; her olaya, her duruma ilişkin olarak “düzen” ve “devrim” karşıtlığı hissediliyor.

Günümüzde sınıfsal uzlaşma ile bağlantılı olarak parlamentarizm giderek daha egemen hale geldi. Bugün mücadele etmenin, hak kazanmanın en önemli yolu, oy kullanmakmış gibi gösteriliyor. Devrimci yapılar bir milletvekili çıkarabilmek için en ilkesiz pazarlıklara giriyor, ideolojik-siyasi çizgilerinden uzaklaşıyorlar. Devrimci yapılardan parlamentoya giren milletvekili adaylarının, yıllar boyunca bir defa olsun parlamento kürsüsünü devrimci bir tarzda kullandıklarına şahit olmadık. İlkesel konularda bile geri adım atılabilir. “Bu kez son”, “bu defa çok önemli”, “Erdoğan artık gitmeli”, “bağırımıza taş basarak” gibi ifadelerle burjuva partilere ya da burjuva adaylara oy vermek savunuluyor.

Sanki burjuvazinin iktidarı devam ederken, AKP gidip kendi partileri geldiğinde, sosyalizm gelecekmış gibi konuşuyorlar. Sanki seçimler kapitalist sömürü düzenini değiştirecekmış gibi...

Üstelik seçimlere katılım, parlamentoya girmek gibi konularda, Lenin başta olmak üzere ML ustaların ve önderlerin söyledikleri-yaptıkları sistematik biçimde çarpıtılıyor. *“Lenin Duma’ya kaç milletvekili sokmuştu”, “Alman Komünist Partisi ve Thaelman neler yapmıştı”, “Bulgaristan Komünist Partisi’nin MK üyesi milletvekili olmuştu”* gibi örneklerin ardı arkası kesilmiyor. Ancak bunları söylerken, en önemli bilgiyi gizliyor, yok sayıyorlar. Bu ülkelerin herbirinde, Komünist Partilerin çok sağlam bir yeraltı örgütü vardı. **ML ideolojik-siyasi-örgütsel yapısı, “parlamentar mücadeleden parlamentarizme dönüşmesi”nin önündeki en büyük engeldi.** Bugün ise doğrudan parlamentarist bir

kafayla devrimcilikten uzaklaşmış bir yaklaşımla, sisteme karşı mücadele etmek için değil, sistemin parçası olmak için parlamentoda yer almaya çalışıyorlar.

Oysa sistemi değiştirmenin en önemli yöntemi, işçi sınıfının eylem gücüdür. Mesela 1986 yılındaki Netaş grevi, 12 Eylül'ün grev yasaklarının hüküm sürdüğü bir dönemde gerçekleşmiş; 12 Eylül'ün ağır-karanlık baskısını kırmada önemli bir rol üstlenmişti. Daha birkaç ay önce metal sektöründe işçiler grev kararı alınca, Erdoğan grevi yasaklamış; ancak işçiler grev yasağına karşı greve çıkınca, patronlar aynı gün masaya oturmak zorunda kalmışlardı. Metal sektöründe yasağa rağmen greve çıkılması, işçilerin artık eskisi gibi yönetilemeyeceğini gösterdi burjuvaziye. Parlamantoda yapılacak bir değişiklik, sandıktaki oylardan değil, metal işçilerinin (ve son bir yılda giderek yükselen işçi eylemlerinin) gücü üzerinden olacaktır.

* * *

Yeraltı örgütü, devrim ve sosyalizm fikrinden uzaklaştığında, kadro yapısı da değişiyor. **“Devrim” yapmak için gereken kararlı-adanmış-bilinçli devrimciliğe ihtiyaç kalmıyor; sosyalizmin kapitalizmden ne kadar farklı olduğunu kendi şahsında kişiliğinde gösterecek “yeni insan” tipi oluşturmak gerekmiyor.** Kapitalizmin yoz insan ilişkilerinin karşısına, nitelikli-üretken-insani ilişkiler koyma çabası ortadan kalkıyor.

İlk olarak “kadro” tanımı değişiyor. Kadro, sempatizan, taraftar, herkes “aktivist” olarak tanımlanıyor. Oysa “aktivist” ile “devrimci” arasında büyük-özel farklılıklar var. Bir aktivist için önemli olan faaliyettir; kaç dergi dağıttığı, mitinge kaç kişi getirdiği, kaç afiş yaptığı, kaç eyleme katıldığı gibi pratik faaliyetler üzerinden tanımlar kendisini. İşini yapar, sonra “özel hayatına” döner. “Mesaisi biten memur” gibi, eylemi bittikten sonra düzeniçi-yoz ilişkiler kurmasında bir sakınca görülmez. Onu zorlayan, denetleyen, yönlendiren, değiştirip-dönüştüren bir örgütü-sorumlusu da yoktur zaten.

Oysa **bir devrimci “farklı” olmak zorundadır. Bu düzene ait her tür yozlaşmadan, bencillikten, bireycilikten uzaklaşmalıdır.** O geleceğin toplumu, sınıfsız-sömürsüz toplumun bugüne yansıyan hali olmalıdır. Bir aktivistin yaptığı her şeyi yapar, ama çok daha kararlı ve özenli bir biçimde. Yanısıra kendi kişiliğini de değiştirmekle karşı karşıyadır.

Önce kendisinde gerçekleştirir devrimi. Sözüne güvenilirlik, davaya bağlılık, kitlelere değer vermek... **Kapitalist-sömürücü devlete karşı mücadele ederken, diğer taraftan kendi içindeki düzen alışkanlıklarına karşı mücadele eder.** Aktivist ne kadar “kendinden menkul” ise, devrimci o kadar “örgütlü”dür, kolektifin bir parçasıdır. “Kadro-sempatizan” sözü, devrimci mücadeleyi “içselleştirme” ve bir örgüte karşı “aidiyet” düzeyini tanımlar; “aktivist” sözü ise sadece ne kadar “hareket” ettiğini...

Ve siyasi-ideolojik gelişim... **Kapitalizmin sadece görüngülerine karşı değil, ideolojisine karşı da mücadele eder devrimci bir kadro. ML bir altyapıya sahip olmak, vazgeçilmez önemdedir.** Siyasetine de, pratiğine de yol gösterecek olan budur.

Bugün devrimci yapıların kadroları, bu donanımlardan yoksun olarak faaliyeti sürdürüyor. Eğitim çalışmaları yoktur mesela; “zaman yok” diyerek eğitim çalışmaları ertelenmektedir. Böylece en önemli gıdasından, yanlışlarla karşılaştığında anlamasını sağlayacak birikimden, yollar çatallandığında rotasını belirleyecek altyapıdan yoksun kalıyor. **“Eğitim”**

konusu, günlük ajitasyona indirgenmektedir. Günlük ajitasyon, günlük faaliyeti kotarmak için yeterlidir. Ancak bir kadronun kararlı bir devrimci olmasının yolu, bunların ötesine geçebilmesinden, güçlü bir ML birikimden geçer. **Bu eksik kaldığında kişilerin mücadelesinin de bir “son kullanma tarihi” olacak, “devrime adanmış bir yaşam” düzeyine asla ulaşamayacaktır.**

* * *

Bugün birçok konuda karşı-devrimin söylem ve argümanları, devrimcilerin diline pelesenk olmuş durumda. Mesela **artık tarihsel günlerin sadece “anma”larını yapıyoruz, “kutlama” neredeyse hiç kalmadı.** “8 Mart anması”, “Gazi anması”, “Gezi anması” vb... **“Çünkü şehitler var”** diyorlar. Oysa **şehit vermeden kazanım elde edilmez.** Bütün kazanımların şehitleri vardır. 1 Mayıslar dünyada ve Türkiye’de sayısız şehitler pahasına kazanılmıştır; o zaman 1 Mayıslar hiçbir zaman kutlanamaz. Ekim Devrimi’deki şehit sayısını bilmiyoruz bile; Ekim Devrimi’ni kutlamaz mıyız? **Türkiye’de resmi rakamlara göre 13 milyon insanın katıldığı, 15 gün boyunca sokakları fethettiği Gezi Ayaklanması, sadece şehit anmalarına indirgenebilir mi?** 8 Mart, kadın mücadelesinde en büyük kazanım değil midir?

Bu söylemde burjuva ideolojisinin etkilerini görmek mümkündür. **“Anma” diyerek, o eylemde verilen kayıplara, çekilen acılara, şehitlere odaklanıldığında, eylemin büyüklüğü, kazanımları, burjuvaziyi ne kadar sarstığı gözlerden gizlenmektedir.** Sadece şehitleri ve devletin saldırısının büyüklüğünü, vahşetini öne çıkardığımız bir tarih anlatımının, gelecek kuşaklara vereceği tek şey “başarısızlık” duygusudur. Aynı saldırılara karşı nasıl direndiğimizi anlatmak, bu saldırılara rağmen ne büyük kazanımlar elde ettiğimizi göstermek ise, gelecek kuşaklara direnme-kazanma bilinci aşılayacaktır. Soru şudur: Gezi Ayaklanması’nın coşkusunu öğrenen genç kuşakların, bunu yeniden yaşama isteğinden, yeni Gezi Direnişleri yaşanması ihtimalinden korkan kimdir: Burjuvazi mi, proletarya mı? **Kitle direnişlerini salt “şehit anması”ndan ibaret hale gelmesi, burjuvazinin talebidir, burjuvazinin çıkarınadır.** Bizim yaklaşımımız ise, şehitleri andığımız günleri de, zaferlerimizi kutladığımız günleri de bir “mücadele günü”ne çevirmektir. Kitle direnişinin büyümesinin tek yolu budur.

* * *

Kitlelerin kendi yalnızlıklarına, çaresizliklerine terkedildikleri bir dönemi yaşıyoruz. “Hep birlikte” haklarımızı talep etmekten, “tek başına” oy kabinine girmeye uzanan bir gerileme... **Geçmişte devrimci kadrolar-önderler kitle ilişkilerinin evlerine gider, hayatlarının bir parçası olurdu mesela. Remzi Basalak gibi devrimcilerin dokundukları her insanda bir iz bırakmasının, çok sevilip özlenmelerinin bir nedeni de budur.**

Bugün devrimci yapıların ezici çoğunluğunun yöneticileri, kadroları, Avrupa’dan bakıyor Türkiye’ye. İşçi ve emekçilerin yaşantısında, evlerinde, toplu taşıma araçlarında, semt pazarlarında yoklar. Kendileri başka bir hayat yaşıyor, başka bir dili konuşuyor, başka ülkelerin sorunları-gündemleri içinde var oluyorlar. Bu nedenle de **aldıkları kararlar ülkenin gerçekleriyle örtüşmüyor, kitlelerin sorunlarına hitap etmiyor. Üstelik mültecilik, hem 12 Eylül döneminden çok daha yaygın, hem de 12 Eylül dönemi ile kıyaslanmayacak kadar meşrulaştırılmış durumda.** Böyle olunca “bu ülke

düzelmez” diyerek kapağı yurtdışına atmak isteyen gençlere söylenecek tek söz kalır mı?

Geçmişin devrimci yapıları günümüz koşullarında reformizme kaydıçça; “iktidar perspektifi” ve “devrim yapma” hedefi, seçimlerde alınacak oy sayısına indirgendiğinde; devrimci örgütün gücünün ve sağlamlığının kriteri mitinglerdeki oluşacak kortejle ölçüldüğünde, kadrolar da güçlü devrimci özellikler edinmiyor. **Devrimci kurumların nitelik kaybına paralel olarak, kadrosal düzey de düştükçe düşüyor.**

Böyle olması çok doğal değil mi? Bir örgüt önce **“kapitalist sömürü düzenini ve onun devletini yıkmak”** gibi büyük bir hedef koyuyorsa, bu hedefe uygun bir ideolojik-siyasal-örgütsel yapı oluşturmak, bu hedefe uygun kadrolar şekillendirmek zorundadır. Ama hedef basitçe muhalefet yapmak olarak belirlenmişse, ne yeraltı örgütüne ne de nitelikli-donanımlı kadrolara ihtiyaç kalır.

Lenin, “günün 24 saatini devrime adamak”tan sözederdi, yeni devrimciler de “profesyonel devrimci” olmayı hedeflerdi. Şimdi ise “part-time devrimcilik” yapılıyor.

“Yeni Remziler yaratmak” dediğimiz zaman, ideolojik-siyasi donanımdan örgütsel yapıya kadar pek çok şeyi içine alan bir bütünlükten söz ediyoruz. **Üstün nitelikli kadrolar, kendiliğinden yaratılmaz, güçlü bir örgütlü mücadelenin sonucunda şekillenirler.**

Diğer yanda ise kadroların mücadele içindeki durumları vardır. **Sağlam-tutarlı-nitelikli bir devrimcilik için, üç unsur gereklidir. Kişinin “kendine” güveni, “örgüte” güveni, “ideolojisine” güveni; üstelik bunlar birarada olmalıdır.** Zayıf kişilikli, özgüven sorunları yaşayan bir birey, devrimin görevlerine sıkıca asılamaz; esasında hayatındaki hiçbir göreve sıkıca asılamaz. İdeolojisine güvenmiyorsa, örgütüyle güven sorunu yaşıyorsa, bir süre sonra kafa karışıklığı, yorgunluk kaçınılmaz olur.

Sağlam bir kişilik, sağlam bir yeraltı örgütü, bilinçli-iradi-donanımlı bir devrimcilik... “Yeni Remziler yaratma”nın yolu buradan geçiyor.

Remzi’ye hiç kimse “masaya tekme atmasını” söylememiştii; bu konuda bir örgüt talimatı yoktu. Ancak onun bu tutumu, “bireysel bir çıkış” da değildi. Başından beri anlatmaya çalıştığımız gibi, **örgütün mücadele çizgisi tek tek kadrolarının şekillenmesine neden olur; örgütün birikimleri, her yeni kadrosunun bilincine aktarılır. Yanısıra Remzi gibi sürekli kendisini aşmaya çalışan, kendisiyle yarışan kadrolar, örgütün çizgisini-mücadelesini güçlendirir, ileriye taşır.** Remzi’nin bu tutumu, Fatih’in, 12 Eylül’de direnen ihtilalcilerin tutumuna eklenen bir halka olmuştur. Reformist partilerde “Remzi Basalaklar” yetişmemesinin nedeni de budur.

* * *

12 Eylül’ün karanlık yıllarında devrim cephesindeki saflaşma, direnenlerle teslim olanlar arasındaydı. Bütün o saldırılara karşı, içeride-dışarıda, işkencede-hapiste-sokakta direniyor musun, teslim mi oldun?.. Soru bu kadar netti. **Bugünkü saflaşma devrimci kalanlarla düzen-içileşenler, düzenin bir parçası olanlar arasındadır.**

Azınlıkta kalmalarına rağmen 12 Eylül dönemine damgasını vuran ve geleceğe kalan, nasıl direnenler olduysa; günümüzde de sayıları giderek azalmış olsa da devrimci kalmakta ısrar edenler, onurlu ve dik duruşlarıyla kendi kimliklerinde devrimi yaşatacaklar ve gelecek kuşaklara taşıyacaklardır.

Halk ayaklanmasından diktatörlerin savaşına

2019 yılında bir ayaklanmayla diktatörü deviren Sudan, 15 Nisan'dan bu yana yeni bir çatışmanın içinde. 2019'da kitlelerin ayaklanmasının gücü, iktidarı ele geçirmeye yetmemişti; şimdi ise hangi diktatörün Sudan'ı yöneteceğine dair bir iktidar savaşı yaşanıyor.

Savaşın taraflarından birisi ordu. Sudan Silahlı Kuvvetleri'nin Genelkurmay Başkanı General Abdülfettah el Burhan, resmi devlet ordusunu yöneterek savaşıyor. Diğer tarafta ise Hızlı Destek Kuvvetleri (HDK) adı verilen kontra gücü var. **HDK, 2003 yılında yaşanan iç savaş sırasında işkence ve savaş suçları ile öne çıkan Cancavid milislerinin devamcısı ve 2013'te isim değiştirilerek yasal statü kazanmış hali.** Bu paramiliter grubun lideri ise General Muhammed Hamdan Dakalu (Hamideti). Üstelik **savaşan generallerin her ikisi de bugün Sudan'ı yöneten Egemenlik Konseyi'nin içinde yer alıyorlar.** Savaş, ikisinin arasında yaşanan, iktidarı tamamen ele geçirme kavgası olarak başladı.

Ayaklanma sonrası darbe dönemi

Sudan halkı, ekonomik ve siyasi baskılara karşı 2018 yılının sonlarında başlattığı sokak eylemlerini 2019 yılında bir ayaklanmaya dönüştürdü. Ve **Nisan 2019'da, 30 yıllık Ömer el Beşir diktatörlüğünü devirdi.**

Ayaklanma sırasında ve sonrasında, ordu ve ordu dışı askeri güçler, bu sürecin farklı biçimlerde parçası oldular. Mesela bugün savaşın taraflarından biri olan **HDK, ayaklanmanın zirve günlerinde Hartum'daki oturma eylemini dağıtma görevini üstlenmişti ve bu saldırı sırasında insanların yerlerde sürüklendiği, pervasızca öldürüldüğü görüntüler hafızalarda yer etmişti.** Diğer taraftan aylar süren direnişin ardından **ayaklanmanın başarıya ulaşacağını belli olduğu aşamada, ordu devreye girerek askeri darbe gerçekleştirdi.** Böylece ordu, gerçekte kitlelerin kazandığı zaferi, kendi hanesine yazmaya çalıştı.

Darbenin ardından, ayaklanma sırasında oluşturulan ve içinde sol-devrimci yapıların yanı sıra, Beşir karşıtı sağcı güçleri de barındıran Özgürlük ve Değişim Güçleri (ÖDG), darbeci ordu ile müzakereler yürüttü. **Ağustos 2019'da ordunun ve ÖDG'nin içinde yer aldığı bir geçiş hükümeti kuruldu.**

Görünürde "ortak" bir yönetim olsa da gerçekte ordunun hemen her alanda hakimiyet kurduğu, ÖDG'ye kayda değer bir alan bırakmadığı, hızla açığa çıktı. Savunma, ekonomi, dış politika gibi çok temel alanlar ordunun kontrolü altındaydı ve ÖDG'nin her hareketi kısıtlanıyordu. Bu koşullarda, **ayaklanmanın önderlerinden olan Sudan Komünist Partisi, ortak hükümetin kurulmasından 6 ay sonra durumu protesto ederek ÖDG'den ayrıldı.** Zaten ÖDG de daha fazla yürütemedi bu göstermelik "iktidarı"; **Ekim 2021'de yine bir askeri darbe ile ortak hükümet feshedildi,** sivil başbakan Abdalla Hamdok ile geçiş hükümetinin sivil üyeleri tutuklandılar. General Burhan'ın başkanlığında, Hamideti'nin

Sudan

"ikinci adam" olduğu bir generaller konseyi yönetimi üstlendi.

Sonrasında kitleler çeşitli biçimlerde direnişe devam ettiler, kimi zaman yüzbinlerce kişinin katıldığı eylemler gerçekleştirildi. **Yapılan eylemler, cunta yönetiminde kısmi bir gerileme oluşturdu. Aralık 2022'de cunta ile ÖDG arasında bir çerçeve anlaşması yapıldı;** 2 yıllık bir geçici hükümetin kurulmasına ve bu hükümetin ülkeyi seçimlere taşımaya karar verildi.

Cunta yönetimi, direnişin gücü nedeniyle masaya oturmak, uzlaşma görüntüsü vermek istemişti. Gerçekte ise herhangi bir geri adım atma niyetleri yoktu. Sudan genelinde örgütlenmiş bulunan ve darbeden bu yana direniş eylemleri, kitlesel protestolar gerçekleştiren **Direnış Komiteleri ağı, cunta ile masaya oturulmasına tepki göstermiş; cunta devrilene kadar eylemlere devam edeceklerini açıklamışlardı.** Onların haklı olduğu kısa zamanda görüldü; cuntacılar, verdikleri sözlerin hiçbirini tutmadılar.

Mesela yapılan çerçeve anlaşmasında "barışçıl toplanma ve ifade özgürlüğü" geçiyor olmasına rağmen, o günden sonra yapılan eylemlerde yüzlerce kişi daha, cuntacıların saldırıları sonucunda yaralandı. Keza anlaşmaya göre sivil bir başbakan silahlı kuvvetlerin başkomutanı olacaktı; bu madde de uygulanmadı, cuntacılar ülke yönetimindeki konumlarını korudular. 1 Nisan'da anlaşma imzalanacağı, 6 Nisan'da bir anayasa deklarasyonu açıklanacağı ve 11 Nisan'da da ortak geçiş hükümeti kurulacağı kararlaştırılmıştı; ancak bunlar da süresiz olarak ertelendi.

Bu **geçiş sürecinin kararlarından biri de HDK'nın 100 bin kişilik askeri gücünün orduya entegre edilmesi ve parçalara bölünerek ülkenin değişik bölgelerinde yeniden konumlandırılması olmuştu.** Hamideti'nin kendi paralel ordusunu korumak istemesi ve bu entegrasyonu 10 yıla yayma çabası da bu sürecin işlemeyen kararlarından bir diğeri idi.

HDK ile ilgili bir diğer sorun ise, Darfur'da altın madenciliği üzerine çok güçlü bir mali kaynağa sahip olması. Öylesine büyük bir mali gücü var ki HDK'nın, Ömer el Beşir'in devrilmesinin ardından Sudan ekonomisinin çökmemesi için

Merkez Bankası'na 1 milyar dolar vereceğini söylemişti. Hamideti, son on yılda ülkenin en zengin kişisi haline gelmişti. Onun bu "paralel" ekonomik gücü de cunta yönetimini rahatsız ediyor ve bu gücü ele geçirmek istiyorlar.

Generallerin iktidar kavgası

15 Nisan'da başlayan çatışmalarda cuntacı generallerin ikisi de karşı tarafı suçluyor, çatışmayı diğerinin başlattığını ileri sürüyor. Keza ikisi de kitleleri yanına çekmek için çeşitli argümanlar uyduruyor. Katliamcı paramiliter HDK, çatışmalar başladıktan hemen sonra yaptığı açıklamada **"Şanlı Aralık devrimini tamamlamak için"** harekete geçtiğini, iki yıl önce sivil hükümet üyelerinin tutuklanmasının yanlış olduğunu, demokratik bir sivil rejim kurmak istediğini ilan etti. Diğer taraftan darbeci General Burhan ise **"Hamideti güçleri dağıtılmadan masaya oturmaya- cağını"** söyledi ve halka **"bu çatışmalardan zarar görmemeniz için çalışıyoruz, güvenli alanda kalın, isyancılara karşı çatışmayın"** açıklamasını yaptı.

Bugüne kadar halka saldırmakta ortak olanlar, şimdi halkın çıkarlarını ve taleplerini sahipleniyormuş gibi davranıyorlar. Ayaklanmaya karşı birlikte darbe yapanlar, şimdi birbirlerine karşı iktidar savaşı verirken, halkı yanlarına çekmek istiyorlar.

İşin bir de emperyalistler cephesi var. Kızıldeniz üzerinde (yani Akdeniz'den Hint Okyanusu'na uzanan stratejik su güzergahı üzerinde) en önemli kıyı ülkelerinden biri olan Sudan, Afrika'nın en temel su kaynaklarından biri olan Nil Nehri üzerinde de hakimiyet taşıyor. Temel su kaynağı Nil Nehri olan Mısır ile, denize açılmak için Sudan'la ilişki kurmak zorunda olan Etiyopya, Çad gibi ülkeler de bu savaştan doğrudan etkileniyor. Yanısıra **Sudan ve komşu ülkelerin yeraldığı bu bölge, Afrika'nın en önemli yeraltı maden kaynaklarına ve bu kaynakları taşımak için önemli ticaret yollarına sahip olduğu için, emperyalistler tarafından sürekli karıştırılan ve "istikrarsızlaştırılan" bir bölge.**

Sudan da bu kargaşanın tam ortasında yeralan, stratejik konuma sahip bir ülke. 2011 yılında yine bir iç savaşla bölündüğünde, ülkenin zengin petrol yatakları Güney'de kaldı, bu petrolü denize ulaştıracak limanlar ise Kuzey'de. Bu nedenle her dönem ve her gelişmede emperyalistlerin cirit attığı bir alan olma özelliğini sürdürüyor.

Sudan'ın genel olarak Rusya'ya daha yakın politika izlediğini söylemek mümkün. Ancak **Sudan emperyalistlerle ilişkilerin, özellikle 2019'daki ayaklanmadan sonra oldukça karmaşık yürüdüğü bir ülke.**

Mesela Hamideti'nin HDK'sı, bir taraftan Yemen'de Suudi Arabistan'ın yanında savaşmak üzere binlerce savaşçı gönderirken, Libya'da Rusya ile birlikte hareket eden General Hafter'e destek vermişti. Keza cunta yönetiminin, Sudan'ın Kızıldeniz kıyısında bir Rus askeri üssünün kurulmasına sıcak baktığı biliniyor. Rusya'nın paramiliter örgütü

Wagner, 2017 yılından beri Sudan'da faaliyet gösteriyor.

Rusya ile ilişkileri geliştiren Sudan, diğer taraftan 2020 yılında İsrail ile ilişkileri güçlendirmeyi kabul etti; ardından ABD, Sudan'ı "terörü destekleyen ülkeler" listesinden çıkardı. 2021'de askeri darbe olunca, ABD milyarlarca dolarlık kredi ve yardımı askıya aldı.

Çin, ABD, Rusya, İngiltere, AB emperyalistleri, yanı sıra Suudi Arabistan'dan Türkiye'ye, BAE'den Mısır'a kadar pek çok ülke, Sudan üzerinde bir kontrol kurmak için uğraşılıyor.

İç savaş büyük bir yıkım getiriyor

Savaşın tarafı olan generaller, halka yakın görünmeye çalışsalar bile, **kitleler başından beri iki tarafa da karşı duruyor ve "Ordu kışlaya dönsün", "Canca-vid dağıtılın" sloganlarını atıyorlar.** Sudan Komünist Partisi, "bu şiddetin kurbanları, devrimi sürdürmek ve tam demokratik sivil iktidarı elde etmek için mücadeleye devam eden direnişçi halk kitleleridir" açıklamasını yaptı; ordunun da milislerin de şehirlerden, köylerden, yerleşim alanlarından çekilmesini istedi.

Bu gerici iç savaşta doğrudan kitleler zarar görüyor. Resmi rakamlara göre bugüne kadar yüzlerce insan öldü, binlercesi yaralandı, milyonlarca Sudanlı savaştan doğrudan zarar gördü. Savaşın başından bu yana yerleşim yerlerinden elektrik yok, su yok, hastanelerin önemli bölümü kapalı.

Savaş kitlelerin zaten kötü olan yaşam düzeylerini yerle bir ederken, savaşan generallere büyük avantaj sağlıyor. **En başta kitle mücadelesi nedeniyle geri adım atmaya söz verdikleri baskı düzenini sürdürebiliyorlar. Yanı sıra Sudan'ın zengin petrol ve altın yataklarının hakimiyetini ele geçirmek için tüm güçlerini ortaya döküyorlar.** Emperyalistler ise, savaşan taraflara silah ve destek sağlayarak Sudan'ı daha fazla bağımlı kılma olanağını kullanıyorlar.

Seçim öncesi operasyonlar, saldırılar

25 Nisan günü, Diyarbakır merkezli 21 ilde HDP'liler, gazeteciler, avukatlar, sanatçılar ve çeşitli kurum temsilcilerine operasyon yapıldı; 143 kişinin gözaltına alındığı operasyonlarda 38 kişi tutuklandı. Gözaltına alınanlara "örgüt üyeliği" suçlamasının yöneltildiği belirtildi. Ayrıca dosyaya gizlilik kararı ve avukat görüş yasağı da konuldu.

Gözaltına alınanlar arasında HDP Eş Genel Başkan Yardımcısı Özlem Gündüz, MYK üyesi Mahfuz Güleriyüz, Özgürlük için Hukukçular Derneği (ÖHD) Diyarbakır Şubesi Eşbaşkanı avukat Halise Dakalı, avukatlar Resul Tamur, Özüm Vurgun, Bünyamin Şeker, Berdan Acun, Pirozhan Karali, Demokratik Bölgeler Partisi (DBP) Eş Genel Başkanı Saliha Aydeniz'in basın danışmanı Sezen Mercan, Diyarbakır Şehir Tiyatrosu'ndan Yavuz Akkuzu, Özcan Ateş ve Elvan Koçer Yıldırım, Özgür Kadın Hareketi (Tevgera Jinên Azad-TJA) aktivisti Maria Öztöpus da vardı.

Mezopotamya Ajansı, Jinnews ve Yeni Yaşam gazetesi çalışanları dahil olmak üzere 10 gazetecinin gözaltında olduğu belirtildi. Özgürlükçü Hukukçular Derneği (ÖHD) 25 avukatın gözaltında olduğunu duyurdu.

Gözaltılar, Amed, İstanbul, Ankara, İzmir, Urfa, Antep, Manisa başta olmak üzere birçok kentte protesto edildi. HDP Merkez Yürütme Kurulu'ndan yapılan açıklamada ise şunlar söylendi:

"Tarihinin en büyük seçim yenilgisinin arifesinde olan AKP-MHP iktidarı, yaşadığı panik ve korkuyla partimize, sivil toplum örgütlerine, toplumsal dinamiklere ve muhalefete saldırmaya devam ediyor. ... 2015'ten bu yana siyasi darbeler, katliamlar, kara propaganda, özel savaş yöntemleri, tehdit, şantaj ve her türlü saldırıyla ömrünün uzatmaya çalışan iktidar, bu sabah gerçekleştirdiği gözaltı furiasıyla da 14 Mayıs seçimlerine yönelik yeni bir darbe sürecini başlatmıştır. Bu operasyon sandıkları ve halkın iradesini çalma operasyonudur. Bu operasyon topluma ve onun siyasi tercihlerine açık bir gözdağı ve tehdittir. Seçim sandıklarını koruyacak, hukuksuzluklarla mücadele edecek olan avukatların, kamuoyunu bilgilendirecek gazetecilerin, AKP ile sahada mücadele eden siyasetçilerimizin eş zamanlı olarak hedeflenmiş olması tesadüf değildir. Gözaltına alınan her bir kişinin yerine binleri, on

tutuklandı. 29 Nisan'da ise bu kez Ankara merkezli ev baskınları yapıldı. Bu baskınlarda da onlarca kişi gözaltına alındı.

ESP üyelerine yönelik ise İstanbul ve Eskişehir merkezli 30 Nisan'da ev baskınları yapıldı. Baskınlarda ESP Genel Başkanı Şahin Tümüklü, Etha çalışanları, YSP milletvekili adaylarının da aralarında olduğu 23 kişi gözaltına alındı. Gözaltına alınanlardan 7'si 3 Mayıs'ta tutuklandı. Serbest bırakılmaları savcının itiraz etmesi sonucu 4 Mayıs'ta 2 ESP'li tekrar gözaltına alındı. Gözaltına alınma gerekçeleri ise başta 1 Mayıs eylemleri olmak üzere, basın açıklamaları, yürüyüşlere katılmak, kültür merkezlerine gitmek olarak sıralandı.

Gebze'de 3 Mayıs'ta yapılan ev baskınlarında 5 HDP'li gözaltına alındı. "Sosyal medya üzerinden örgüt propagandası yapmak" iddiasıyla gözaltına alınanlar tutuklandı.

Üstüste yapılan bu operasyonlar, Yeşil Sol Parti'nin, HDP ve ittifak güçlerinin seçim çalışmalarını sekteye uğratmayı hedefliyor. Bu saldırıların bir parçası da seçim standlarına yönelik olarak yapılıyor.

30 Nisan'da Bağcılar'da YSP tarafından Halk Buluşması etkinliği yapıldı. Etkinliğin ardından yürüyüşe geçen bir gruba polis biber gazıyla saldırdı ve bir müddet ablukada tuttu.

Edirne'de Yeşil ve Sol Parti'nin seçim standına 3 Mayıs'ta yapılan faşist saldırıya tepki gösteren 7 kişi gözaltına alındı. Saldırırganlara herhangi bir şey yapmayan devlet, gözaltına alınanlardan bir kişiyi tutukladı.

4 Mayıs günü, İstanbul-Eyüp'te YSP'nin seçim çadırı ve standı kundaklandı.

Gözaltına alınanlar ve tutuklananlar derhal serbest bırakılmalı, seçim öncesinde artan bu saldırılar durdurulmalıdır.

Lice'de 14 yaşındaki çocuğa işkence

Lice'de 14 yaşındaki çocuğa işkence yapılmasıyla ilgili başlatılan soruşturmada gözaltına alınan 5 polisten 3'ü tutuklandı.

Amed-Lice'de 20 Mart günü Newroz kutlamaları sırasında, ateş yakan çocuklara saldıran polis, kaçan iki çocuğu zırhlı polis aracına bindirmiş, yaşı daha küçük olan çocuğu serbest bırakırken, 14 yaşındaki çocuğa işkence yapmıştı.

Çocuğun babası Yılmaz Diken, oğlunun ilçe çıkışında تنها bir yere götürüldüğünü, çocuğun boynundaki puşi ile ellerini kafasına bağlayıp ayaklarına kelepçe takarak işkence yaptıklarını anlatıyor.

Çocuk, Kürtlere küfür edip "Ne mutlu Türküm diyene" demeye zorlanıyor, hiçbir şey söylemediği için silah dipçığı, yumruk ve tekmelerle bayılana kadar dövülüyor. Ardından "yarına kadar

İstiklal Marşı ve Mehmetçik Marşı'nı ezberlemezsen senin kafana sıkacağız" diyen polisler, onu dere kenarına atıyorlar. Tesadüfen gören biri, çocuğu hastaneye götürüp ailesine haber veriyor. Çocuğun kafasında ve yüzünde darbeye bağlı yaralanmalar, doktor raporuyla da belgeleniyor.

Devlet her zamanki gibi ilk önce işkenceyi reddeden açıklamalar yaptı. Ancak saldırının büyüklüğü tepkilerin de hızla yükselmesine neden oldu. Bunun üzerine resmi başvurusu dikkate almak zorunda kaldılar. Çocuk, gösterilen fotoğraflardan 3 polisi teşhis edince de 1 komiser ile 4 polisi gözaltına aldılar. Ardından üçü "nitelikli kişiyi hürriyetinden yoksun kılma" ve "nitelikli kasten yaralama" suçlarından tutuklandı.

Devletin Kürt çocuklarına öfkesi de, işkencesi de bitmek bilmiyor. Sadece bu çocukları döven polisler değil, olayı örtbas etmeye çalışan devlet yetkilileri de, bugüne kadar çocukları katleden polisleri cezasız bırakan hukuk sistemi de bu saldırıların suç ortağıdır. Ve Kürt çocuklarının yaktıkları Newroz ateşi, bir gün onları da yakacaktır.

☆ 3 Mayıs 1962- Açlar Yürüyüşü yapıldı.

Yapı-İş Sendikası'nın Ankara'da düzenlediği yürüyüş, işsizliği protesto amacı taşıyordu. 5 bin kadar işçi ve işsizin katıldığı yürüyüşte, Meclis hedeflendi ve polislerle çatışma yaşandı. 300 kişinin gözaltına alındığı eylem, '60'lı yıllardaki yükselişin habercisiydi.

☆ 4 Mayıs 1937- Dersim katliamı başladı

☆ 5 Mayıs 1818- Karl Marks doğdu

Komünizm teorisinin mimarı ve örgütleyicisi olan Marx için, ölene kadar onun yanında olan yoldaşı Engels şöyle diyordu: *"Marks, her şeyden önce bir devrimciydi. Kapitalist toplum ile onun yaratmış bulunduğu devlet kurumlarının yıkılmasına şu ya da bu biçimde katkıda bulunmak, kendi öz durumunun ve gereksinimlerinin bilincini, kendi kurtuluş koşullarının bilincini, kendisine ilk onun vermiş bulunduğu proletaryanın kurtuluşuna yardımında bulunmak, onun gerçek yönelimi işte buydu. Savaşım onun en sevdiği alandı. Ender görüldür bir tutku, bir direngenlik ve başarı ile savaştı O."*

☆ 5 Mayıs 1981- Bobby Sands ve 9 İRA militanı ölüm orucunda öldü.

Siyasi tutukluluk hakkı başta olmak üzere, yaşam koşullarının iyileştirilmesi için 217 gün süren eylem, büyük bir kitle desteği almasına rağmen, "Demir Lady" lakaplı

Thatcher Hükümeti'nin geri adım atmaması sonucu ölümlerle bitti. Fakat Baby Sans ve arkadaşlarının bu eylemi, tüm dünyaya yayıldı ve esin kaynağı oldu.

☆ 8 Mayıs 1945- SSCB'nin Kızıl Ordu'su Hitler faşizmini Berlin'e kadar kovaladı, Alman Parlamento binası Reichstag'ın çatısına Sovyet bayrağı çekildi ve II. Emperyalist Savaş sona erdi.

☆ 9 Mayıs 1974- Almanya'da Kızıl Ordu Fraksiyonu RAF liderlerinden Ulrike Meinhof, Stuttgart'daki hücresinde öldürüldü.

☆ 11 Mayıs 2013- Reyhanlı'da IŞİD katliamı gerçekleşti.

☆ 13 Mayıs 1974- Kürt kadın savaşı Leyla Qasım, Irak Baas rejimi tarafından katledildi.

☆ 13 Mayıs 2014- Soma katliamı

Soma'da maden ocağında meydana gelen patlamada 301'den fazla madenci hayatını kaybetti. Bu katliam, devlet-sendika-patron işbirliği ile oluşturulan güvencesiz çalışma koşulları altında gerçekleşmişti.

☆ 17 Mayıs 2002- Büyük halk ozanı Aşık Mahzuni Şerif öldü

☆ 17 Mayıs 1982- Diyarbakır cezaevindeki koşulları protesto etmek için PKK'li tutsaklar, Ferhat Kurtay, Mahmut Zengin, Necmi Öner ve Eşref Anyık, bedenlerini ateşe verdi.

☆ 18 Mayıs 1973 - İbrahim Kaypakkaya işkencede katledildi.

TKP-ML'nin kurucusu ve önderi İbrahim Kaypakkaya Dersim'de yaralı olarak yakalandıktan sonra, Diyarbakır Cezaevi'nde gördüğü işkencelerle katledildi. Mao'nun

6 Mayıs 1972- Denizler idam edildi

'68'de gençlik hareketi içinden çıkan devrimci önderler, Deniz Gezmiş, Yusuf Arslan ve Hüseyin İnan, devrimin örgütlü ve silahlı bir tarzda gerçekleştirilebileceğini kavrayarak, Türkiye Halk Kurtuluş Ordusu-THKO'yu kurdular ve silahlı mücadeleyi başlattılar. Yaptıkları eylemler kısa sürede yankı buldu ve halk içinde sempati topladı.

1971 yılına gelindiğinde, iyice sıkışan devlet, çareyi darbe yapmakta buldu. 12 Mart yarı-askeri faşist darbesi, bir yandan varolan örgütlülükleri dağıtıp halkı baskı altına aldı; bir yandan da devrimci önderleri tutuklayıp katletti.

THKO önderleri de darbeden sonra dağlara çekilerek ilk gerilla birliklerini oluşturmaya giriştiler. Deniz Gezmiş, Yusuf Arslan ve Hüseyin İnan, bu hazırlıklar içindeyken yakalandı. Deniz ve Yusuf, Sivas'ın Şarkışla ilçesinde polisle girdikleri çatışmada, Hüseyin ise bir ihbar sonucu yakalandı.

Her türlü hukuksuzlukla sürdürülen yargılama sürecinde, idam cezası verildi. Bu karara karşı büyük bir tepki oluştu. İdamları engellemek için, THKP-C ve THKO militanları birlikte eylemler örgütlediler. Aralarında Mahir Çayan'ın da bulunduğu 10 devrimci, Kızıldere'de katledildi. Bu katliamın ardından Deniz, Hüseyin ve Yusuf idam edildiler.

İdama sloganlarla, marşlarla giden Deniz, Hüseyin ve Yusuf, gittikçe artan bir sevgi ve coşkuyla halkın gönlünde yer etti. Denizler darağaçlarında boyuneğmezliğin simgesi oldu. 12 Eylül yıllarında idam sehparına çıkan devrimciler de, Denizlerin izinden gittiler.

fikirlerinden etkilenen Kaypakkaya, "halk savaşı" stratejisiyle devrimi savundu. Bu doğrultuda kırsal bölgelere çekildi ve köylülük içinde faaliyete başladı. Bu faaliyetler esnasında polisle girdiği çatışmada yaralı olarak ele geçti. Çok vahşi işkencelere maruz kaldı ve büyük bir direniş sergiledi. Kaypakkaya'nın adı "işkencede ser verip sır vermemek"le özdeşleşti. İhtilalci komünistler Kaypakkaya'nın bu mirasını sahiplendiler ve ileriye taşıdılar.

☆ 19 Mayıs 1895- Kübalı devrimci ve şair Jose Martí öldürüldü

Küba'nın İspanya'ya karşı bağımsızlık mücadelesinin simgesi olan Jose Martí, Küba Devrimci Partisi'nin kuruluşunda yer aldı. Aynı zamanda "Partili sanatçı" olan Martí, çatışmada öldü. *"Aynı yalınlıkla ölmek isterim"* şiiri ülkemizde en çok bilinen şiiridir.

☆ 31 Mayıs 1971- Nurhak Direnişi

20 kişilik THKO grubu, Malatya-Kürecik'te bulunan ABD radar üssüne saldırı düzenlemek üzere harekete geçti. Askerler tarafından kuşatıldıklarında girdikleri çatışma sonucu THKO önderlerinden Sinan Cemgil, Kadir Manga, Alpaslan Özdoğan şehit düştü.

☆ 31 Mayıs 2013- Haziran Ayaklanması başladı.

☆ 1 Haziran 1971- Hüseyin Cevahir katledildi

İstanbul-Maltepe'de bir evde polis tarafından kuşatılan THKP-C önderleri Hüseyin Cevahir ve Mahir Çayan 3 gün boyunca çatıştı. Hüseyin Cevahir katledildi, Mahir ise yaralı yakalandı.

☆ 2 Haziran 1970- Orhan Kemal öldü

İşçi ve emekçilerin yaşamlarını konu eden romanlarıyla

Mayıs ve Haziran'da şehit düşen İhtilalci Komünistler

Mayıs 1980- Serdar Yılmaz

Örgütçü özellikleriyle öne çıkan, işçi ve emekçilerle ilişki kurmada ve onları örgüte kazanmada örnek bir yaşam süren Serdar, Kartal'da yıldırım düşmesi sonucunda öldü.

18 Mayıs 1976- Fevzi Aslansoy

12 Mart sonrası Ankara öğrenci gençlik hareketinin önde gelen militanlarındandı. Onun bu karakterini iyi bildiklerinden, polis ile sivil faşistlerin işbirliği içinde kurdukları kalleş bir pusuda kurşunlanarak öldürüldü.

17 Haziran 1984- Mehmet Fatih Öktülmüş

21 Haziran 1978- Muzaffer Mutlu

İstanbul'da sivil faşistler tarafından katledildi. Cenazesi, Amasya ve İstanbul'da düzenlenen gösterilerle Amasya'da toprağa verildi.

30 Haziran 1980- Songül Kayabaşı

15-16 Haziran direnişinin yıldönümünde İstanbul Kartal Karlıktepe'de düzenlenen silahlı korsan gösteride çıkan çatışmada bir asteğmen ve iki er öldürüldü. Bunun üzerine Kartal'da terör estiren devlet, yüzlerce devrimciyi gözaltına aldı. TİKB sempatisanı Songül Kayabaşı ile TKP-ML sempatisanı Aziz Aras işkencede katledildi.

nl Orhan Kemal'in, Hanımın iftliği, Beki Murtaza, El Kızı gibi romanları ünlüdür.

☆ 2 Haziran 1991- Ahmed Arif ld

"Hasretinden prangalar eskittim" kitabıyla nlenen Ahmet Arif, Kürt halkının acılarını, özlemlerini işlediği kadar, emekçilerin sorunlarını da şiirlerine yansıttı. *"Ne-rede olursan ol / İçerde, dışarda, derste, sırada / Yr üstüne - üstüne / Tkr yüzüne celladın / Fırsatının, fesatının, hayının.../Dayan kitap ile / Dayan iş ile / Tırnak ile, dış ile / Umut ile, sevdâ ile, dş ile /Dayan rüsva etme beni."*

☆ 3 Haziran 1949- Mikhail Kalinin ld

Ekim Devrimi'nin önderlerinden Kalinin, Bolşevik Parti'nin MK'sı dahil her kademesinde yer aldı. 1949'da hastalıktan öldü. Türkçe'ye de çevrilmiş en önemli eseri "Devrimci Eğitim Devrimci Ahlak"tır.

☆ 3 Haziran 1963-Nazım Hikmet ld

Dünyada en fazla tanınan Türk şairi ünvanını sahip Nazım Hikmet, yaşadığı süre boyunca işçi ve emekçilerin yaşam ve mücadelelerini şiirlerine döktü. Bu yüzden yıllarca hapis yattı, sürgün edildi. Fakat inançlarından asla taviz vermedi. *"Sevdamız komünisttir"* diyerek siyasal kimliğini her koşulda ortaya koydu.

"Sosyalist gerçekçi sanatçı" diyordu, *"kendi halkının ve diğer halkların sanat geleneklerinden yararlanacaktır... Halkım için, başka halklar için, en yenisinden yöneticisine kadar partimin tüm yeleri için, bu erdemi taşıyan şiirler, tiyatro oyunları yazmak isterim. Ama bunun için doğru olmayı, özle sözle, süssüz, belirsizlikten uzak yazmayı, sağ kulağımı sol elle gstemeye kalkmamayı bilmek gerek."*

☆ 6 Haziran 1981- MLSPB militanları Tamer Arda, Mete Atilla Ermutlu, Ercan Yurtbilir ve Doğan z-zümrüt Maltepe'de ve Sefaköy'de ellerinde silahla- rıyla çatışarak şehit düştüler.

☆ 8 Haziran 1844- Almanya'nın Silezya bölgesinde işçiler açlığa karşı ayaklandı.

☆ 13 Haziran 1969- Alpagut işgali

orum'da bulunan ve zel İdare tarafından işletilen Alpagut Linyit İşletmesi, işçiler tarafından işgal edildi. Çalışma koşullarına karşı direnen 786 işçi, 34 gün boyunca oluşturdıkları ko- miteyle işyerini yönettiler ve bu sürede üretimi yüzde 50 oranında arttırdılar.

☆ 15 Haziran 1915- 19 Ermeni devrimci asıldı

Sosyal-demokrat Hınçak Partisi'nin MK yesi Paramaz (Madteos Sarkisyan) ve 19 yoldaşı İstanbul Beyazıt Meydanı'nda asıldı. Paramaz, idam sephasında şöyle haykırdı: *"Siz sadece bizim vücudumuzu yokedeabilirsiniz, fakat inandığımız fikirleri asla... Yarın Ermenilik ülkenin doğusunda zgr ve sosyalist Ermenistan'ı selamlayacaktır. Yaşasın Sosyalizm!"*

☆ Türkiye tarihinin en büyük işçi direnişi 15-16 Haziran, işçi sınıfının önderliğini ortaya koyan ve herkese kabul ettiren bir direniş oldu.

☆ 16 Haziran 2005- MKP/HKO yeleri Mercan'da katledildi

MKP Genel Sekreteri Cafer Cangöz, Aydın Hanba- yat, Okan nsal, Ali Rıza Sabur, Alaattin Ataş, Cemal akmak, Berna Saygılı nsal, Kenan akıcı, Ökkeş Karoğlu, Taylan Yıldız, İbrahim Akdeniz, Dursun Turgut, Binali Güler, Ahmet Perkaş, Gülnaz Yıldız, ağdaş Can, Ersin Kantar, kongre için Dersim'e giderken vahşice katledildiler.

☆ 18 Haziran 1936- Maksim Gorki ldrld

Kendisi de işçi olan ve çok yoksul bir çocukluk geçiren Sovyet yazarı, emekçilerin yaşamlarını anlatan romanlar yazdı. "Ana" kitabı, en çok bilinen eseridir.

☆ 19 Haziran 1953- Rosenberglar idam edildi

Ethel ve Julius Rosenberg, 2. emperyalist savaş sonrası ABD'de "Mc Cartycilik" olarak bilinen "cadı avı"nda tutuklandılar. Sovyetler Birliği'ne atom bombasının sırlarını

verdikleri iddiasıyla "Sovyet Ajanı" ilan edil- diler ve idamla cezalandırıldılar. Af diledikleri taktirde çocuklarına kavuşacakları syendi, ama onlar bunu kabul etmedi. Tam da evlilik yldnmlerinde Sing Sing Hapishanesi'nde elektrikli sandalyede idam edildiler.

☆ 20 Haziran 1933- Clara Zetkin öldü

1857'de Almanya'da doğan Zetkin, 1910 yılında topla- nan Uluslararası Kadın Konferansı'nda 8 Mart'ın Dünya Emekçi Kadınlar Günü olarak kutlanmasını sağladı. Kadının kurtuluşu için *"zel mülkiyetin kalkması ve kadının toplumsal üretime girmesi"* gerektiğini savunuyordu. Emek- i kadınların mücadelesine çok önemli katkılar sundu.

☆ 25 Haziran 2005- Kazım Koyuncu ld

Laz müziğini geliştiren ve Karadeniz şarkılarını geniş kitlelere sevdiren Kazım Koyuncu, Çernobil sonrası Karadeniz'de yaygınlaşan kanser hastalığına yakalanarak yaşamını yitirdi.

☆ 27 Haziran 1905- Potemkin Ayaklanması

Dünyada ilk kez düzenli bir orduya bağlı gemide yaşanan ayaklanmadır. 1905 Devrimi'nin başlangıcı olmuştur. Devrimin yenilgisinin ardından mürettebatıyla birlikte Romanya'ya sığınan gemi, ancak 1917 devrimin- den sonra geri dönebildi.

☆ 28 Haziran 1926- Cerjinski ld

Sovyetler Birliği'nde devrimin ardından karşı devrimci- lerle mücadele için kurulan EKA'nın başında grevlen- dirildi ve iç savaş sırasında önemli başarılar elde etti.

☆ 30 Haziran 1925- şeyh Sait ve 46 arkadaşi idam edildi.

☆ 30 Haziran 1980- orum katliamı

Devlet eliyle organize edilen katliamda, sivil faşistler, Alevi mahallelerine saldırdılar. 26 kişi öldürüldü, yüz- lercesi yaralandı. Yüzlerce aile de orum'u terk etmek zorunda kaldı.

"Kutup Yıldızı"mız M. Fatih ktlmş yaşıyor!

TİKB-MK yesi Mehmet Fatih Öktülmüş, 17 Haziran 1984 ta- rihinde lm Orucu eyleminde şehit düştü. Devrimci Sol savaş- ıları Abdullah Meral, Haydar Başbağ, Hasan Telci ile birlikte...

Onlar, 12 Eylül cuntasının devrimci tutsaklar üzerinde uygu- lamaya kalktığı "tek tip elbise" başta olmak üzere, faşist yaptırımlara bedenleriyle barikat oldular. Hem içeride, hem dışarıda 12 Eylül faşizminin karanlığını yarıdılar. Faşizme ve teslimiyete karşı direnişin başını çektiler, buzkıran rolü oynadılar.

Mehmet Fatih ktlmş, ihtilalci komünist hareketin kuru- cularındandır. ODTÜ'de okuduğu yıllarda devrimci mücadeleye atılmış, ABD Büyükelçisi Commer'in arabasının yakılması dahil o yılların ğrenci eylemlerinin hepsinde yer almıştır.

12 Mart döneminden itibaren defalarca işkenceye alınmış, tutsak düşmüş, ama her defasında direnerek faşizmi kendi

ininde yenmesini bilmiştir. Birkaç kez firar ederek özgürlüğüne kavuşan M. Fatih, son olarak '81 yılında yakalanır; Adana, Ankara, İstanbul işkencehanelerinde adını bile söylemez, ifade vermez. Bu direnişiyle başta yoldaşları olmak üzere tüm devrimcile- re örnek olur. İhtilalci komünistlerin direniş çizgisinde onun önderliğinin tartışılmaz bir yeri vardır. Direnen her komniste işkenceciler "Fatih gibi" diyecektir. Fatih, işkence- de direnişin simgesi olur.

O, sadece yoldaşlarının değil, tüm devrimci ve demokratların, onu bir biçimde tanıyan işçi ve emekçilerin, unutmadiği ve unutamayacağı bir isim oldu. Çünkü gele- ceğin toplumundan, sosyalizmden günümüze düşen bir ışık halesi gibiydi. Mteva- ziliği, fedakarlığı, çalışkanlığı, sözle eyleminin bir olmasıyla, "yeni tipte insan"rı kendi şahsında somutlamıştı. Gittiği her yerde, saygı ve güven uyandırması bu yüzdendi.

İşçi sınıfının sendikal mücadelesinden, komünist bir rgt örgütlemeye kadar, her alanda başarılı bir rgtyd. İşkence ve zindanlarda ise, direnişi örgütleyen; düşmanlarına korku salan, dostlarına g ve moral veren bir nderdi.

Türkiye devrimci hareketinin yetiştirdiği seğkin önderlerinden olan Mehmet Fatih ktlmş, daha yaşarken tüm devrimcilerin saygısını ve güvenini kazanmıştı. Deniz, Mahir, Kaypakaya gibi Türkiye Devrimci Hareketi'nin sahiplendiği bir değer haline geldi. O koşullarda bunu başarmak çok zor olduğu halde...

Son eylemi olan ölüm orucunda da nder rolünü oynadı. Onun varlığı, eylemin başarısının garantisiydi. evresindeki tüm devrimcilere öylesine büyük bir güven vermişti.

Zaferin ölümle geleceğini anladığından, ölüm orucundaki siper yoldaşlarıyla "ipi ilk kim göğüsleyecek" yarışını başlattı. Ve son sözleri, "lebiliriz ama BİZ KAZANA- CAĞIZ" oldu. Bu sözler, şairlere şiir, müzisyenlere marş yaptırdı; kitlelerin ise sloganı haline geldi. İşçi direnişlerinde sınıfın zafer azmini dile getiren ant oldu...

Fatih ve yarattığı mirası yaşıyor, yaşayacak...

“Parlamentodan yararlanmak” mı “Barışçıl devrim” hayalleri yaymak mı?

Kurtuluşun seçimde değil, devrimde-sosyalizmde olduğunu söyleyen komünist ve devrimci kurumlar, bir elin parmaklarını geçmeyecek kadar azalmıştır. Dolayısıyla onların seçim sonuçlarını değiştirme gücü yoktur. Buna karşın reformistlerin saldırıları bitmez. Bunun bir yönünü, herkesi kendisine benzeterek içinde bulunduğu durumu meşrulaştırma çabası oluşturuyor. Tek bir sesin bile farklı çıkması, rahatlarının kaçmasına neden oluyor çünkü. Nicel olarak ne kadar zayıf olursa da niteliksel fark, her zaman büyük önem taşır. Düzene adapte olanlarda rahatsızlık yaratır, devrimci kalmaya çalışanlarda umudu büyütür. Parlamentaristleri asıl korkutan da budur.

Her seçim döneminde, “kurtuluş devrimde-sosyalizmde” diyen komünist ve devrimcilere dönük saldırılar artar. Yıllardır Marksizm-Leninizm’in lafzını bile etmeyenler, burjuva liberallerin savlarıyla konuşup yazanlar, komünist ve devrimcileri ML’den alınmalarla çürütmeye, ML adına yargılamaya kalkarlar. Rusya’dan Bulgaristan’a devrim yapmış ülkeleri veya bir dönem komünistlerin güçlü olduğu Almanya’yı örnek göstererek, oradaki komünistlerin parlamento seçimlerine katıldığını, bu olanağı değerlendirdiğini söylerler.

Tarihe yapılan atıflarla seçimlerin ve parlamentonun ne kadar önemli olduğunu, devrimcilerin bu olanağı mutlaka kullanması gerektiğini döne döne anlatırlar. Komünistlerin hangi koşullarda ve hangi amaçla seçimlere girdiğini, parlamentoda nasıl bir mücadele yürüttüklerini ortaya koymadan veya çarpıtarak kendilerini aklamaya çalışırlar. Oysa **komünistlerin “parlamentodan yararlanma” taktiği ile parlamentoyu “olmazsa olmaz” gören ve her koşulda seçimlere katılmaya koşullanmış kesimlerin tutumu, birbirine taban tabana zıttır.**

Buna karşın karşı saldırıya geçerek politikalarının doğruluğunu ispatlamaya çalışırlar. Onlara göre seçimlere katılmamak “apolitiklik”tir en hafifinden.... Kitleleri anlamamak, onlardan kopmaktır! Geçmişte kalmak “*dönemin ruhuna ayak uyduramamak*”tır. Dahası, faşizme (AKP’ye) hizmet etmek, onların kazanmasına yardımcı olmaktır! Kendilerinin her seçim döneminde sandığa koşmalarını ise, “*faşizmi geriletme*”, “*halka nefes aldırma*”, “*demokrasiyi geliştirme*” vb. şeklinde açıklarlar. Bunların hiçbirisi gerçekleşmez tabii ki... **Komünistleri her seçimde aynı taktiği izlemekle itham edenler, aynı argümanlarla bir sonraki seçime hazırlanırlar ve yine tek çözüm olarak sandığı gösterirler.**

Bu süre içerisinde dünyada ve ülkemizde seçimlerin giderek daha göstermelik bir hal alması, her tür hile ve entrikanın normalleşmesi, hatta seçim sonuçlarının tanınmaması, onların bu tutumlarını değiştirmez. Öyle ki, **devrimci hareket güçsüzleştikçe parlamento ve seçimlere rağbet artmakta, rağbet arttıkça da parlamento ve seçimler burjuva anlamda bile demokratikliği ve çözüm gücünü yitirmektedir.** Öncesi bir yana 20 yılı aşkın süredir bu sarmalın içinde dönüp duruyoruz. Neden-sonuç ilişkisi biçiminde birbirini besleyip büyüterek bugünlere gelindi.

Şimdi yeni bir seçimin arifesindeyiz. “20 yıllık AKP dönemine

son verme” gibi güçlü bir motivasyonla çok daha rahat biçimde seçimlere ve parlamento önemler atfediliyor, umutlar sandığa bağlanıyor. Geçmişin devrimci, demokrat kurumları giderek artan oranda parlamentoya girmek için birbirleriyle yarışıyorlar. Bugüne dek CHP’ye “faşist” diyenler bile, CHP lideri Kılıçdaroğlu’nu desteklemekte bir mahsur görmüyor.

Bu koşullarda kurtuluşun seçimde değil, devrimde-sosyalizmde olduğunu söyleyen komünist ve devrimci kurumlar, bir elin parmaklarını geçmeyecek kadar azalmıştır. Dolayısıyla onların (ve etkileyeceği kitlenin) seçim sonuçlarını değiştirme gücü yoktur. Buna karşın reformist partilerin ve onlara eklenen eski devrimci yapıların saldırıları bitmez.

Bunun bir yönünü, herkesi kendisine benzeterek içinde bulunduğu durumu meşrulaştırma çabası oluşturuyor. Tek bir sesin bile farklı çıkması, rahatlarının kaçmasına neden oluyor çünkü. **Herkesin teslim olduğu bir ortamda, bir kişinin bile direnmesi, teslimiyete düşenlere**

nasıl ayna tutuyor ve iç sorgulamayı arttırıyorsa, seçim döneminde devrimin-sosyalizmin sesini yükseltenler de aynı işlevi görüyorlar. Nicel olarak ne kadar zayıf olursa da niteliksel fark, her zaman büyük önem taşır. Düzene adapte olanlarda rahatsızlık yaratır, tereddütlü olanlarda veya devrimci kalmaya çalışanlarda umudu büyütür, kendine güveni arttırır; varolanı değiştirme dinamiğini güçlendirir. Parlamentaristleri asıl korkutan da budur. Bugün için pratik bir sorun teşkil etmese de, ideolojik-siyasi olarak onları huzursuz etmekte, gelecek adına kaygılandırmaktadır. Bunun verdiği bir hırçınlık ve saldırganlık sözkonusudur.

Parlamentonun ve genel oy hakkının bile, yıllar süren mücadeleler sonucu kazanıldığını unutmamak gerekiyor. Aşağıdaki yazıda bu tarihsel evrimi bir kez daha hatırlatacağız. Keza komünistlerin seçimlere ve parlamentoya bakışını; en fazla demogojisi yapılan Rusya’da Bolşeviklerin hangi koşullarda seçimlere katıldığını, Bolşevik vekillerinin nasıl seçildiğini ve nasıl bir mücadele yürüttüklerini ortaya koyacağız. **Herşeyden önce güçlü bir yeraltına ve kitle bağlarına sahip olduklarını, parlamento dahil yasal olanaklardan yararlanmayı bu güçle başardıklarını bilmek gerekiyor.**

Dergimizin Mayıs-Haziran 2015 tarihli sayılarında yer verdiğimiz “Reformizmin son durağı: Parlamentarizm” başlıklı yazıyı güncelleyerek ve özetleyerek yayınlıyoruz.

Parlamentonun tarihsel evrimi

Başlangıçta soylular sınıfının doğal temsilini ifade eden “senato”dan kitlelerin içinden seçilen temsilcilerin olduğu “parlamento”ya geçiş, feodalizmin son dönemlerine denk gelir. Yaşama geçtiği ilk yer ise, 17. yüzyılda İngiltere’de olmuştur. İngiltere kralı yeni vergiler koyacağı zaman, devlet erkanının yanı sıra halktan temsilcilerin de toplanmasına karar verir. Bu meclis sürekli çalışmaz, yaklaşık üç-dört yılda bir Kral’ın isteği üzerine toplanır. Daha sonra “Lordlar Kamarası” ve “Avam Kamarası” olarak toplanacak ve İngiltere’deki parlamentonun ilk temelleri atılacaktır.

Bugünkü haliyle parlamento, burjuvazi iktidarı ele geçirdikten sonra, yani kapitalist sistemde ortaya çıktı. Çok uzun yılları bulan “genel oy” mücadelesi ile adım adım genişleyerek günümüzdeki halini aldı. Başlangıçta belirli bir mülk sahibi olma

koşulu aranıyor, yoksul köylüler ve işçiler büyük oranda dışında tutuluyordu. Ancak 19. yüzyıl sonlarında bu sınırlamalar giderek ortadan kalktı. Kadınların oy hakkını elde edebilmesi ise, daha uzun mücadeleler sonucu kazanıldı. 1917 Ekim Devrimi ile başlayan bu dönem, birçok emperyalist-kapitalist ülkede ikinci emperyalist savaş sonrasına, yani 1945'lere kadar uzandı.

Sonuçta halkın mücadelesiyle kazanılan “genel oy”la seçimler yapılmaya ve meclisler oluşmaya başladı. Burjuvazi, bu durumu demagojik olarak kullandı. Kendi sınıf iktidarını “halkın kendi kendini yönetmesi” olarak lanse etti. Dört ya da beş yılda bir halkın önüne koyulan sandıklar üzerinden “milli irade” oluşuyormuş gibi yaptı ve kendini de “milli irade”nin sahibi kıldı.

Elbette “burjuva demokrasisi” Ortaçağ’a göre çok büyük bir tarihsel ilerlemeydi. Ve bu ilerleme, insanlığın bin yıllardır süren mücadelesinin bir sonucu olarak gerçekleşmişti. Ancak bu durum, “burjuva demokrasi”nin de bir sınıf iktidarı olduğu gerçeğini ortadan kaldırmıyordu. Bir avuç burjuva ile büyük toprak sahibinin milyonlarca işçiyi, emekçiyi, yoksul köylüyü sömüren, baskı altında tutan, yani azınlığın çoğunluk üzerinde kurduğu bir diktatörlüktü.

Burjuvazi iktidarı ele geçirdiği andan itibaren gericileşmiş ve insanlığın tarihsel ilerleyişinin önünde bir engel halini almıştır. Seçimler ve parlamento, onun bu yüzünü kitlelerden gizlemek için kullandığı birer “paravan”dan ibarettir. Gerçekte ne yasalar parlamentoda yapılır, ne de hükümetler seçimlerle belirlenir. İktidarın gerçek sahipleri, ihtiyaç duydukları yasaları, kendi memurları aracılığıyla hazırlatıp hükümetlerin ve meclisin önüne dayarlar. Meclisteki vekillerin görevi de bunları oylamak, tasdik etmektir. Bir de kürsüye çıkıp bu yasalar lehine konuşmalar yapmak, kitlelerin itirazsız bir şekilde bunlara uymasını sağlamaktır.

Elbette her mecliste “majestelerinin muhalefeti” kabilinden muhalif kesimler de vardır. Egemen sınıfların farklı klikleri, kendi temsilcileri ile oralarda bulunurlar. Bu klikler arasında çelişkiler keskinleşirse, mecliste sataşmalar, yer yer kavgalar da yaşanır. Ama bir bütün olarak egemen sınıfların çıkarlarını savunmaktır görevleri. Halkın yararına olacak bir şey söz konusu olduğunda, kenetlenir ve birlikte hareket ederler.

Engels, büyük bir kesinlikle parlamentoyu ve “genel oy hakkı”nı “burjuvazinin egemenliğinin aracı” olarak nitelemiş ve “daha fazlası”nı beklememek gerektiğini söylemiştir. Engels’in bu sözlerini aktaran Lenin, “Avrupa’nın tüm sosyal şovenistleri ve oportünistleri, genel oy hakkında tam da bu ‘daha fazla’yı beklerler”

Burjuvazi iktidarı ele geçirdiği andan itibaren gericileşmiş ve insanlığın tarihsel ilerleyişinin önünde bir engel halini almıştır. Seçimler ve parlamento, onun bu yüzünü kitlelerden gizlemek için kullandığı birer “paravan”dan ibarettir. Gerçekte ne yasalar parlamentoda yapılır, ne de hükümetler seçimlerle belirlenir. İktidarın gerçek sahipleri, ihtiyaç duydukları yasaları, kendi memurları aracılığıyla hazırlatıp hükümetlerin ve meclisin önüne dayarlar. Meclisteki vekillerin görevi de bunları oylamak, tasdik etmektir. Bir de kürsüye çıkıp bu yasalar lehine konuşmalar yapmak, kitlelerin itirazsız bir şekilde bunlara uymasını sağlamaktır.

diyerek eleştiriyor. Ve devam ediyor: “Biz-zat kendileri, genel oy hakkının ‘bugünkü devlette’ emekçilerin çoğunluğunun iradesini gerçekten ifade edecek ve hayata geçirilmesini garanti edecek durumda olduğu yanlış düşüncesini paylaşır ve halka telkin ederler.” (Devlet ve Devrim, İnter Yay, sf. 23)

Günümüz reformistleri de “Avrupa’nın tüm sosyal-şovenistleri” gibi seçimlerden ve parlamentodan hep “daha fazlası”nı bekleyip halka bunu telkin ediyorlar. Üstelik bugün seçimler ve parlamento daha göstermelik bir duruma geldiği halde...

Parlamento ve seçimlere ML bakış

Marksizm öncesi “ütopik sosyalist”ler, sosyalist dönüşümü, “azınlığın, görevlerinin bilincine varmış çoğunluğa barışçıl biçimde boyun eğmesi” olarak tasarlıyorlardı. Bunlar proletaryanın yeni geliştiği bir dönemde ortaya çıkan akımlardı. Sınıf ayrımı gözetmeksizin toplumun tamamının kurtuluşunu düşünüyor, bunun için de “burjuvazinin duygularına ve kesesine” sesleniyorlardı.

Bu düşler, yaşamın gerçekleri karşısında tuzla-buz olup gitti. Marksizm, bu akımları ideolojik olarak da mahkum etti. Fakat sosyalizme barışçıl geçiş hayalleri, her kaotik ortamda kendini yeniden üretti. Birinci emperyalist savaş döneminde bunun başını Kautsky çekti. Dünya ölçeğinde yaygınlık kazanan “genel oy” mücadelesi ile parlamentonun yapısında kimi değişiklikler, “barışçıl geçiş” hayallerini yeniden hortlattı. “İkinci enternasyonal oportünizmi” olarak damgalanan bu akıma karşı mücadelenin bayrağını da Lenin yükseltti. “Devlet ve Devrim” ile “Proletarya Diktatörlüğü ve Dönek Kautsky” eserleri, bu soruna açıklık getiren iki başyapıttır.

“Ütopacılar, toplumun sosyalist dönüşümünün gerçekleşeceği politik biçimleri ‘keşfetmek’le uğraştılar.... Bugünkü sosyal-demokrasinin oportünistleri, parlamentor-demokratik devletin burjuva politik biçimlerini aşılamayacak sınır olarak alıyor, bu ‘model’e tapınmaktan bir hal oluyorlar” diyordu Lenin, “Devlet ve Devrim” adlı yapıtında. Ve burjuva parlamentosuna dair gerçekleri şöyle ortaya koyuyordu:

“Birkaç yılda bir, egemen sınıfın hangi temsilcisinin halkı parlamentoda temsil edeceğine ve ezeceğine karar vermek- sadece parlamentor-meşruti monarşilerde değil, aksine en demokratik cumhuriyetlerde de burjuva parlamentarizminin gerçek özüdür... Amerika’dan İsviçre’ye, Fransa’dan İngiltere’ye, Norveç’e dek parlamentor olarak yönetilen herhangi bir ülkeye bakın: Asıl ‘devlet’ işleri, kulisle-rin ardında daireler, özel kalem odaları, genel kurmaylar tarafından yapılır. Parlamentolar-da sadece laklak edilir, hem de ‘sıradan halkı’ kafese koymak özel amacıyla...” (Devlet ve Devrim, İnter Y. sf. 60-61)

Revizyonist-reformist akımlarla ML

arasında parlamentoya bakışta görülen bu farklılık; devlet, demokrasi ve “demokrasi mücadelesi” konusundaki temel görüş ayrılığından kaynaklanmaktadır. **Bu akımlar, demokrasinin sınıfsal niteliğine hiç girmeksizin, genel olarak “demokrasi”yi överler. “Demokrasi mücadelesi” de, seçimlere katılım ve parlamentor mücadele şeklinde darlaştırılır.**

Demokrasi sorunu gündeme geldiğinde Marksist Leninistler “kimin için demokrasi?” sorusunu sorar. Çünkü bir sınıf için demokrasi, diğeri için diktatörlüktür. Elbette demokrasi de ilk çıktığı çağlardan bu yana çok büyük değişimler göstermiştir. Eski Yunan’dan Ortaçağ’a uzanan demokrasi biçimleriyle, kapitalist devletin demokrasisi tabi ki farklıdır. Fakat hepsinde mülk sahibi azınlığın, mülksüz çoğunluk üzerinde tahakkümü vardır. Yani biçimler değişse de öz aynı kalmaktadır. “Ortaçağ’a kıyasla muazzam bir tarihsel ilerleme anlamına gelen burjuva demokrasisi; her zaman dar, sınırlı, sahte, ikiyüzlü zenginler için bir cennet, sömürülenler, yoksullar için bir tuzak, bir aldatmacadır ve kapitalizm altında böyle olmak zorundadır” diyor Lenin. (Dönek Kautsky, İnter Y. sf. 27)

“Tüm yetişkinler için genel-eşit-gizli doğrudan seçme ve seçilme hakkı, burjuva demokrasisinin en son gelişme aşaması demektir. Bu da mülk sahipleri ve sömürücülerin sınıf egemenliğinin en tam politik biçiminin temeli ve örtüsüdür. Fakat aynı zamanda mülksüzler ve sömürülenlere karşı en muazzam, şiddetli sınıf diktatörlüğüne doğru keskinleşmesidir. Seçim hakkı, üretim araçları üzerindeki özel mülkiyeti ve böylece burjuvazi ile proletarya arasındaki sınıf karşıtlığını ortadan kaldırmaz... ‘Siyasi hak eşitliği’ örtüsüyle sahtekarca örtetek, sadece gözlerden saklamaya çalışır.” (Kadın Sorunu Üzerine, İnter Y. sf. 121)

ML’lerin burjuva demokrasisine ve onun uygulaması olan seçimlere bakışı, sınıfsaldır. Sınıflar üstü bir “demokrasi” anlayışı, burjuvazinin diktatörlüğünü gizlemeye yarar sadece. Lenin’in çok çarpıcı bir şekilde belirttiği gibi, en demokratik burjuva devletinde bile ezilen kitleler, “kapitalistlerin ‘demokrasi’si tarafından ilan edilen biçimsel eşitlik ile proleterleri ücretli köleler haline getiren binlerce gerçek sınırlama ve kısıtlama arasında” sıkışıp kalmıştır. Buna karşın burjuvazi, sadece kendi araçları ile değil, çeşitli biçimlerle satın aldığı “sol” görünüşlü kişi ve kurumlar aracılığıyla da bu durumu perdelemeye çalışır. Halkın seçimlerle kendi vekillerini meclise gönderdiği ve bu vekiller aracılığıyla ülkenin yönetimini değiştirebileceği yanılsaması yaratır. Bunun için de öne sürülen en önemli argüman; seçimlere katılmak, parlamentoya girmek, devrim olmaksızın düzeni adım adım değiştirmektir. Gerçekte burjuva parlamentosu,

önemli sorunlar üzerine hiçbir zaman karar veremez. Ayrıca “emekçi kitlelere binlerce engelle kapatılmıştır... onlara yabancı bir kurum”dur, “burjuvazinin proleterleri ezmesinin bir silahı”dır. (Lenin, Proleter Devrim ve Dönek Kautsky, sf. 32)

Marksizm, “ütopik sosyalistler”den bu yana, egemenlerle uzlaşma içinde, sosyalizme “barışçıl geçiş”i savunan görüşlerle mücadele etti. Devlet, demokrasi ve onun bir uzantısı olan parlamentoya bakış, bu mücadelenin en önemli parçaları oldu. Lenin, Marks ve Engels’ten devraldığı bu mücadeleyi geliştirdi ve somut olarak gösterdi. Demokrasi mücadelesinin devrim perspektifiyle nasıl yürütüleceğini, parlamentodan devrim lehine nasıl yararlanacağını bizzat uygulamalı bir şekilde ortaya koydu.

“Avrupa Komünizmi” ile yayılan parlamentarizm

“Burjuvazinin egemenlik araçları”ndan biri olan parlamentoda en iyi durumda bile devrimci-demokrat vekiller çok sınırlı sayıda yer alabildiler. Onların girmesini engellemek için her yöntem uygulandı çünkü. Seçim sisteminden ekonomik güçlülere, siyasi baskılardan tutuklamaya, hatta öldürmeye kadar her yöntem...

Bütün bunları aşarak meclise girmeyi başaran sınırlı sayıdaki vekil, orada dönen dolapları daha yakından görüp teşhir edebildi. Güç bela çıkabildiği kürsüde işçi ve emekçilerin sorunlarını dile getirebildi, onların aleyhine çıkartılmak istenen yasaları protesto etti. Elbette bunlar da önemlidir. Her şeyden önce, **o meclisin işçi ve emekçilerin değil, burjuvazinin meclisi olduğunu somut biçimde göstermiş olurlar.** Ama varolan sistemi değiştirme imkanı yoktur. Zaten milletvekili adayı olurken de bu gerçekleri bilerek ve seçmenlerine anlatarak oy isterler. Amaç, burjuvazinin diğer kurumları gibi parlamentoyu da devrimin çıkarları doğrultusunda kullanmaktır. Lenin bu amacı çok net biçimde ifade ediyor: “Parlamentodaki sandalye sayısı bizim için kesinlikle önemli değildir, biz bunun peşinde koşmuyoruz. ...Sınırsız ve yüksek sesle yürüteceğimiz komünist propagandamızı daha çabuk kavramaları için kitlelere yardım etmiş olacağız.” (abç, Sol radikalizm komünizmin bir çocukluk hastalığı, İnter Y. sf 87)

Rusya’da sınırlı da olsa parlamentoya girebilen işçi-emekçi temsilcilerinin sonu, ya hapishane ya sürgün olmuştur. Çarlık istibdadı altında bir dizi engeli aşarak Rus parlamentosu Duma’ya giren Bolşevikler, çok zor koşullar altında faaliyet yürütmüş ve karşılığında birçok bedeli de ödemişlerdir. Bununla birlikte başta Almanya olmak üzere pek çok Avrupa ülkesinde kendilerine Marksist diyen, dönemin sosyal-demokrat milletvekilleri ise, kendi burjuvalarıyla

uzlaşma yolunu seçmiştir. I. emperyalist savaş döneminde Bolşevik vekiller, meclise getirilen savaş bütçelerini reddeder ve “savaşa karşı savaş” ilan ederken; Avrupalı vekiller “vatan savunması” adı altında kendi burjuvalarının çıkarlarını savunmuşlar, sosyal-şoven bir çizgiye evrilmişlerdir. **Burjuvazinin kitle desteğine her zamankinden daha fazla ihtiyaç duyduğu savaş döneminde, onlara en büyük hizmeti sunmuşlar ve karşılığında Bakan koltukları almışlardır.** Lenin, “kimi milletvekilleri Bakan koltuğunda, kimileri ise hapiste, sürgünde” diyerek, parlamentoda yaşanan birbirine zıt bu iki çizgiyi resmetmiştir.

“Parlamentodan yararlanmak” ile “parlamentarizm” şeklinde ifadesini bulan bu iki çizgi, o günden bu yana derinleşerek sürdü. **1917 Ekim Devrimi’nden büyük bir korkuya kapılan burjuvazi, bir yandan faşizme başvurup kitleler üzerinde korkunç bir terör estirirken, bir yandan da her ülkede kendi solcularını yaratmaya veya varolanları düzen-içine çekmeye özel bir çaba sarfetti.**

Özellikle ikinci emperyalist savaş sonrasında birçok ülkede devrimlerin patlak vermesi ve dünyanın üçte birini kaplayan bir “sosyalist blok”un oluşması üzerine, bu çabalarını daha da arttırdı. Bunun da başını ABD ve Avrupa emperyalistleri çekiyordu. Aksi halde yükselen devrimci dalganın kendi iktidarlarını da yıkıp geçeceğini biliyorlardı. Bu doğrultuda kullandıkları en önemli araç, parlamento oldu. Kendi ülkelerindeki komünist partilerine parlamentonun yolunu açtılar. Parlamentoya girip düzen içinde değişiklikler yapabileceklerini söylediler. “İşçi ve emekçilerin çıkarlarını koruyabilir, onların lehine yasalar çıkartabilirsiniz” dediler. Hatta Fransa ve İtalya’da, hükümetin ortağı yapıp bakanlık koltuğu verdiler.

“Avrupa Komünizmi” denilen siyasi akım, bu şekilde doğdu. Burjuva hükümetlerinde yer alan bu partiler, emperyalizmin artık değiştiğini, özgürlüklerden yana olduğunu vaaz etmeye başladılar. Artık devrim yapmaya gerek kalmamıştı! Parlamentoda çoğunluğu ele geçirerek “halkın iktidarı”nı kurmak mümkündü. Bilimsel-teknolojik gelişmeyle kapitalizm kendiliğinden sosyalizme gidiyordu zaten. Bu yüzden “şiddet yoluyla devrim” gerekmiyordu! Şimdi parlamentoda daha fazla sayı elde edebilmek için mücadele edilmeli ve kapitalizmden sosyalizme “evrimci geçiş” hızlandırılmalydı.

“Barışçıl yoldan devrim” hayalleri bu şekilde pompalandı. Her ne kadar savaş sonrası hükümetlerde Bakan koltuklarına oturan bu partilerin liderleri, üzerlerine düşen görevleri yerine getirdikten sonra hükümetlerden kovulsalar da; keza Latin Amerika’da sosyalist Allende hükümeti, ordudaki faşist generallerin darbesi ile

1917 Ekim Devrimi’nden büyük bir korkuya kapılan burjuvazi, bir yandan faşizme başvurup kitleler üzerinde korkunç bir terör estirirken, bir yandan da her ülkede kendi solcularını yaratmaya veya varolanları düzen-içine çekmeye özel bir çaba sarfetti. Özellikle ikinci emperyalist savaş sonrasında birçok ülkede devrimlerin patlak vermesi ve dünyanın üçte birini kaplayan bir “sosyalist blok”un oluşması üzerine, bu çabalarını daha da arttırdı. Bunun da başını ABD ve Avrupa emperyalistleri çekiyordu. Bu doğrultuda kullandıkları en önemli araç, parlamento oldu. Kendi ülkelerindeki komünist partilerine parlamentonun yolunu açtılar. “İşçi ve emekçilerin çıkarlarını koruyabilir, onların lehine yasalar çıkartabilirsiniz” dediler. Hatta Fransa ve İtalya’da, hükümetin ortağı yapıp bakanlık koltuğu verdiler. “Avrupa Komünizmi” denilen siyasi akım, bu şekilde doğdu.

yıkılsa da; yani “barışçıl devrim” hayalleri, sınıf mücadelesinin gerçekleri karşısında tuzla buz olsa da, bu yalan ve demagojileri bitmedi. Burjuva ideologlar, “barışçıl devrim” hayallerini canlı tutacak tezleri sürekli ürettiler. Revizyonist-reformist partiler aracılığıyla da bunları kitlelerin bilincine zerkettiler.

Oysa Lenin, parlamentoya övgüler düzen Kautsky’i, daha yüzyılın başında şu sözlerle mahkum etmişti: “Burjuva parlamentosuna katılım (ki burjuva parlamentosu bir burjuva demokrasisinde önemli sorunlar üzerine hiçbir zaman karar vermez; bunlar borsa tarafından, bankalar tarafından karara bağlanır) emekçi kitlelere binlerce engelle kapatılmıştır ve işçiler, burjuva parlamentosunun onlara yabancı bir kurum, burjuvazinin proleterleri ezmesinin bir silahı; düşman sınıfın, sömürücü azınlığın bir kurumu olduğunu çok iyi biliyor, görüyor ve hissediyorlar.” (Proleter Devrim ve Dönek Kautsky, sf. 32-33)

Türkiye’de parlamentarizm

Kitleleri aldatmada büyük bir deneyim kazanmış olan emperyalist burjuvazi, kendisine bağımlı ülkelerin burjuvalarını da bu doğrultuda eğitti, yol gösterdi. Bunlardan biri de Türkiye’dir.

Türkiye’nin hemen yanıbaşında sosyalist Sovyetler Birliği’nin bulunması, emperyalistleri çok tedirgin etmiş ve Türkiye’yi kaybetmemek adına çeşitli tavizler vermişler, yakın bir ilişki içinde olmuşlardır. Türk egemen sınıflarının da “kendi solcularını” yaratmada son derece başarılı olduklarını söyleyebiliriz. **Bir yandan büyük bir saldırı ile komünistler başta olmak üzere muhalif olan her kesimi ezerken, diğer yandan “halkçı” görünmek için “sol”dan, o dönemin TKP’sinden de çok önemli kadrolar devşirmişlerdir.** Rejimin ideolojik zemini, bu kadrolar sayesinde güçlendirilmiş ve kitlelerden artan oranda destek bulması sağlanmıştı.

İkinci emperyalist savaş sonrasında ise “çok partili sistem”le bir yandan farklı kliklerin yönetimde temsil hakkı yaratılmış, bir yandan da dünyada esen “demokrasi” rüzgarına uygun bir rotaya girilmiştir. Demokrat Parti (DP), bunun bir ürünüdür. O dönem gerek dünyada gerekse de ülke içindeki dengeler, DP’nin siyasi hayatını bir askeri darbe ile sonlandırmışsa da, hükümet olduğu 10 yıl içinde ABD emperyalizmine ve işbirlikçilerine çok önemli hizmetler sunmuştur. **Türkiye, o yıllarda ABD’nin SSCB’ye karşı yönelttiği saldırıların “merkez üssü” haline gelmiştir. İşte ise “Komünizme Karşı Mücadele Dernekleri”nin kurulup palazlandığı dönem, yine DP dönemidir.** “Çok partili sistem”, “demokrasi” denilerek, işçi ve emekçiler üzerinde yoğun bir sömürü ile devrimci-demokrat kesimler üzerinde terör estirilmiştir.

Emperyalist burjuvazinin “Avrupa Komünizmi” ile ML’ye karşı ideolojik saldırıyı yoğunlaştırdığı dönemlerde de “barışçıl yoldan devrim”e, Türkiye İşçi Partisi’nin (TİP) ‘60’lı yıllarda meclise girmesiyle ayak uyduruldu. Sovyetler Birliği’nde sosyalizmden kapitalizme geriye dönüşle dünya ölçeğinde güç kazanan revizyonist görüşler, Türkiye’de de yankısını bulmakta gecikmedi. TİP aracılığıyla parlamenter yoldan rejimi değiştirme hayalleri, “güleryüzlü sosyalizm” teorisiyle taçlandırıldı ve “parlamentarizm” dünyada olduğu gibi Türkiye’de de kendini hissettirmeye başladı.

Bu yılların, sömürge, yarı-sömürge ülkelerde bağımsızlık savaşlarının yükseldiği, birçoğunda zaferler kazandığı, emperyalist-kapitalist ülkelerde ise, özellikle gençlik hareketinin büyüdüğü yıllar olması tesadüfi değildir. Ülkemizde de gençlik hareketi ‘60’lı yıllardan itibaren yükselmeye başlamıştır. Sosyalizm fikri, aydınlardan üniversite gençliğine, oradan işçi ve emekçilere doğru yayılmaktadır. ‘60’ların sonu ve ‘70’lerin başında Türkiye, sadece gençlik hareketi ile değil, tarihinin en büyük işçi eylemleriyle ve köylülerin toprak işgalleriyle sarsılacaktır.

Bir gençlik hareketi olarak doğan Türkiye Devrimci Hareketi, ülke içinde baskın olan “barışçıl yoldan devrim” hayallerine, parlamentarizme kapaklanan revizyonist-reformist akımlara karşı mücadele içinde gelişti, büyüdü. Sadece emperyalizme ve faşizme karşı değil, Kruşçevci revizyonizmin ülke içindeki temsilcisi TKP’ye, “Avrupa Komünizmi”nin izinden yürüyen TİP’e karşı da devrimci bir başkaldırı olarak şekillendi ve bunlara karşı yürüttüğü ideolojik mücadele ile kendi yolunu buldu. O açıdan ‘71 devrimciliği, TC’nin kuruluşundan bu yana baskın olan 50 yıllık revizyonist ihanete indirilen çok ciddi bir darbe olmuştur.

Karşı-devrimin ‘71 devrimcilerine saldırısının bu kadar şiddetli olmasının nedeni de budur. Örgütsel varlık olarak bir “tehdit oluşturacak” güçte olmamalarına karşın, ideolojik olarak yarattıkları büyük etkiden dolayı, liderlerini asarak, katlederek, işkenceden geçirerek tam bir imha saldırısına girişmişlerdir. Egemenler, boyun-eğdirmeyi başaramadıkları devrimcileri kırarak, yükselen devrimci dalgayı boğmaya çalışırlar. Ama direnerek alınan her yenilgide olduğu gibi, ‘71 yenilgisi de daha büyük bir devrimci kabarışın mayası olur. Hem de bu sefer geniş kitleleri içine alan bir halk hareketine dönüşecektir.

Rejimin buna bulduğu çare, “devlet partisi” durumundaki CHP’yi “ortanın solu” olarak kitlelere “umut” diye sunmaktır. Düzendan, onun kurumlarından kopmaya başlayan kesimleri, yenden düzen-içine çekebilmenin en etkili

2002 seçimleri önemli bir dönemeçtir, devrimci hareketin parlamentarizme doğru uzanan mecrasının başlangıcıdır. O günden bu yana Kürt hareketiyle ittifak halinde tüm seçimlerde adaylar gösterildi. 2015’te HDP’nin parti olarak seçimlere girmesi ise, bir süredir reformizmin etkisi altında olan devrimci örgütleri, parlamentarizme doğru sürükledi. ‘71 devrimciliği ile yerle bir olan parlamentarizm, 40 yıl kadar sonra Kürt ulusal hareketi aracılığıyla Türkiye devrimci hareketini yeniden teslim aldı. 2002’den sonra 2015 seçimlerinin ayrı bir “kırılma noktası” olduğunu söyleyebiliriz. Gezi Direnişi’nden sonraki bu ilk genel seçimlerde HDP’nin oy rekoru kırmasını ve Türkiye’nin 3. partisi haline gelmesini “devrim” olarak nitelediler.

yolu olarak parlamento, yine öne çıkar.

Ecevit’in başını çektiği o günlerin CHP’si, kitlelerin “bu düzen değişmeli” talebine sahip çıkar görünür; “toprak işleyenin, su kullananın”, “halkça-hakça bir düzen” sloganlarıyla tarihindeki en yüksek oy oranına (yüzde 40’lara) ulaşır ve yıllar sonra yeniden hükümet kurar. Kitlelerde artan devrim isteği, CHP eliyle düzen-içine çekilmiş, bir kez daha parlamento aracılığıyla düzenin değiştirilebileceği yanılgısı yaratılmıştır. Ancak egemen sınıfların açmazları, kitlelerin artan beklentilerini karşılamayacak, “pansuman tedbirler” de kar etmeyecektir. İşçi-emekçi hareketi yükselerek devam edince, baskı ve zor aygıtı olarak devlet, gerçek yüzünü gösterir. Arka arkaya kurulan “Milliyetçi Cephe” hükümetleri de halk hareketini durduramayınca, 1978’de sıkıyönetime, ‘80’de cuntaya uzanan döneme adım adım gelinir.

‘80’li yıllar, dünyada ve ülkemizde “beyaz terör yılları” olarak geçti. Emperyalist burjuvazi, yükselen devrimci hareketi bastırmak için yüzüne taktığı “demokrasi” maskesini atarak, birçok ülkede askeri faşist darbeler yaptı. Bir kez daha görüldü ki, parlamento, rejimin “incir yapırağı”ndan başka bir şey değildi. Ayıplarını onunla örtmeyi başaramadığı durumlarda, hiç tereddüt etmeden kaldırıp atmaktaydı.

Ülkemizde ‘80 yenilgisinin ‘71’den farklı olarak “dövüşerek alınan bir yenilgi” olmamasından dolayı teslimiyet ve tasfiye süreci başladı; yenilgi dönemi hem çok uzun sürdü, hem de sonuçları bugünlere dek uzanan bir ağırlıkta oldu. ‘90’larda başta işçi sınıfı olmak üzere gençliğin ve emekçi memurların mücadelesinin yükselmesiyle birlikte devrimci hareket de bir toparlanma yaşadı. Fakat 12 Eylül yenilgisiyle hesaplaşmadan gerçekleşen bu toparlanma, bünyesini saran tasfiyeciliği aşmasına yetmedi. ‘90’ların ortalarından itibaren geçmişin en kitlesel örgütlerinde (Dev-Yol, Halkın Kurtuluşu) “yasal parti” furyası başladı. Radikal devrimci çizgiye sahip birçok hareket ise sonraki yıllarda reformizmin etkisi altına girdi. Elbette bunda dünya ölçeğinde sosyalizmin prestijinin sarsılması, başını ABD’nin çektiği emperyalist sistemin zafer çılgınlıkları, burjuva ideologların “yeni” teorilerle ideolojik üstünlüğü ele geçirmesi, büyük bir rol oynadı.

Dünyadaki bu gelişmelerden de etkilenen Türkiye devrimci hareketi, kendini toparlamakta zorlanırken; ‘80’lerin ortalarından itibaren çıkış yapan Kürt ulusal hareketi, en güçlü dönemini yaşıyordu. Gerilla hareketinin serhildanlara dönüştüğü ‘90’ların başında devrimci bir hava estirdiler. Ne var ki, bu durum uzun sürmedi.

Hareketin ulusal niteliği ve önderliğinin küçük-burjuva yapısı, onu uzlaşmalara açık hale getirdi. Hiç kuşkusuz Türkiye devrimci hareketinin güçlü bir çıkış yapamamasının da bunda rolü oldu.

‘90’ların ikinci yarısından itibaren “diyalog”, “siyasal çözüm” adı altında emperyalistlerle ve bölgedeki işbirlikçilerle görüşmeler başladı. Kuruluş döneminde sosyalizmden etkilenerek oluşturduğu programını değiştirdi, bayrağındaki orak-çekiç’i kaldırdı; düzenin kabul edebileceği sınırlara doğru evrime yöneldi.

Emperyalistler ve işbirlikçileri de onu bu yola sokmak için yoğun çaba harcadılar. Bir kez daha parlamentoyu devreye soktular. Dönemin sosyal-demokrat partisi SHP eliyle Kürt vekiller parlamento’ya taşındı. Ancak Leyla Zana’nın meclis kürsüsünden bir cümle Kürtçe söylemesi, kıyameti kopardı. Zana ile birlikte dört Kürt milletvekili yıllarca hapis yattı, bir kısmı yurtdışına çıktı.

Türk egemenlerinin buna henüz hazır olmadığı anlaşılmıştı. Fakat yol açılmıştı bir kez. ABD ve AB emperyalistlerinin de baskısıyla Özal, “federasyon dahil herşeyi konuşmaya hazırız” diyecek ve Kürt milletvekilleri sonraki seçimlerde “bağımsız aday” olarak seçilerek meclise gireceklerdi.

1999’da Öcalan’ın tutsak düşmesi, Kürt hareketinin düzen sınırlarına çekilmesi bakımından bir dönüm noktasıdır. Aynı dönem cezaevi katliamları ile F Tipleri’nin açıldığı, Türkiye devrimci hareketinin önder ve kadrolarına yönelik fiziki ve psikolojik saldırıların alabildiğine arttığı bir dönemdir. ‘90’larda toparlanmaya başlayan hareket, bir kez daha kırıldı ve yeni bir tasfiyeci dalga ile yüz yüze kaldı. Başlangıçta Öcalan’ın yakalandıktan sonra ortaya attığı görüşleri “teslimiyetçi ve tasfiyeci” bulan örgütler, yenilgi ruh hali ve Kürt hareketinin gücü karşısında yalpalamaya başladılar. Türkiye’deki reformist partiler zaten legal Kürt partilerinin kuyruğuna takılmıştı. Kimi devrimci örgütler de adım adım o yola girdi.

2002 seçimleri, bu yönüyle önemli bir dönemeçtir. Çeşitli isimler altında oluşturulan “blok”larla devrimci hareketin parlamentarizme doğru uzanan mecrasının başlangıcıdır. O günden bu yana Kürt hareketiyle ittifak halinde tüm seçimlerde adaylar gösterildi. Türkiye solu içinde tanınmış isimlerin adaylığı ve parlamento’ya taşınması böyle başladı.

2015’te HDP’nin parti olarak seçimlere girmesi ise, bir süredir reformizmin etkisi altında olan devrimci örgütleri, parlamentarizme doğru sürükledi. ‘71 devrimciliği ile yerle bir olan parlamentarizm, 40 yıl kadar sonra Kürt

ulusal hareketi aracılığıyla Türkiye devrimci hareketini yeniden teslim aldı. 2002'den sonra 2015 seçimlerinin ayrı bir "kırılma noktası" olduğunu söyleyebiliriz. Gezi Direnişi'nden sonraki bu ilk genel seçimlerde HDP'nin oy rekoru kırmaması ve Türkiye'nin 3. partisi haline gelmesini "devrim" olarak nitelidiler. Patronlar kulübü TUSİAD'ın HDP'yi ziyaret etmesinden övünç duyular. Davutoğlu'nun başbakan olduğu "seçim hükümeti"ne iki bakan bile verdiler.

Seçim zaferi başlarını o kadar döndürmüştü ki, Erdoğan'ın 2015 Haziran seçimlerini tanınamasını, 1 Kasım'da "tekrar seçim" dayatmasını hiç sorun etmediler. Aksine daha yüksek oyla seçileceklerini propaganda ederek kitleleri 1 Kasım'da daha güçlü bir şekilde sandığa gitmeye çağurdular. 7 Haziran-1 Kasım arası başta Kürt illeri olmak üzere Türkiye'nin dört bir yanında bombalar patlar ve büyük katliamlar gerçekleşirken HDP seçim çalışmasına kilitlenmişti. Kürt halkı aylar süren faşist abluka altında tarihinin belki de en büyük yıkımlarından birini yaşadı. "Biz can derdindeyiz onlar oy derdinde" diyerek HDP'ye tepki gösterdi.

2019 yerel seçimlerinde HDP, birçok büyükşehirde CHP'nin adaylarını destekledi. Diyarbakır başta olmak üzere Kürt illerinde seçilen HDP'li belediye başkanlarının yerine kayyum atanmasına karşı yeterli bir mücadele yürütmedi. Seçim sonuçlarının tanınmadığı veya kayyumlarla gaspedildiği dönemlerde bile seçimlere katılmaktan vazgeçmedi.

Parlamentarizmin yaygınlaşması

Görüldüğü üzere, parlamento ve seçimler, egemenlerin sadece kitleleri aldatma yöntemi değil, komünist ve devrimcileri düzene entegre etmede kullandığı en önemli araçtır.

Elbette seçimlerde aday çıkarmak ya da parlamentoya girmek, tek başına "parlamentarizm" olarak adlandırılmaz. Bugüne dek çeşitli ülkelerde komünistler seçimlere de katılmışlar, parlamento da girmişlerdir. **Parlamentarizm, düzenin parlamento ile değişebileceğini savunmak ve kitlelere bunu empoze etmektir. Yani "barışçıl yoldan devrim" fikrinin en kaba haliyle sunulmasıdır.**

Geçmişten bugüne parlamentonun özüne ilişkin bir değişiklik olmamıştır; hatta daha geriye gittiğini söylemek mümkündür. Hal böyleyken parlamentarizm gerek dünyada gerekse ülkemizde en yaygın dönemini yaşamaktadır. Yunanistan'da Syriza, İspanya'da Podemos ile emperyalist burjuvazi, "sol"da parlamentarizmi körüklemiştir. Keza Latin Amerika ülkelerinde geçmişin gerilla liderleri seçimle işbaşına gelmiş, fakat kitlelerin beklentilerini

karşılayamamışlardır.

Emperyalist burjuvazi, bir yandan ekonomik kriz, diğer yandan emperyalist savaş altında bunalan ve sistemden umudunu yitiren işçi ve emekçileri, düzenin kurumlarına bağlamanın en bildik yoluna başvur-maktadırlar. Solcu hükümetler üzerinden krizin yükünü halkın sırtına bindirmişler, sonrasında bunun sorumluluğunu da bu "solcu" hükümetlere keserek, göndermişlerdir. Oysa emperyalistlerin krizini çözmek, kendine "devrimci" diyenlerin işi olamaz. Gerçek devrimciler, krizin derinleşmesinden devrim için yararlanırlar; kendi burjuvalarını kurtarmak için değil!..

Düzen solcuları, her zaman burjuvazinin koltuk değneği, can simidi olmuştur. **Burjuvazi de en pis işlerini bu "sol"cu hükümetlere yaptırmıştır.** Örneğin Alman burjuvazisi, I. emperyalist savaşta kendilerine Marksist diyen sosyal-demokrat milletvekillerini hükümete ortak ettiler. O dönem işçi sınıfı içinde oldukça güçlü olan sosyal-demokratları yedeklerine takarak, Alman devrimini bastırdılar, Roza ve Liebnicht gibi komünist önderleri katlettiler. Savaştan yenik çıkınca da, Almanya için bir hezimet olan ünlü Versay Anlaşması'nın altına kendileri değil, bu sosyal-demokrat vekillere imza attırdılar. Almanya'da Hitler faşizmi, Versay Anlaşması'na imza atan komünistler aleyhine yürüttüğü kampanya ile iktidara geldi.

Benzer bir durumu biz de az yaşamadık. İşçi ve emekçilere en büyük saldırıların her zaman sosyal-demokrat hükümetler döneminde olduğu sır değil. '79'da Ecevit Hükümeti varken, Maraş katliamı yaşandı ve "sıkıyönetim" ilan edildi mesela. Bu, faşist cuntaya giden yolun ilk adımıydı. Keza '93'te Sivas katliamı sırasında SHP-DYP koalisyonu vardı. Cezaevlerine yapılan en büyük saldırı olan 19 Aralık katliamı, yine Ecevit'in başbakan olduğu bir dönemde gerçekleşti. Mehmet Ağar gibi kontrgerillanın bilinen bir ismi, "Ecevit hükümeti olmasaydı, böyle bir operasyonun yapılamayacağını" söyleyebildi. Keza Öcalan, yine Ecevit döneminde tutsak alınıp yargılandı vb...

Ama hem Türkiye'de hem de dünyada CHP gibi düzenin sosyal-demokrat partileri, kitlelerin gözünde iyice yıpranınca, egemen sınıflar, onların boşluğunu daha "sol"da olanlarla, kendilerine komünist, Marksist-Leninist diyenlerle doldurmaya girişti. '70'li yıllardaki "Avrupa Komünizmi" 2000'li yıllarda "genç" ve "yeni" solcu ittifaklarla doldurulmak istendi.

Türkiye'de reformist partiler, henüz hükümet kuracak bir güç olmasa da, kitlelerin artan hoşnutsuzluğunu düzene bağlama ve devrimci örgütleri yeniden parlamentarizm batağına çekme misyonunu

Kürt hareketinin parlamentarizmi, ideolojik-siyasi çizgilerine uyumlu, anlaşılır bir durumdur. Elbette kitlelerin umutlarını parlamento ya bağlamak, burjuva sisteme bağlamaktır. Kürt ulusal hareketine önderlik eden Kürt burjuvazisinin sınıfsal karakteri düşünüldüğünde, buna da şaşmamak gerekir. Asıl sorun, halen devrim ve sosyalizmi savunduğunu iddia eden, ama HDP içinde yeralan, Kürt hareketinin etkisi altına giren kurumların durumudur. Onlar, parlamentarizm ile Leninist "parlamentodan yararlanma" ilkesi arasındaki farkı gayet iyi bildikleri halde, bu batağa saplanmakta beis görmediler. Örneğin seçim kampanyalarında veya parlamento kürsüsünden devrim ve sosyalizmi propaganda ettikleri, en hafifinden devrimin asgari programını-taleplerini savundukları görülmedi.

yerine getiriyorlar. Kürt ulusal hareketi, Öcalan'ın tutsak düşmesinden bu yana "demokratik özerklik" olarak ifade ettikleri AB'nin "yerel yönetimler yasası"na uygun, ulusal kültürel hakların tanındığı bir yönetim şeklini istediklerini duyurmuştu. Bu talepleri "devrim" olmaksızın parlamenter yoldan elde etmeleri mümkündü. Dolayısıyla Kürt hareketinin parlamentarizmi, ideolojik-siyasi çizgilerine uyumlu, anlaşılır bir durumdu. Elbette kitlelerin umutlarını parlamento ya bağlamak, burjuva sisteme bağlamaktır. Kürt ulusal hareketine önderlik eden Kürt burjuvazisinin sınıfsal karakteri düşünüldüğünde, buna da şaşmamak gerekir.

Asıl sorun, halen devrim ve sosyalizmi savunduğunu iddia eden, ama HDP içinde yeralan, Kürt hareketinin etkisi altına giren kurumların durumudur. Onlar, parlamentarizm ile Leninist "parlamentodan yararlanma" ilkesi arasındaki farkı gayet iyi bildikleri halde, bu batağa saplanmakta beis görmediler. Örneğin seçim kampanyalarında veya parlamento kürsüsünden devrim ve sosyalizmi propaganda ettikleri, en hafifinden devrimin asgari programını-taleplerini savundukları görülmedi. Kitlelere, devletin meclisten değil, farklı yerlerden yönetildiğini; parlamenter yoldan köklü bir değişikliğin mümkün olmadığını söylemediler.

HDP'nin seçim programında devrim ve sosyalizmin lafı bile geçmez. Aksine bu düzen içinde elde edilebilecek "özerklik" "yerel yönetimler yasası" gibi şeyler savunulur. Kendilerini HDP'ye bağlayan diğer "sol", "sosyalist" partilerin de farklı bir seçim programı ve kampanyası olmamıştır bugüne dek. Ve bu partiler, -bırakalım parlamento-yu- cumhurbaşkanlığı gibi devletin en üst makamını belirleyen seçimlerde bile aday çıkarmışlar veya çıkan adayı desteklemişlerdir. (Devletin en üst makamından devleti teşhir etmek mümkünmüş gibi!?) Cumhurbaşkanı seçimlerine katılarak Erdoğan'a meşruiyet sağlamak gibi bir suça ortak olmaları da cabası...

Şimdi de açıktan Kılıçdaroğlu'na destek veriyorlar. Geçmişte dolaylı destekledikleri Erdoğan'ı, bugün devirmek için onun en güçlü rakibiyle birlikte hareket ediyorlar. Ve geçmişte "faşist"likle suçladıkları CHP'ye (İYİP'ten Saadet'e, AKP'den ayrılan Gelecek ve Deva'ya kadar bir bütün olarak 'millet ittifakı'na) "tek adam rejimi"ni yıkıp "demokrasi"yi getirecek bir odak gibi bakıyorlar.

Bugüne kadar yaptıkları siyasi hatalardan dolayı herhangi bir özeleştirileri de sözkonusu değildir. Onlara göre "dün dündür, bugün de bugün!" "Reel politika" adına pragmatizm ve burjuva politikalarının arkasından sürüklenme, temel yaklaşımları haline gelmiştir. Hemen her seçime "kader seçimi", "tarihi seçim",

“en kritik seçim” diyerek en pespaye görüşleri savunmayı, gerici ve faşist partileri desteklemeyi meşrulaştırmışlar, kitleleri de bu politikalara alet etmişlerdir.

Komünistlerin ayırt edici özelliği, görüşlerini bütün berraklığı ile, eğmeden-bükmeden her yerde dosdoğru ifade etmeleridir. İttifak kurdukları durumlarda bile, ilkelerinden asla taviz vermezler, herkesin görüşlerini serbestçe ifade etmesinden yana olurlar.

Uzun yıllardır HDP çatısı altında politika yapan (ve hala kendilerine sosyalist, devrimci, hatta ML komünist diyen) siyasetler, bağımsız duruşlarını çoktan kaybettiler. Kürt hareketinin çıkarlarını her şeyin üzerinde tutarak onların politikalarının bir parçası oldular. Oysa komünistler işçi sınıfının çıkarlarını esas alırlar ve her şeyi sınıfın çıkarlarına uygunluğu ölçüsünde desteklerler.

Genel olarak devrimci hareketin bağımsız duruşunu kaybetmesinde en önemli faktör, Kürt hareketinin gücüne dayanmış olmalarıdır. Seçim kampanyaları ve parlamentoya giriş, Kürt hareketinin yarattığı olanaklar ve kitle gücü üzerinden sağlanmıştı. Tabi ki, aslolarak ideolojik-siyasi bakımdan reformizmden etkilenmeleri ve o yöne kaymalarıdır. Oysa tarihte sözü edilen komünist partiler, bağımsız bir çizgiye sahiptiler ve kendi güçleriyle parlamentoya girdiler. **Daha önemlisi, çok güçlü bir yeraltı örgütleri vardı. Doğrudan işçi sınıfının onayı ve desteğiyle milletvekili oldular.**

Genel olarak devrimci hareketin bağımsız duruşunu kaybetmesinde en önemli faktör, Kürt hareketinin gücüne dayanmış olmalarıdır. Seçim kampanyaları ve parlamentoya giriş, Kürt hareketinin yarattığı olanaklar ve kitle gücü üzerinden sağlanmıştı. Oysa tarihte sözü edilen komünist partiler, bağımsız bir çizgiye sahiptiler ve kendi güçleriyle parlamentoya girdiler. Daha önemlisi, çok güçlü bir yeraltı örgütleri vardı. Doğrudan işçi sınıfının onayı ve desteğiyle milletvekili oldular.

ve desteğiyle milletvekili oldular. Parlamento kürsüsünü “devrimin kürsüsü” haline çevirmeleri, bu şekilde mümkün oldu. Güçlü bir yeraltı örgütü olmayanların, kendi güçleriyle ve doğrudan işçilere dayanarak milletvekili seçilmeyenlerin “parlamentodan yararlanma” ilkesini yaşama geçirmeleri, yani parlamento dahil devletin kurumlarını teşhir etmeleri, işçi ve emekçinin haklarını savunmaları, devrimin ve sosyalizmin sözcülüğünü üstlenmeleri mümkün değildi, olmadı da.

Hepsi parlamentarizmin batağına batmış durumdadır. Seçildiklerinde “halkın iktidarı”nın kurulacağını söyleyenler ya da “oylar sosyalizme” diyerek, verilen oylarla sosyalizmin geleceğini vaaz edenler, halkı kandırmışlardır. Öncesi bir yana son 20 yıllık parlamento deneyimleri, bunun açık, somut kanıtıdır.

Parlamentoya bakış, “taktiksel” değil, ilkeseldir

Parlamentoya olduğundan fazla önem atfedenler, hatta parlamentarizm batağına boylu boyunca uzanmış olanlar bile, bunu basit bir “taktik”miş gibi sunuyor. Böylece içine düştüğü durumu gizlemeye, kitlesini de bir süre daha kandırmaya çalışıyor. Hem komünist görünüp, hem de ML’ye taban tabana zıt görüşleri savunabilmek, başka türlü mümkün olmuyor çünkü.

Oysa parlamentoya bakış, asla “taktiksel” bir durum değildir. Aksine Marks’tan Lenin’e tüm ML usta ve önderler, (bir

kısmını bu yazıda da alıntıladığımız gibi) parlamento üzerine sayfalarca yazmışlar ve ona yaklaşımın son derece temel, ilkesel bir mesele olduğunu net biçimde ortaya koymuşlardır.

Parlamento, burjuva devletin görünürde de olsa “yasama organı”dır. Yani devletin önemli kurumlarından biridir. Hemen her ülkede milletvekillerine verilen yüksek maaşlar, ömür boyu sağlanan imtiyazlar, boş yere değildir. Milletvekillerinin verdikleri hizmetlerinin bir karşılığı, ödülüdür. Kitleleri düzene bağlamalarının, devletin halkın seçtiği ve-killeriyle parlamentodan yönetildiği yanılsamasını yaratmalarının ödülü!...

Parlamentoya bakış, burjuva devlete bakıştan koparılamaz. **Marks’tan bu yana komünistler için “devlet” temel bir konu ve bir ayrıttır. Her tür oportünist, revizyonist-reformist akımla ML’yi ayıran bir turnusol. Çünkü devleti ele alış biçimi, doğrudan devrimi ilgilendirmektedir.** “Nasıl bir devrim” sorusunun yanıtı, devleti çözümlemeye yatar. “Devlet ve devrim” birbirinden koparılamaz iki temel kavramdır. “Şiddete dayanan devrim” fikri, devlet hakkında bilimsel araştırmalar ve pratik deneyimler üzerinden şekillenmiştir. Aynı şekilde “barışçıl devrim” teorileri de, devleti ve onun organlarını, burjuva bakış açısıyla ele alanların vardıkları doğal bir sonuçtur. Bunlar böylesine içiçe, “neden-sonuç” ilişkisiyle birbirine bağlı ve otomatikman birbirini

Değişmeyen “eski yanlışlar”

3 Kasım 2002 tarihinde yapılan genel seçimler, AKP’nin işbaşına geldiği ilk seçimlerdir. ABD’nin “ılımlı İslam” projesinin bir ürünü olarak kurulan AKP’nin, “tek başına hükümet” yapılmasıdır. Yeni emperyalist savaşın bölgemize-ülkemize dönük planlarının önemli bir parçasıdır. Aradan geçen yıllar, bunu çok somut olarak göstermiştir. Fakat o dönem bu gerçeği görebilmek ve seçim taktiği dahil tüm politikaları buna göre belirlemek, herkesin yapabildiği bir şey değildi, olmadı da.

Kimileri AKP’yi, “statükocu güçler”e karşı “değişim”in simgesi gördü, açık ya da gizli destekledi. Sadece burjuva liberaller değil, reformistler ve onların etkisi altında olan devrimci yapılar da bu kervanın içindeydiler. Seçimlerde AKP kazanınca, “statükocular” (ordu) yenildi, “değişimciler”(AKP) kazandı” dediler ve bunu “ileri” bir adım görerek sevindiler. AKP ile birlikte AB’ye girileceği ve AB’nin demokrasi getireceği üzerine umut ve beklenti yaydılar.

AKP’nin işbaşına getirildiği 3 Kasım seçimleri, parlamentarizme giden yolun taşlarının döşendiği önemli bir tarihsel kesittir. **Devrim, devlet, demokrasi, taktik vb. kavramların alt-üst edildiği, emperyalizme ve emperyalist savaşa karşı mücadelenin muğlaklaştırıldığı bir dönemdir.** Bütün bu yönleriyle son derece kritiktir, “dönüm noktası”dır.

Yayınevimiz bu özelliklerinden dolayı 3 Kasım seçimlerini, öncesi ve sonrasıyla değerlendiren yazıları kitaplaştırmıştı. Bugünü anlamak ve geleceği görebilmek açısından son derece değerli bilgileri-belgeleri içeren bu kitaptan kimi bölümleri yayınlıyoruz. Argümanları değişmekle birlikte özsel bakışları değişmeyen reformist partilerin bugünkü yaklaşımları, 20 yıl öncesinden pek farklı değildir ne yazık ki. AKP’nin yerini CHP (ya da millet ittifakı), Erdoğan’ın yerini Kılıçdaroğlu almıştır sadece.

“Her yeni tarihsel aşamada eski yanlışlar bir an için yeniden ortaya çıkar” diyor Marks. Bugün küçük-burjuva devrimci hareketin seçimlerde bir kere daha açığa çıkan zayıflıkları, bu sözü yeniden doğruluyor.(...)

Parlamentoya ve seçimlere yaklaşım, devlet olgusuyla doğrudan bağlantılıdır. Ve devlet, her tür anti-ML akımla komünistleri ayıran en temel konudur... 3 Kasım seçimlerinde ‘taktik farklılık’ olarak ortaya çıkan sorunun özünde de bu vardır...

DEHAP çatısı altında birleşen reformist partiler olsun, ona yedeklenen irili-ufaklı çevreler olsun, her ne kadar halen ‘devrimci’ sıfatını taşıyorlarsa da, esasında devrimden umudunu kesmiş ve yüzlerini parlamentoya dönmüş kesimlerdir. Seçimlerde parlamentoya girerek hatta hükümette yer alarak bir takım düzeltmelerle bir şeyleri değiştirebileceğini sanmanın ve kitleleri de bu yöne kanalize etmenin başka bir açıklaması ve anlamı olamaz. Seçimler ve parlamento, devrimcilikten reformizme kayışın kendini en açık ve en somut şekilde gösterdiği alanlarıdır...

Taktiksel belirlemeler, her ülkenin ve dönemin kendine özgü yönlerine göre saptanır. Taktik, adı üzerinde somut durumun somut tahlili üzerinden belirlenir. Onun da arka planında, devlet, devrim, iktidar gibi önemli teorik ve stratejik bakış açıları vardır. **Taktiksel başarı, bu arka plana hizmet ettiği oranda ‘başarı’ olarak görülmelidir. Aksi halde ‘taktik’ başarılı da olsa, stratejiye hizmet etmiyorsa, orta ve uzun vadede bedelini ödecektir...**

Bütün düzen partileri, burjuvazinin hizmetindedir ve onun talimatlarını yerine getirmek zorundadır. Ancak bu genel doğrudan yola çıkarak tüm partileri, bir ve aynı görmek, hepsini aynı kefeye koymak, aralarındaki farkları silikleştirmek doğru olmaz elbette... **Kapitalist sistemin özü gereği burjuvazinin ‘blok’ bir yapısı yoktur ve kendi içindeki çelişkiler derindir. Çünkü sistemin işleyişi rekabet üzerine kuruludur;** bu nedenle, tekellerin her biri yönetime kendi ağırlığını koymak, kendi çıkarlarına uygun kararlar almak ister. Kimi zaman bir yöntemde, bir politikada uzlaşır ve hemfikir olarak birlikte hareket edebilirler; kimi zaman da biri yönetime ağırlığını koyar ve kendi politikalarını diğerlerine dayatır, kabullendirir...

doğuran konulardır. Dolayısıyla sorun basit bir “taktik” sorunu olarak ele alınamaz.

Elbette seçimlere dönük politikalar, içinde bulunulan koşullara göre değişebilir. Bolşevikler de, devrimin yükseldiği yıllarda seçimleri boykot ederken, gerilediği dönemde aday çıkarmışlar, parlamentoda da çalışmışlardır. Ancak döne döne parlamentoya nasıl baktıklarını anlatmışlar ve ona uygun bir pratik izlemişlerdir.

Lenin, “sol komünist”lerle yaptığı ünlü polemiklerinde, “sekte” yaklaşımlarını eleştirip parlamentodan yararlanılması gerektiğini anlatırken, Hollanda “sol”undan şu alıntıyı yapıyor: “*Kapitalist üretim sistemi çöküp, toplum devrim halinde bulunduğunda, bizzat kitlelerin eylemlerine kıyasla parlamentoter faaliyet giderek önemini yitirmiştir.*” İlk bakışta doğru gibi görülen bu cümleye, bakan nasıl itiraz ediyor: “*Bu cümle apaçık yanlıştır. Çünkü kitlelerin eylemi -örneğin büyük bir grev- asla sadece bir devrim sırasında ya da devrimci bir durumda değil, daima parlamentoter faaliyetten daha önemlidir.*” (Sol radikalizm komünizmin bir çocukluk hastalığı, İnter Y. sf. 57, abç)

Lenin “büyük bir grev”i bile parlamentoter faaliyetten daha önemli bulurken, bizim sözde sosyalistlerimiz parlamentoyu neredeyse her şeyin üzerinde görmeye başlamışlar, kitleye de bunu empoze etmişlerdir. Gerici-faşist partilerden bile parlamentoya daha fazla önem atfettiklerini ve kitleler üzerinde etkili olduklarını söyleyebiliriz. Oysa Rusya başta olmak üzere komünistlerin parlamentoya bakışı ve parlamentoda çalışma

ilkeleri bizimkilerden çok farklıdır. Örneğin Rusya’da Bolşevikler’in 1912 Prag Konferansı’nda aldıkları karar şöyledir: “*Seçim anlaşmalarının politik platformda bir değişikliğe yol açmaması, adaylar için herhangi bir politik bağlayıcılık taşımaması, bunun yanında liberallerin karşı-devrimci karakterini, burjuva demokratlarının istikrarsızlığını ve muhazırlığını ısrarla eleştirmekten alıkoymaması...*” (Çarlık Dumasında Bolşevikler, Evrensel Y sf.19)

HPD çatısı altında parlamentoya giren devrimci-demokrat vekiller böyle mi çalıştılar? (Bolşeviklerin Duma’daki çalışmalarını ve duruşlarını, ayrı bir yazı konusu olarak ele alacağız.)

Seçimlerde nasıl bir yol izleneceğinin “taktik” olması, onun her tür ilkedен yok-sun, pragmatik, her yere çekilebilecek türden olmasını getirmez. İşin çetrefilleştiği bir konu da budur. “**Taktik**” denilerek öyle bir hat tuturulmaktadır ki, en temel ilkeler çiğnenmekte ve giderek “taktik” asıl çizgi haline gelmektedir. Bunu en somut biçimde Kürt ulusal hareketinin evriminde yaşadık, gözlemledik. ’90’ların ortasında “siyasi çözüm”, “diyalog” vb. girişimler, “taktik” olarak nitelendirilmişti. Ama aradan geçen yıllar boyunca çeşitli isimler altında bu “taktik”ler programı sürekli kemirdi, fiiliyatta programın üzerine çıktı.

Kimi devrimci hareketler de benzer bir yola girdiler. Her şeye “taktik” diyorlar. Sözkonusu “taktik”in strateji ile, program ile ilişkisini kurma zahmetine bile katlanmadan... Bernstein’in

Lenin “büyük bir grev”i bile parlamentoter faaliyetten daha önemli bulurken, bizim sözde sosyalistlerimiz parlamentoyu neredeyse her şeyin üzerinde görmeye başlamışlar, kitleye de bunu empoze etmişlerdir. Gerici-faşist partilerden bile parlamentoya daha fazla önem atfettiklerini ve kitleler üzerinde etkili olduklarını söyleyebiliriz.

ünlü “*hareket herşeydir, nihai amaç hiçbir şey*” ilkesini baştacı ettiler. Dinci kesimlerde “günah” sayılanların “takiyye” yapılarak aşılması gibi, **devrimci yapılar da “taktik” diyerek, programların bağlayıcılığından kendilerini kurtardılar!**

Oysa taktiğin “strateji”ye bağlı olarak belirlenmesi gerektiği, stratejiye hizmet etmeyen taktiğin, -başarılı da olsa- uzun vadede kaybettireceği hem teorik, hem pratik olarak ispatlanmıştır. Ve bunu, kendine ML, komünist diyen herkes bilir. Ama oportünizmi, oportünizm yapan da, temel doğruların lafzını edip, pratiğinde farklı davranması değil midir?

Bugün hummalı bir şekilde seçim çalışmasına kendilerini kaptıranlar, bu politikalarını halen ML literatürle açıklamaya kalkıyorlar. Cumhurbaşkanı seçimlerine katılışlarını bile “taktik” adına savunabiliyorlar. Daha ilginç, bugüne dek her seçimde “boykot” taktiğini uygulayan Mao-cu akımlar bile, bugün “parlamento’nun faziletleri”nden bahsediyor! Ne geçmişte savunduklarının yanlışlığını ortaya koyuyorlar, ne şimdiki savunularının nedenlerini...

Böyle bir ortamda “taktik” adına, en temel ilkelerin çiğnenmesi, dün başka bugün başka şeylerin savunulması, ne yazık ki normalleşiyor, kanıksanıyor. **Bunlara karşı çıkmak, bıkmadan-usanmadan ML doğruları ve tarihsel gerçekleri hatırlatmak da, doğru bildiği yolda şaşmadan yürüyen komünistlere, tutarlı devrimcilere düşüyor.**

Siyasi partileri nitelerken, kitle tabanları, sınıfsal kökenleri ve hizmet ettikleri sınıflar-güçler konusundaki ayrımları iyi tahlil etmek gerekir. Meclise giremse de siyasi yaşamda çok sayıda parti vardır ve hepsi, aynı kefiye konulamaz. Ama tüm partilerin, toplumda varolan sınıflara dayandığı, onları temsil ettiği gerçeği unutulmamalıdır. “*Eğer marksistseniz kapitalist toplumda sınıflar arası ilişkiler ile partiler arası ilişkiler arasında sıkı bir bağ olduğunu kabul etmek zorundasınız*” diyor Lenin. (Komünist Enternasyonalin ikinci kongresi, Parlamentarizm Üzerine Konuşmalar)

Tabii ki, **egemen sınıflar, kendi çıkarlarına ters düşen partilerin büyümesini, hükümet kuracak hale gelmesini engellemeye çalışır.** Ya da bir çok konuda görüş ve düşüncelerini değiştirmeye zorlar, o konuda güvenceler alır. Hükümet olduktan sonra buna uygun davranmayanları da, düşürmek için darbe dahil her yola başvurur. Şili’de askeri darbe ile düşürülen Allende örneğinde olduğu gibi...

Türkiye devrimci hareketinde yaygın kanı, Türkiye’deki egemen sınıfların blok halde ABD emperyalizmine bağımlı olduğu, tüm düzen partilerinin de ABD’ci olduğudur. Bu durum, ABD’nin ’90’lı yıllar boyunca dünya üzerinde egemenlik kurmasından kaynaklanmaktadır. Günümüzde emperyalistler arasındaki dengeler her geçen gün biraz daha değişiyor. Türkiye’de de burjuvazinin farklı emperyalist devletlerle, tekellerle bağları var. Savaş yakınlaştıkça emperyalistler arasındaki çatışmaların keskinleşmesine paralel olarak, onlar arasındaki çelişki ve çatışmalar da derinleşiyor... **Tüm düzen partileri, emperyalizmin ve işbirlikçilerinin partisidir, dolayısıyla karşı-devrimcidir. Ancak bu, ne hepsini ABD’ci yapar, ne de faşist! Böyle toptancı ve kestirmeci değerlendirmeler doğru değildir** ve güncel politikada da yanılırlara sürükler...

AKP’yi “statükocu”lara karşı “değişimci”lerin partisi olarak gören devrimci yapılar, işbirlikçi burjuvazinin (bütün kesimlerinin) değişimi istediğini söylüyorlar. Bu

değişim, faşizmi terkedip burjuva demokrasisine geçiş yönünde bir değişim midir? Ya da en azından faşizmi geriletecek, onda gedikler açacak bir değişim midir? Bu belli değildir! Ama iddia şudur: Hem ABD, hem de AB emperyalistleri (kendi aralarındaki çelişkileri bir kenara bırakarak) Türkiye’deki burjuvaziyi de bu değişime zorluyor. Yani blok haldeki egemen sınıflar(!) blok haldeki emperyalistleri de(!) arkasına alarak, faşist yönetim tarzını değiştirmek istiyor! Fakat bu kadar güçlü bir isteğe, -nasıl olabiliyorsa- “generaller” engel teşkil ediyor!

Ordunun, egemen sınıfları korumak üzere oluşturulmuş devletin kurumlarından biri olduğu, burjuvaziden bağımsız kendi başına amaçları ve çıkarları olmadığı açık bir gerçektir. Bırakalım Türkiye’de, emperyalist-kapitalist düzenin parçası olan hiçbir ülkede, emperyalizmin ve egemen sınıfların isteklerine direnecek, ona karşı gelecek bir ordu ve generaller yoktur, olamaz da.

Aslında bu ayrıştırma ve karşı karşıya koyuş; geçmişten beri liberallerin ve reformistlerin bir biçimde yaptığı ‘iyi polis-kötü polis’, ‘iyi patron-kötü patron’ ayrıştırmasına benzetilmektedir. Ve bu tür ‘teoriler’, emperyalizm ve egemen sınıflarla işbirliği arayışının ürünleridir.

Burjuvazinin iç çelişkilerinin fazlasıyla şiddetlendiği zamanlar vardır, bu çelişkilerden devrim lehine yararlanmak doğrudur. Ancak ‘değişim isteyenler’, ‘statükocular’ ayrımında yapılan bu değildir. **Zor ve bedeller ödemeyi gerektiren devrimci mücadele yerine, devletin bir kesiminin ‘iyi niyetine’ sığınmayı savunan ica-zetçi bir bakışaçısı sözkonusudur. Dahası, sınıfsal farklılıkları ve uzlaşmazlıkları kaldıran, sınıf işbirliğini savunan reformist bir yaklaşım sergilenmektedir.** ‘Statükocu-kötü burjuvazi’nin karşısına, ‘değişimci-iyi burjuvazi’yi ve devleti koyan ve ona yakın durmayı savunan bir çizgi!...

3 Kasım Seçimleri
Yediveren Yayınları – Nisan 2003

1 MAYIS

1 Mayıs

**seçime endeksli icazetli alanlarda değil,
kendi irademizle ve özüne uygun kutlanmalıdır!**

